

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఆగస్టు 21-వ తేది మంగళవారము { No 121
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర నిజశ్రావణమాస శుద్ధ పృష్టి. { సంచిక ౧౨౧

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును. వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు.

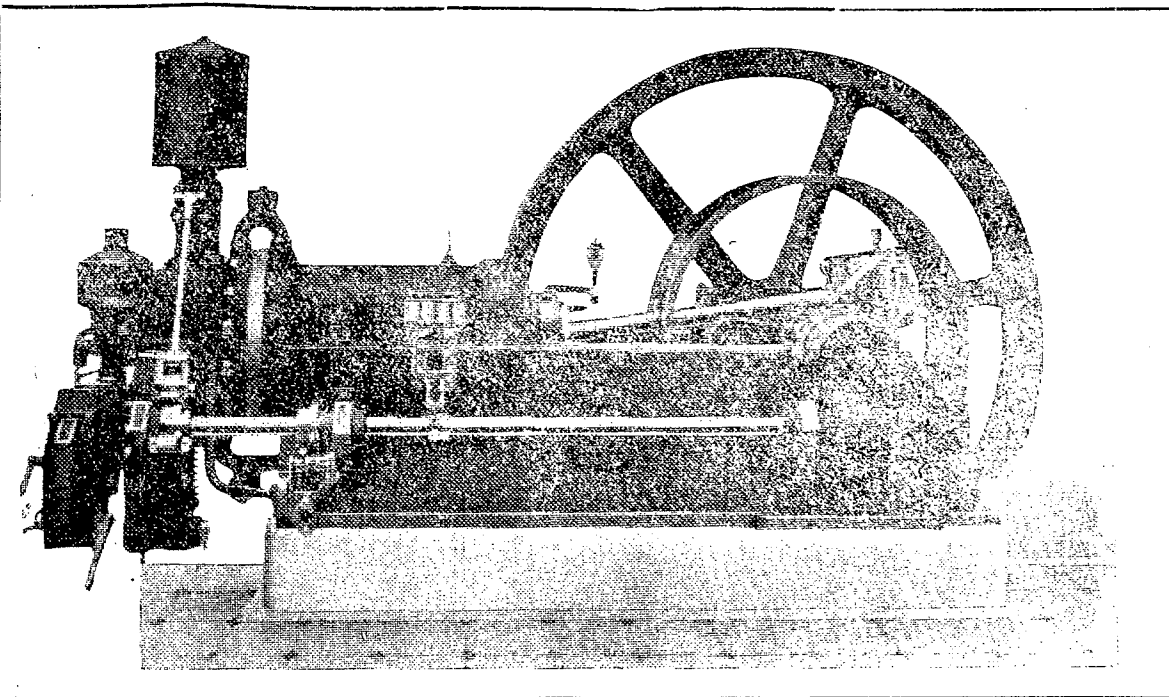

ఆమృతాంజనము అన్ని విధములకు నొప్పులకు సరిపడినది. పంచభావ చీటీ చూచి కొలువ మోసము గలుగదు. చక్కని దబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0 డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు. ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది. ఆమృతాంజనం డిపో 6, 7 తంబుళెట్టిపేథి, మద్రాసు శక 109, ఫ్రేకోడ్డు, భోర్లు, పొంబాయి

The Best and Reliable Engine in the Market with up-to-date Improvements.

రాబ్సన్ హెవికోల్డ్ స్టార్టర్ క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

ఎలెక్ట్రిక్ ట్రైపు యింజనులు, డ్లైవ్ మోటారులు, బల్బులు, తీగలు మొదలగునవి సప్లయి చేయబడును. ఇంజనీరును పరిశీలించి చేయించి వప్పగించబడును.

ఇంజనులు ఎల్లప్పుడూ రెడీ స్టాక్ లో ఉంచును.

నిమిషములోనూ (వేడిచేయ సవనరము లేకుండగనే) చల్లదనములో స్టార్టు అగును. క్రూడ్ ఆయిలు బహుతక్కువగా కాలును. లోడ్లు లాగుటలో అనమానమైన ఇంజనులు. అగుగుదల, విరుగుదల బహు తక్కువ. ఇంజనులు భారీవిగా నుండును. నడిపించుటకు వేర్పరిశనము అవసరము లేదు. క్రొత్త ఇంజనీరింగు పద్ధతిలమీద తయారు కాబడినది ఎంతకాలమైనను ఏ విధమైన యిబ్బందులు కలుగజేయక తృప్తికరముగ పనిచేయును. ఈ యింజను పనిచేయుట చూచినవారు యితర యింజనులు కొనుటకు బిస్వకొనరు.

మరిన్ని రాబ్సన్ హెవికోల్డ్ సెమిడీజలు క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు, రాబ్సన్ ఇంప్రూవుడు గ్యాసు ఇంజనులు గ్యాసు స్టోలులున్నా, సప్లయి చేయబడును “రాబ్సన్” అన్ని ట్రైపుల యింజనులకు స్పేర్ సామానులు రెడీస్టాక్ లో దొరకును.

మెషినరీ సామానులున్నూ, రైసుహాల్లులు, బాల్ బేరింగు హాల్లులు హెల్లు సామానులు, బెల్టింగులు బాల్ బేరింగులు, నీటిపంపులు పుల్లీలు వగైరా యావత్తు మిల్లు సామానులు, విదేశములనుండి వివిధా తైప్పించి స్టాక్ లోవుంచి సప్లయి చేయుచున్నాము.

సోల్ యేజెంట్సు:—లండన్ ప్రేడింగు కంపెని, 7, సెకండులైనుబీచ్, మద్రాసు.

హెడ్డు ఆఫీసు:—లండన్ ప్రేడింగు కంపెని, బెజవాడ. (ఇండియా)

(1)

(2)

(1) డా॥ కె. వి. కృష్ణనుగారు:—గిడిగో కింగ్ ఇన్స్టిట్యూటునుండి ఉన్నతవిద్యకై ఆమెరికాకు శోయి అచ్చట విశ్వవిద్యాలయములందు ప్రశంసాపాత్రయగ విద్యనైర్వీ లంఘన విశ్వవిద్యాలయమునందు డి. బి. పరీక్షయందు ప్రథా నులుగ నుత్తీర్ణులైరి. ఎడింబరోలో ఎం. ఆర్. సి. పి. చదువ నున్నారు. (ప్రె. ఫో. లీ.)

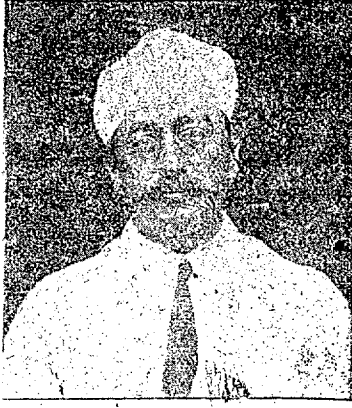
(2) ఎన్. జి. రంగరామానుజంగారు:—ఈడ రాసు మునిసిపల్ కౌన్సిలు సభ్యులు. ఇంగ్లాండులోని ముని సిపల్ పరిపాలనగూర్చి ప్రత్యేకపరిశోధన చేయు వెదలుచున్నా రు. బారిష్టరు పరీక్షకురాడ చదివెదరు (ప్రె. ఫో. లీ.)

(1)

(2)

(3)

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

(1) ఎన్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యంగారు:—ఈత్యాలపేట డివిజనునుండి కార్పొరేషను సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. (ప్రె. ఫో. లీ.) (2) కె. వెంకటస్వామినాయుడుగారు:—ఎల్లూరు డివిజనునుండి కార్పొరేషను సభ్యు లుగ ఎన్నుకొనబడిరి. (ప్రె. ఫో. లీ.) (3) ఆర్. మదనగోపాలునాయుడుగారు:—తెలివిజన పేట డివిజనునుండి కార్పొరేషను సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. (ప్రె. ఫో. లీ.)

బ్రవెలిను బేసిననందు శనివారమునాడు మునిసిపల్ ఎన్నికయందు ఓటరులు అత్యుత్సాహ ముతో పాల్గొనిరి. ఆర్. మదనగోపాలు నాయుడుగారు గెలిచిరి. (ఎన్. పి. బి.)

తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణాజిల్లాలలోని రీసెటిలుమెంటు సమస్య

రె. మండేశ్వరశర్మగారి వ్రవన్యాసము
(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, ఆగష్టు 14:—ది 11-8-28 తారీఖున రాజ మండేశ్వర పట్టణమున జరిగిన బ్యాంక్ డివిజనుసభలో ముం॥రా॥రా॥ శిల్పప్రగడ మండేశ్వరశర్మగారు తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణాజిల్లాలలోని రీసెటిలుమెంటుగూర్చి వ్రవన్యాసించిరి. భూమిపై ప్రభుత్వమునకు వసూలుచేయునది ఆదేశకాదనియు పశ్చిమగోదావరి పురస్థానముల నిరూపించిరి. భూస్వాములు రాజాడి కాక రైతులేయని మహాభారతము, మహాభ్యుత్థినుండి చూపించిరి. మహాభ్యుత్థియ పాలనములోకూడ యీసాంప్రదాయమునే గమనించినందు, వారి తిరునాళ్ల ప్ర భుత్వమునకువచ్చిన ఆంధ్రయులుకూడ దీనిని గమనించవలెనని యు సుచిరి. భూమిపన్నును రాబడిపన్నుతోను, జమించా రుల పేక్కున్నప్పుడోను, తిగుబడిపన్నుతోను సరిపోల్చి, భూమి పన్ను యెంత నిరంతరత్యయముగ నున్నదో చూపిరి.

పెన్షన్ సెటిలుమెంటు ఆఫీసరు మోక్షునిర్మలగారి రిపోర్టును విమర్శించుచు, సామాన్య సిద్ధాంతములనుబట్టియేగాక, సెటిలిమెంటు మార్పులనుబట్టికూడ, ఆరిపోర్టును సమర్థించుటకు పిలువెత్తున్నదనియు పల్కిరి. మాడుజిల్లాలలోను 11½ లక్షల జిరాాయితి భూస్వాములు ఉన్నారనియు, అందు ఒకలక్ష భూ స్వాములు మాత్రమే భూములు అమరకమున కిచ్చి పట్టణముల లో నున్నారనియు, అట్టి ఒక్క భూస్వాముల అమరకపుకవుల్ల నుబట్టి తేల్చిన 10½ లక్షలభూస్వాములపై పన్నులను హెచ్చించుట కేవలము అధిర్భూమినియు, బ్యాంక్ లోపజలుకూడ యిట్టి పద్ధతినే ఖండించినందు నుడిచిరి. అమరకపుదారులకై నను కవుల్లప్రకారము మక్తాకాని, కిన్నకాని వసూలుగల కష్టముగా నున్నదనియు, యీసంగతిని సెటిలుమెంటు ఆఫీసరుగారు ఏల మరచికో తెలియకున్నదనియు వ్రవన్యాసములు పల్కిరి.

గత సెటిలుమెంటులోకంటె సేటి రిపోర్టుప్రకారము తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో ధాన్యపుసంబంధము తగ్గినదని స్పష్టమగుచున్నదనియు, మిగత జిల్లాలలోకూడ యీవరిమితి అంతగా హెచ్చలేదనియు పల్కిరి. దంపపంబకు ధాన్యమే స్థాం దక్షగా తీసికొనబడుచున్నందున యీవిషయము ముఖ్యమనిరి.

పూర్వముకంటె యిప్పుడు పంట తగ్గినసంగతి, సెటిలి మెంటు ఆఫీసరుగారికి తప్ప, యితరు లెల్లరకు తెలిసినవిషయ మనియు, రిపోర్టులో సెటిలిమెంటు ఆఫీసరుగారు కొన్ని పరి శోధనలు చేసియుంటిమని వ్రాసినందు, పూర్వముకంటె హెచ్చుపంట వున్నట్లే చూరి పరిశోధనలవలన వారికి తేలివట్లుగా వ్రాసినందు యీ పరిశోధనలు చేసినట్లును తెలియిరిపోర్టులో వ్రాయకుండుట ఆశ్చర్యకరముగా నున్నదనియు, యిప్పుడైనను వివరములతో ప్రచురించుట న్యాయమనియు శర్మగారు చెప్పిరి.

ధరలనుగూర్చి మాట్లాడుచు కంట్రోలు సంవత్సరములలోని ధరలను దామాషా కట్టుటలో ఏల తీసివేయలేదనియు అట్లు తీసివేయకపోవుట న్యాయము అనియు మండేశ్వర శర్మగారు అడిగిరి. మరకపు హడావిడియే ధరలు హెచ్చుటకు ముఖ్యకారణమని శర్మగారు అభిప్రాయపడిరి. ధరలు హెచ్చినవని నమ్మ నను జిరాాయితి భూస్వాములలో ముచ్చాతికమండికి యీ హెచ్చుధరలవలన లాభము కలుగలేదనియు, జిరాాయితి భూస్వా ములలో ముచ్చాతిక మండికి ఏలకరములకన్న ఆస్తి ఎక్కువలేదని యు నుడిచిరి. హెచ్చు ధరలవలన తక్కువ భూస్వాము లెవ్వరు బాగుపడలేదని పన్నుల విచారణసంఘముచాక తెల్పినది యు, అట్టి సంవత్సరములలో దొరతనముచాకి యీ విషయము లో ఏల యింకను సందేహమనియు శర్మగారు ప్రశ్నించిరి.

భూముల ధరలనుగూర్చి మాట్లాడుచు పంట శాసాటికి తగ్గుచున్నను భూములధరలు ఎక్కువైనమాట వాస్తవమేయని యు, అట్లుగలకు కారణము లేకపోలేదనియు శర్మగారు పల్కిరి. బ్యాంకులు సరియైనస్థితిలో మన జీతములో తేవనియు, ప్రజ లు బ్రతుకుటకు మార్గములు బహు తక్కువయినందు, అందుచే త వ్యవసాయవృత్తినే చాలమంది స్వీకరించవలసి వచ్చుచున్న దనియు ఆ కారణముచేత పంటలు క్షీణించుచున్నను భూమి ధ రలు మాత్రము ఎక్కువగుచున్నవనియు నుడిచిరి.

ప్రజల ఆర్థికస్థితి వెనుకటికన్న యిప్పుడు బాగున్నదని సెటిలి మెంటు ఆఫీసరుగారు వ్రాసినందు, యిది సత్యమాయనియు సభ్యుల నడిగిరి. పాతబుర్రులనునైనను తీర్చికొనలేక బాధపడు చున్న రైతుల ఆర్థికస్థితి, బాగున్నదని వ్రాయుటకు సెటిలి మెంటు ఆఫీసరుగారికి ధైర్యమెట్లు కల్గినదో వారికి తెలి యుటలేదనిరి. 1750 రైతులకు పరిశీలించితిమని సెటిలిమెంటు రిపోర్టులో వ్రాయబడియున్నదనియు, యీపరిశీలనకారణముగ జరిగినదాయనియు, జరిగినచో ఏయే గ్రామములలో, ఎప్పుడు జరిగినదో సెటిలిమెంటు ఆఫీసరుగారు తెల్పగలరాయనియు శర్మగారు నుడిచిరి. మాడుజిల్లాలలో వెయ్యి పరపతిసంఘము లుండగోపాతిక సంఘములనుమాత్ర మీ సెటిలిమెంటు ఆఫీసరు గారు రక్షించి క్రొత్తపన్నును ప్రజలపై వేయ ప్రయత్నించు

టన్యాయమనియు, సెటిలిమెంటు ఆఫీసరుగారి లెక్కలు నిజ మైనచో ప్రతిరయితుకు 5000 ఆస్తి వుండవలెననియు, యిది సత్యమని సభ్యులు నమ్మగలరాయనియు శర్మగారు పల్కిరి. ఇంతేకాకుండ ధాన్యపుసంబంధ తగ్గుచున్నదనియు కూలి పెరుగు చున్నదనియు, ఉప్పు, పోస్తు, స్థాంపు, రిజిస్ట్రేషను, రోడ్డుఫీజులు పెరిగినవనియు, యిట్టి సంవత్సరములలో ఎక్కువ పన్నును దొర తనము విధించుట అసమంజసమనియు నుడిచిరి.

కవుల్లపై ఆధారపడి ఎక్కువ పన్నులను విధింపరాదని యు, న్యాయశాఖాధికారిచే యీమాడు జిల్లాలలోని రీసెటిల్ మెంటు బహిరంగముగ తిరిగి విచారణకావలెననియు శర్మగారు చెప్పిరి. ప్రజల ఆర్థికస్థితినిగూర్చి విచారించుటకుగానూ ధిక్కారములు, ఉద్యోగేతరులు కల ఒక కమిటీని ఏర్పరచమని దొర తనముచూచిరిగోరిరి. బ్యాంక్ లో ర య తు ల విజయము రైతుల మగ్గుకార్తా యనిరి.

అజీరము కలుగకుండుటకు

సులభ సాధనము

ఒక టీస్పూను గ్లిసరైను

భోజనము చేయగానే ఒక టీస్పూనుగ్లిసరైనును త్రాగి నచో అజీరము కలుగదు.

పండిన టామాటోతో రుద్దినచో చేతులమీద కలిగిన బలము సిరాదాగులు గూడ పోవును.

బట్టుమీద మరకలు పోవుటకు వెంటనే వుల్లిపాయ (ఆనియను) రసమును ధాయవలెను.

గాజుకాక్కును తీయవలెననిన మొదట కొద్దిగా స్వీ టు ఆయిలును దానిమీదవేసి యొకగంట నిలవయుంచినచో గాజుచీరదా సులభముగా పూడివచ్చును.

గాజువస్తువులను కడుగునపుడు ఆ నీళ్లలో ఒక టీస్పూ ను ఆమోనియా వేసినచో ఆ వస్తువులు బాగుగా తళితళలాడు చుండును.

(1)

(2)

(3)

(1) మిస్ ఎ. సి. దేవకిగారు:—బి. ఎ. డిగ్రీపరీక్షయందు రాజధానియంతట ప్రథమస్థానమునం దుత్తీర్ణురాలయ్యెను. మేరీకళాశాల విద్యార్థిని. ప్ర.భె. కాండేతుగారి మేనకోడలు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

(2) మిస్ ఇ. కల్యాణికుట్టియమ్మగారు:—క్విట్ మేరీ కళాశాల చరిత్రవిద్యార్థిని. బి. ఎ. ఆనర్స్ పరీక్షయందు మొదటితరగతిలో ప్రథమస్థానమునం దుత్తీర్ణురాలయ్యెను. (ప్రె. ఫో. బీ.)

(3) మిస్ ఇ. జార్జిగారు:—వదరాసు క్రైస్తవకళాశాల విద్యార్థిని. ఫిలాసఫీకాఖయందు ఎం. ఎ. డిగ్రీపరీక్షలో రాజధానియంతట ప్రథమస్థానమునం దుత్తీర్ణురాలయ్యెను. (ప్రె. ఫో. బీ.)

ద. ఇం. బ్రహ్మసమాజమునందు శనివారమునాడు వదరాసు స్త్రీలు డా॥ ముత్తలమ్మి రెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద “భద్రోత్సవము” జరిపిరి. సమాజమునందలి యితర సభ్యురాండ్రతోబాటు డా॥ ముత్తలమ్మిరెడ్డిగారు మధ్య గూర్చుని యున్నారు. (ఎన్. పి. బి.)

రైల్వేసమ్మెదారుని కేసు

ఎస్కూరు పోలీసుకోర్టు 20-8-28

గతకుక్రవారమున కోర్టుయొక్క శరణునకు లోబడిన శ్రీయుత అధికలస్వామి (శాగపట్నం రైల్వే పనివాండ్ర సంఘాధ్యక్షుడు)గారి తిరుగు నొక బెయిలు దరఖాస్తు శ్రీయుత డి. ఎస్. గురుస్వామి శాయుడు (అవ్వొకేటు) గారిచే నేడు ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు అబ్బాస్ ఆలీఖానుగారి యెదుట బెట్టబడినది.

సి. వి. డి. యనస్వెక్టరు, సి. ఎస్. వెంకటరామయ్య రుగారు సదరు దరఖాస్తునకు ప్రతికూలముగా వచ్చిరి. నేరస్థుని మీదట, మరి 18 మంది మీదట నొక ఛార్జిషీటు తిరుచినా పల్లి డివిజనులు మేజిస్ట్రేటుయెదుట నుంచబడియున్నదనియు, సదరు మేజిస్ట్రేటుయెదుట నైరస్థుని తాను బెట్టగలుగుటకు గాను నేరస్థుని తనస్వాధీనము నుంచవలెననియు సి. వి. డి. యనస్వెక్టరు గోరెను.

నేరస్థుని ఒకడినమువర్తకు రిమాండులో నుంచుటకు మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరవ్రాసెను.

భూమితనఖా సెంట్రలు బ్యాంకు:—

ఏర్పాటుచేయుట అత్యవసరమనియు బ్యాంకునకు ప్రారంభ దశలో ప్రభుత్వము సాయమొసగవలెననియు 16-8-28 తేదీన ముగింపబడిన సమావేశములో తీర్మానింపబడినది. ఈసమావేశమున హాజరయినవారిలో ముఖ్యులు:—

గౌ॥ ఎం. ఆర్. నేతురత్నం ఆయ్యరు (అభివృద్ధి కాఖా మంత్రి) గౌ॥ వి. రామదాసుపంతులు, ల్యాంపు (ఇండియా యింపీరియలు బ్యాంకు యేజంట్లు) వుడ్డు, సి. రంగశాధరావు (పరిశ్రమల డైరెక్టరు)గారు. (ప్రీ. ప్రె. కు.)

ఏలూరువార్తలు

ఈనెల 17 వ. తేదీ గల ఆంధ్రపత్రికలో ‘యేలూరు వార్తలు’ అను కీర్తి కక్రింద వ్రాయబడిన యంశములో నైమను కమిషను యెదుట సాక్ష్యము నిమిత్తము నన్ను పిలిచినారని అందుకయ్యే ప్రయోగపుఖక్తులకొరకు గవర్న మెంటువారు రు 500 లు నాకు యిచ్చినారని ప్రకటించుటలపట్టిని, ఈయం శము కుద్ర అబద్ధము. అయితే నేను ప్రకటించిన “స్వరాజ్య ఆందోళన ఖండనము” అను గ్రంథము గొర్న మెంటులో పెద్ద ఉద్యోగీయులకొందరితోపాటు యన్ డియోక్ స్టామ్యూటరీ కమిషను సెక్రటరీ గారికి కూడా పంపించుటయు ఆసంబధ మయిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు న్యూఢెల్లీనుండి వచ్చుట వెళ్లుట మాత్రము విలాసములను బట్టి తెలిసికొని సాక్ష్యమునే అనుమానముతో అవ్యాసమును వ్రాసియుండురు. కేసు ఆ పుస్తకమును ప్రకటించినది మొదలు శాస్త్రుత్తరములలోని సంగతులు తెలియకపోయినను కొందరు అడ్డెన్నులు తెలిసికొనుచున్నారని నేను అనుమానించుటకు కారణములు గలవు.

యం॥ తిమ్మయ్య.

పరపతిసంఘాధ్యక్షునివద్ద డబ్బు కాజేయుట

మధుర, ఆగస్టు 19:—శ్రీమీశాక్షి దేవిస్థానములో బంట్రితుగానున్న మాడసానికోన అనునతడు అరెస్టు చేయబడి జైలులో పెట్టబడినాడు.

అరయూర్ పరపతి సంఘాధ్యక్షుడు కేంద్ర సంఘము నుండి 4,200 రూపాయలు తీసికొనివచ్చుచుండగా మాడసాని కోన అనునతడు మాయచే నతని తన యింటిలోనికి తీసికొని వెళ్లి డబ్బులాగుకొని పంపెను. పోలీసులతని వెంబడించి పట్టుకొని జైలులో పెట్టిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలు

బీహారు శాసనసభ

నైమను కమిటీ తీర్మానము

రాంచి, ఆగస్టు 20:—నేటిదినము బీహారు శాసనసభలో నైమనుకమిషను ఉపసంఘ నియామకమునయ మై తీర్మానముపాఠాశింపబడునని ప్రకటించబడుటచే గ్యాలరీలన్నియు ప్రేక్షకులతో నిండిపోయెను. గౌ॥ వి. జె. పటేలుగారు గౌరవ ప్రేక్షకుల గ్యాలరీయందు కూర్చునియుండిరి.

సిప్తనుగాక తీర్మానముపాదించుచు బెంగాలు అస్సాము బొంబాయి వంజాలు శాసనసభలలో నైమనుకమిషనువారికి తోడ్పడ ఉపసంఘములను నియమించిరినియు, నైమనుకమిషను అందర క్రమక్రమముగ ఆహింసచుండుటచే బీహారు శాసనసభవారు ప్రతికూలాభిప్రాయమును ప్రకటించుటలలాభముండవలసి. బీహారువారు ఉపసంఘమును నియమింపనున్న నైమనుకమిషనువారికి బీహారు రాష్ట్రపు అవసరములనుగురించి పరియగు వివరములు తెలియదనియు అందులన్ని నష్టము కలుగుననియు సిప్తనుగాక మూచించిరి.

విశుద్ధి మహమ్మదుహుస్సేనుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము లోపభూయిష్టమైనదని నిరూపింపబడినదనియు, నూతనసంస్కరణములు ఎట్లుండవలయునో మూచించుట తన ధర్మమనియు, నెవరూ కమిటీనివేరకము కూడ సహకారవిధానము వంకరు మొగ్గు చూపుచున్నదనియు, స్వరాజ్యసంఘాటలు ఈవిషయమున తటస్థముగ నుండుట అవశ్యదాయకమనియు చెప్పిరి.

కార్మికులపక్షమున రాయ బహదరు హుశేంద్ర శాధము కర్మి గారు తీర్మానమును బలపరచిరి. స్వరాజ్య పక్షపు శాయకుడగు శ్రీకృష్ణసింగుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ప్రభుత్వమువారి ఆక్రమములను వివరించిరి. భారతీయులయొక్కయు బ్రిటిషువారియొక్కయు ఆశయములు భిన్నమనియు, అందుచే భారత భావిరాజ్యాంగ నిర్మాణమును భారతీయులే తమారచేసికొనవలయుననియు మూచించిరి.

స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరిన లంగరాజు విశ్రేగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు బిరియాల హక్కులను మాంటూరు చెలమ్యునర్దుగార్లు 10 సంవత్సరములకు ప్రభుత్వము ఆంగీకరించి యు ఇంతవరకు ఎట్టి కార్యము జరుగలేదనియు.

నిమ్నజాతులు క్రైస్తవులపక్షమునరెవరెండువ్యభిచారిగాక తీర్మానమును బలపరచిరి.

అంతటితో సమావేశము ఆపుదలచేయబడెను. రెండు దినము మరల ఈతీర్మానముపై చర్చజరుగును. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ

కలకత్తా, ఆగస్టు 20:—నేటిదినము బెంగాలు శాసనసభలో నైమనుకమిషనుపై చర్చజరిగెను. భూసారము కిన్నెనప్పుడున్న భాగ్యముల ధర అధికమైనప్పుడును జమించారులు నేటి వారుదల భాగ్యములను కలగజేయునప్పుడు నైమనుకమిషను కొంత పరిహారము నివ్వవలయునని కోరుచున్న సంగతి లుపహాసించబడినది. కాని అన్ని సమరాలు నింకరింపబడిన. ఆ. ప్రె.

మధ్యపరగణాల శాసనసభ

శాగపూరు, ఆగస్టు 20:—రేపటిదినము మరల గౌ॥ రాఘవేంద్రరావుగారిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన ముపపాశింప కొంతమంది సభ్యులు యద్దేశించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. మంత్రి గౌ. రాఘవేంద్రరావుగారు జాతీయ పక్షపు సభ్యుత్వమునకు రాజీనామ ఇచ్చి వేరొక పక్షము నేర్పరచుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఆ. ప్రె.

శ్రీరామకృష్ణ-ఒక ఆంగ్ల మాసపత్రిక

ఈపత్రిక 1928 మార్చి నెలలో ఆద్రాపట్టణమున ప్రారంభింపబడినది. మార్చి, ఏప్రిల్, మే, జూన్ నెలలలో వెలువడిన శాలగుసంచికలను అందుకొంటిమి. ఈ పత్రికకు సాలు చందా ఒకరూపాయి మాత్రమే. సంపాదకుడు శ్రీయుత జి. ఎల్. ఎస్. శర్మగారు. ఈ పత్రికలో సుప్రసిద్ధులవారిచే వ్రాయబడిన మతిసంబంధములగు వ్యాసములును ఇతర వ్యాసములును గూడ ప్రకటింపబడును. భారతదేశమునందు శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస శిష్యు శేర్పరచిన పెక్కుమతముల వృత్తాంతములు మహనీయుల ఉపదేశములును గూడ నిందు ప్రకటింపబడుచుండును. వలయువా రిటుల వ్రాయవలెను. “జి. ఎల్. ఎస్. శర్మగారు, ఎడిటరు, శ్రీరామకృష్ణ, పోస్టు ఆద్రా, బెంగాలు శాగపూరు కైల్వే”

ప్రీతికొన్ని వార్తలు

1. ఒకడు బ్యాంకులో పైకము డెపాజిట్ చేసి, "కాకా, నా బ్యాంకును మాలో ఎవరైనా చనిపోయినతర్వాత రెండవవారికి" ఈ పైకము ఇవ్వవలెనని వ్రాసెను. భర్త చనిపోయినతర్వాత ఆ పైకమునందు స్వంతపాత్రులు (ప్రీతిధనపుపాత్రులు) కలుగునా లేక భర్త ఇతర ఎవ్వరితోనైనా ఆపాదించి పాత్రులను తీసుకొనిపోయినా ఆ పైకము (ప్రీతి) పాత్రులకు (వారసులకు) తీర్మానింపబడినది ఆపాదించిన భర్త ఎవ్వరితోనైనా పాత్రులను ఏర్పడును.

2. ఆస్తి వికయించేటప్పుడు క్రయధనము ఇచ్చికోజలలోగా తిరిగి కొన్నవారికి ఇచ్చేయెడల కొనేవారు అమ్మువారికి క్రయపత్రానేకా (వాసియివ్వాలెనని మరతుచేసికొనేయెడల, అవరతుయొక్క లాభమును, అమ్మువారు, మరియెవరికైనా ప్రాప్తమయ్యేవచ్చును. అమ్మువారి స్వలాభము నమిత్తమే, అవరతు వ్రాయబడినదనుటకు వీలులేదు.

(3) సామలను నమ్మకననా, లేదా, అనుచితమునైన ప్రీతికొన్నివారు, క్రిందికోర్టుకు రద్దుచేయరు.

(4) దూదిపూర్వీక ప్రతికూడి దూదికూరుచేసి యిచ్చేటప్పుడు ప్రతికూడువారు, పూర్వీకవారు కాంట్రాక్టు చేసికొనిరి. పూర్వీకవారు కాంట్రాక్టు ప్రకారము పనిచేయలేక, ప్రతికూడువారువారికి, దూదిచేసి అమ్మిలే పచ్చెలాభము, పరిమార్చుకొని ఇవ్వవలెనా, లేక, ఇతర పూర్వీకలో అజీవని చేయుచుంటే ఎంతవరకునైనా తేలు ఇవ్వవలెనో, ఆపదమే పరిమార్చునా నివ్వవలెనో? పూర్వీకవారు, వారికంట్రాక్టు చేసికొనిన ప్రకారం పనిచేసే ఏలాభమునచ్చేవో, ఆలాభము పరిమార్చు క్రింద ఇవ్వవలెను.

(5) "స్పెసిఫిక్ రిపార్సమెంట్" (ఆ) లేక కాంట్రాక్టు ప్రకారం చేయవలసినదని వేసేవావలో, వారి కాంట్రాక్టు క్రింద తమ చేయవలసిన పనులనుచేయుటకు నివ్వగూడనన్నా నని ప్రయోగము వ్రాయవలెను.

(ఆ) ఆస్తి దావాలో, ఇష్టంను, దామేజను రెండును పోలియెడల, కాంట్రాక్టు అనుబంధములకు వీలులేకందా వారియే చేసినట్లు చూచినైతే అతనికి ఇష్టంనుకు బదులుగా దామేజనుకూడా ఇవ్వబడును. రెండును ఇవ్వబడును.

(ఇ) ఆస్తిదావాలో, మొదట ప్రయోగములో ఇష్టంను కోరినను, ఇష్టంను ఇష్టంయెడల, దామేజనైనా ఇష్టించునని ఎవరెందుమెందు కోరవచ్చును.

(6) సరుకులు దిగుమతిచేయు వర్తకులకు అప్పుయిచ్చి, ఆ పనులకు అప్పు ఇచ్చినవారి గిడ్డంగిలోనే ఉంచినపుడు, ఆ పనులకు బాకీ హామీగా ఇచ్చినవారికి ఈ హామీపత్రము. అయినను, అట్లు పనులకు హామీగా ఇవ్వబడినది ఆ, భజావుచేసి తీరవలెను.

(7) నెటివ్ మెంటు అప్పుకు "మెరక" క్రింద ఉన్న భూమిని, పల్లపుసారు చేసినయెడల, 80 సంవత్సరములు వల్లి బాయి మల్లి నెటివ్ మెంటురాకమునపే, పల్లపు భూమిక్రింద ఉన్న ఇవనాలు చేయుటకు గవర్న మెంటు హక్కుగలదు. తెక్కలలో "మెరక" భూమిక్రింద ఉన్నయెడల, నెటివ్ మెంటు చేయునపుడే పల్లపుసారు చేయుచున్నట్లుగా రయితు రుజువు చేసినను లాభములేదు.

(8) విభాగముచేయుటకు వీలులేని జమీన్దారలో, అప్పటికి జమీందారుగానున్నవారి తమ్ములు, జమీందారునంది విధి కులైదని రుజువుచేయుటకు చాలా మంచిసాక్ష్యముండవలెను.

* * *

మదరాసు హైకోర్టు వార్తలు

సివిల్

1 ఒక హిందూ బాయంటు కుటుంబములో, తండ్రిచేసిన బయాయులు కుటుంబముయొక్క అవసరమునకు కావచ్చును, అబయాయులు (అవ్వనహరిక బయాయులు) అనగా బాదము వ్రాగుడు, వ్యభిచారము మొదలగు దుష్కర్మవర్తన వలన చేయబడిన బయాయులు కానియెడల, ఆ బాకీ నిచ్చినవాడు, దరిమిలా తండ్రియొక్క అతనినకుమారులను విభాగము చేసికొన్నను, ఆస్తి విభాగము ఎట్టి దుర్మార్గముతోనూ చేయబడకపోయినను, విభాగమువలన కుమారులకు వచ్చిన భాగములపైకూడా అనుబంధి పితమ బాకీని రాబట్టుకొనవచ్చును. (51 మద్రాసు 381 పేజీ) అయితే, అట్టి బాకీవారు చేసే దావాలో కుమారులనుకూడ పార్టీలగా చేర్చవలెను. ఇట్లు అయిదుగురు జడ్జిలు కలసి నిర్ణయించెరి.

2 ఒక జమీందారీలోని రయితులు గవర్న మెంటువారి చెక్ వులొనంది నీటిని తీసికొనుటవలన, గవర్న మెంటువారు జమీందారు దగ్గరనుంచి ఇదివరలో నిరారణచేసిన పేష్కీ యు గాక నీటితీర్వ వసూలుచేసినయెడల, అట్టి నీటి తీర్వ తిరిగి జమీందారు, రయితులవద్ద వసూలుచేయవచ్చును. 51వ మద్రాసు 256 వ పేజీ)

3 ఒకడు మరియొకనికి స్వాధీనపు తనఖా పెట్టుకొని అప్పు యిచ్చి ఆతనఖాలో చేసిన ఆస్తిని తిరిగి తనఖా పెట్టినవారికే మక్తా కాలం యిచ్చినయెడల అట్టి మక్తాపైన ఆదాయపు పన్ను విధించుటకు వీలులేదు. (51 మద్రాసు 455 వ పేజీ)

(4) జమీందారీలోని రయితులు, జిరాయిత్ భూమిలో నివసించుటకు ఇల్లున్నదానికి ఒక కాంపాండునుకట్టెను. అతని జిరాయిత్ లోయ 2 చిల్లరూమి ఉండెను. అందులో ఒక యాక రహనకు పైగా ఇల్లుకట్టబడెను. ఇట్టి సీతిలో జమీందారు అతని స్వాధీనము తొలగించే నిమిత్తం ఎజ్జుమెంటు దావా చేయవచ్చును. (51 వ మద్రాసు 478 పేజీ.)

(5) ఇద్దరు స్త్రీలు పుణ్యమండల పనిచేయుటకు పార్టీలై ఓర్పు ఏర్పాటు చేసికొనిరి. అట్టి పార్టీలై ఓర్పు లాకు విరుద్ధమునకు లేదు. (గౌ. న్యాయ. వాలసుగారు యస్. ఏ 718 of 1925.)

(6) ఒక పాక (shed) వేసే నిమిత్తం, మునిసిపల్ ట్రెజరీ గారివద్దనుంచి లై సెన్సువునుకొని, పాకవేయబడెను. లై సెన్సు ఒక సంవత్సరమునకు ఇవ్వబడెను. సంవత్సరము అయిన తరువాత తిరిగి, లాకబుబోర్డు ఆప్టు 195 సెక్షనుక్రింద తిరిగి లై సెన్సుపొంద నవసరములేదు. ఆపాకను మార్చి తిరిగి కట్టెయెడలగాని, మరమ్మత్తు చేసేయెడలగాని, లై సెన్సుపొందవలెను. (గౌ. దేవదాసుగారు 28 వ మద్రాసు లాబిక్స్. 144 వ పేజీ.)

(7) స్వాధీనమునకు, ఫలసాయమునకు దావా చేయబడెను. మొదటికోర్టులో దావా డిస్మిసుకాబడెను. అప్పీలులో వాదికి అచటలముగా తీర్పుచేయబడెను. అప్పీలు డిక్రీ నుంచి మూడు సంవత్సరములలోగా ఫలసాయము నిర్ధారణ చేసే నిమిత్తం పెట్టినను వేయబడెను. బాటా వేయకపోవుటచే ఆ పెట్టినను డిస్మిసుకాబడెను. తిరిగి, మూడు సంవత్సరములు వాదిన తరువాల, మరియొక పెట్టినను దాఖలుచేయబడెను. రెండవ పెట్టిననుకు కాలకోపము వట్టివను, మొదటి పెట్టినను తేలికై పుచ్చేయవచ్చును. ఫలసాయమును నిర్ధారణ చేయవలసినదాద్యత కోర్టువారియెదురు. (గౌ. న్యాయ. బాకన్సు, ప్రీసెన్స అయ్యంగారు, యస్. యె. (184 ఆఫ్ 1925))

(8) క్రిమినలిటీకి ప్యానుచేసినతర్వాత, వాది చనిపోయినయెడల, మూడుమాసములలోగా వారసులను పార్టీలగా చేర్చకపోయినను, ఫైనలడీక్రీ కోర్ట్ హక్కులేదు. దావా ఏ చేయి అయినదనుటకు వీలులేదు. సి. ఆర్. పి. 1218 ఆఫ్ 1925.

(9) ఎక్సిక్యూషన్ లో, నేట్ ప్రాక్ట్ మేజిస్ట్రేటు గతించి కోర్టువారు చేసిన ఆర్డరుపై అప్పీలులేదు. గౌ. తహసీల్దార్ కాన్స్ట్రాక్టు, గౌ. రీజిస్ట్రార్. యస్. పి. ఏ 18 ఆఫ్ 1928

(10) మూడు సంవత్సరములలో కోర్టు జడ్జిగారికి, స్కూలు కాజా పర్యు ఇవ్వబడినచో, ప్రాసెక్యూటర్ వారు సమ్మేరిగా విచారించుటకు వీలులేదు. ఎమ్మేరిగా విచారించే హక్కు స్కూలుకాజా కోర్టుకే కలదు. (గౌ. న్యాయ. వాలసు, బాకన్సు గారు, సి. ఆర్. పి. 238 ఆఫ్ 1927.)

(11) మొదటికోర్టులో, అన్ని సారాంశములపైన తీర్మానించి దావాను విచారించిన యెడల, అట్టి తీర్పు రద్దుచేసి, అప్పీలు లేదు కోర్టువారు తిరిగి విచారణకొరకై రిమాండు చేసినచో ఆరి గాండు ఆర్డరుపై, అప్పీలులేదు. అప్పుడు హైకోర్టుకు రివిజను మాత్రమే వేయవలెను. మొదటికోర్టువారు ఒక (ప్రీ) మిసరీ పాయంటు, మీద దావాను పరిమార్చుచుచేసి అప్పీలు కోర్టులో ఆది రద్దుకాబడి రిమాండు చేయబడినయెడల, అప్పుడు రిమాండు ఆర్డరుమీద అప్పీలు ఉండును గౌ. న్యాయ. మాధవన్ నాయకు, తిరువెంకటాచార్యులుగారు)

12. ఒక దస్తావేజులో ఒకమాట చాలా మారులు ఉపయోగింపబడినచో, అమాటకు అన్నిచోట్లను ఒకే అర్థమున చెప్పవలెనని సామాన్యమాత్ర మేమియులేదు. సందర్భానుసారముగా అర్థము చెప్పవలెను. (ప్రీసెన్స అయ్యంగారు)

13. హైకోర్టులో, రివిజను పెట్టినను దాఖలు చేసేయెడల, క్రిందికోర్టువారు లాప్రకారముగాక, లాకు విరుద్ధముగా తీర్మానము చేసినయెడల, ఆ తీర్పువలన అవసరముగా వ్యాజ్యములు జాప్తి అగుననియు, ఆపార్టీలకు ఆపాయంటుమీద ఈ తీర్పు 'రీన్ జూడికీలు' అనుననియు కోర్టువారికి లోచేయెడల, క్రింది కోర్టు తీర్పును రద్దు చేయుదురు. గౌ. న్యాయ. రామేశ్వంగారు సి. ఆర్. పి. 1160 of 1927.

14. ఒక అగ్రహారములో ఒక భాగమును కొన్నవారిపై, ఆగ్రహారయొక్క మొత్తముకట్టుబడిని రాబట్టుకొనుటకు వీలులేదు. ఆ భాగముపై ఎంత కట్టుబడి దావానాగా అగునో, అంత కట్టుబడియే అతనిని కోరవచ్చును. గౌ. న్యాయ. రామేశ్వంగారు సి. ఆర్. పి. 1160 of 1927.

15. లాండు ఆక్విసిషన్ ఆఫ్ అండ్ కలెక్టరుగారు కాంపెన్సేషను నిర్ధారణ చేసెను. ఆ కాంపెన్సేషను పైకమునకు ఇద్దరు 'క్లయిమెంటు' ఉన్నచో, వారిలో ఒకరి పతనము కలెక్టరు తీర్పుచేసికొని, చేయకగాని, కోర్టువారికి రఫరెన్సుచే

సిన మీద, కోర్టు వారు రెఫరెన్సుపై చేసే తీర్పు డిక్రీ అనునాని "ఎవార్డు" కాదు. అందువలన ఆడిక్రీనుంచి మూలముగా ఏకోర్టుకు అప్పీలు ఉండునో ఆకోర్టుకే అప్పీలుచేయవలెను. "ఎవార్డు" అని హైకోర్టుకు అప్పీలుచేయవలెను. అనగా ఆ తీర్పు సర్కార్ నేటు జడ్జిగారిదై, వివాదము 5,000 రూపాయలకు తక్కువైనచో, జిల్లాకోర్టుకే అప్పీలుచేయవలెను. గవర్న మెంటు వారిలో ఎక్కువకాంపెన్సేషను రావలెనని వాదించేయెడల అట్టివాదనపై తీర్పు "ఎవార్డు" అగును. దానిపై నేరుగా హైకోర్టుకు అప్పీలు ఉండును. (గౌ. న్యాయ. రామేశ్వంగారు, వెంకటసుబ్బారావుగారు ఏ. యస్. 109 of 1925.)

16. ఎల్లెక్ట్ కోల్లు తయారు చేయుట "బుడిమర్" పనికాదు. అందువలన అట్టికోల్లు తయారుచేయుటలో తప్పులు చేయించువారనియు అట్టితప్పులు కోల్లులో చేరకుండుటకు "సర్టి యోకోరె" ఆర్డరును హైకోర్టువారికి ఇవ్వమని కోరుటకు హక్కులేదు. అట్టివిషయములో హైకోర్టువారు అడ్డుపడరు. గౌ. న్యాయ. వాలసు, మాధవన్ నాయకుగారు.

17. ఎవ్వరు లాండుఆక్యుక్రీంద రెంటుడిక్రీ ప్యానుచేయబడెను. ఆడిక్రీ అనుబంధిపి హోల్లింగ్ శేలము వేయబడును. ఆ శేలములో డిక్రీహోల్లింగ్ కోర్టుమీద ప్రాముఖ్యతననే కారణము చేత శేలము రద్దు నిమిత్తమై సివిల్ కోర్టులో దావా చేయవచ్చును. అట్టి దావా విచారించుటకు సివిల్ కోర్టుకు హక్కులేదు ఎవ్వరు లాండు ఆక్యుక్రీ ఎక్కడను లేదు. గౌ. న్యాయ. దేవదాసుగారు బాకన్సుగారు) 51-వ మద్రాసు 76-వ పేజీ.

18. అనాదికండించే ఆచారమువలన ఒక గ్రామములో కొంతమందికి కొన్ని భూములపై 'ఈస్టేటు' హక్కు ఉన్నదని రుజువుచేయవచ్చును. గ్రామములందరికి హక్కు ఉన్నదనే రుజువుచేయవచ్చులేదు. ఆచారమువలన కొంతమందికి హక్కు ఉన్నదని కూడా రుజువు చేయవచ్చును. 51-వ మద్రాసు 208 పేజీ.

19. బాయంటు కుటుంబములో తండ్రి ఇస్కాల్తెంటుగా ఎడ్మూడికీలు చేయబడెను. అఫీసుల రీశివర, కుమారుల హక్కులను గూడ శేలము వేసేలాపల కుమారుల భాగములను గాని అందరి భాగములనుగాని ఏ బాకీవారుడైనను జప్తుచేసేయెడల అట్టిజప్తులో ఉన్న ఆస్తిని అమ్ముటకు అఫీసుల రీశివరకు హక్కులేదు. జప్తుచేయుటకు ముందే అఫీసుల రీశివర అమ్మునలెను. 51 మద్రాసు 342-వ పేజీ.

20. ఇస్కాల్తెంటుగా ఎడ్మూడికీలు కాకమునుపే ఇస్కాల్తెంటు చనిపోయినను (ప్రాశీడింగు కంటిన్యూ చేయవచ్చును. అనగా ఆ తిని ఆస్తిని బాకీదారులకు దావానాగా ఇచ్చుటకు ఏర్పడిన (ప్రాశీడింగు కాబట్టి ఆతను పనిపావులచే ప్రాశీడింగు ఎవ్వరుకావు. గౌ. మాధవన్ నాయకు, బాకన్సుగారు

క్రి మి న లు

(1) అబద్ధపుసాక్ష్యము ఇచ్చినందుకుగానూ, (ప్రాసిక్యూషనుచేయుటకు కంప్లయింటు వేయవలసినదని డిస్క్రిప్టు మునసబుకోర్టులో పెట్టినను పెట్టబడెను. మునసబు ఆ పెట్టినను కొట్టివేసెను. ఆ ఆర్డరుపై జిల్లాజడ్జిగారికి అప్పీలుచేయగా, మునసబు ఆర్డరును రద్దుచేసి, కంప్లయింటు వేయవలసినదని ప్రాసిక్యూషనుకు కంప్లయింటు వేసెను. అట్టి ఆర్డరుపై, హైకోర్టుకు సెకండు అప్పీలులేదు. (28 వ మద్రాసు లా బిక్స్ 184 వ పేజీ.)

(2) భారీ సలములో నాగజముడు మొలిచినయెడల లాకలుబోర్డువారికి ప్రాసిక్యూషను, ఆర్డరుచేయుటకు లాకలు బోర్డు ఆఫ్ 161 వ సెక్షనుక్రిందనే గాక, ఇండియన్ పీసల కోడుక్రింద, పబ్లిక్ న్యూస్ పేపర్ గా ప్రాసిక్యూషను చేయుటకు గూడా అధికారముకలదు. అయినప్పటికి లాకలుబోర్డు ఆఫ్ క్రింద ప్రాసిక్యూటు చేయుటయే మంచిది. (గౌ. న్యాయ. వాలసుగారు క్రి. రి. పి 128 ఆఫ్ 1928)

(3) క్రిమినలు (ప్రాశీజరు కోడు 144 వ సెక్షను క్రింద మేజిస్ట్రేటు ఆర్డరు వేసినయెడల, అట్టిఆర్డరుపై రివిజను పిటిషను వేయుటలేదు. (గౌ. న్యాయ. రీజిగారు)

(4) మోటారుకారు ఉన్నవారు, తమ డ్రైవర్ కుయొక్క లై సెన్సుకు టైము అయిపోయినచో, మోటారుకారు యొక్క స్వంతదారుపై ప్రాసిక్యూషను ఆ పెట్టవచ్చును. లై సెన్సు టైము అయిపోయిన సంగతి, ప్రీజ్మిటాకు తెలియదనిచెప్పుటకు స్వంతదారునకు హక్కులేదు. గౌ. న్యాయ. బాకన్సుగారు.

(5) రెంచిమాస్ట్రీలులో భిక్షాభిప్రాయ మున్నప్పుడు జడ్జిమెంటు మెజిస్ట్రేట్ అభిప్రాయములలోని మేజిస్ట్రేటు (వాదనలెను. (గౌ. న్యాయ. దేవదాసుగారు).

(6) క్రిమినలుకోసులో సమన్యకను విచారణయందు విచారణమధ్యలో కంప్లయింటు చనిపోవుటవలన ఆతడుపోషర కాకపోయినను కంప్లయింటు క్రిమినలు (ప్రాశీజరు కోడు 247 వ సెక్షనుక్రింద డిస్మిసుచేయవలెను. (గౌ. న్యాయ. దేవదాసుగారు.)

(లా విలేఖరి)

కార్తిక సంభవము

నిజాం రైలు పనివారి సమ్మె

ఇతరస్థలములకు వ్యాపించుచుండుట

సికంద్రాబాద్, ఆగస్టు 20:—ట్రాఫిక్ సూపరంటెండెంటు యిప్పుడే చేసిన ప్రకటనలో స్వల్పవ్యత్యం ముందు తెలియజేయబడింది. కారణము చెప్పకుండా పనిలోనుండి యాగిపోవుట చింత కల మనియ్యివలె చేసిన కం పనివారుకూడా కఠినముగా ప్రవర్తించుటకు యిందువలన చెప్పుచున్నాడు. కాని యజమానులకు పనివారికి మొదటినుండి వచ్చుచున్న స్నేహభావమును ఒక్కసారిగా తెంచుకుంటున్న 21 తేదీన సాయంత్రము 6 గంటలకా పనివారికి గడువు నిచ్చుచున్నాననియు ఆ సమయమున వారు కనీసం చేరకపోయినయెడల వారిని పెట్టు కొనవలసియుండునని ప్రాయశాస్త్రముగా చెప్పుచున్నాడు. ఇట్టి వారి కంపెనీ వారి తీసికేసి క్రొత్తవారిని గృహములనుండి పంపివేయబడుట మాత్రమే కాక, తెలపుతేక పనిలోనుండి ఆగిపోయినందుకు కోర్టులో చర్యగూడ వున్నట్లుచెబుచున్నాడు. (ఆ. ప్రెస్.)

సికంద్రాబాద్, ఆగస్టు 20:—సమ్మె భాజీపేట, భోనగిరి, మహబూబ్ నగరు, ఉమ్మదానగరులకు వ్యాపించినది. వాడి జంక్షనులో కూడ పనివారు ఆందోళనపడుచున్నార. లోలో కర్మాగారములలో 2800 పనివారికి 25 మంది మాత్రము పనిచేయుచున్నారు. ఇంజనీరింగు కర్మాగారములలో 840 పనివారు పనులుచేసివారు. లోలో సమ్మెపనివారికి మద్దతుచేయుటకు పిరిట్టు చేసినవారిని అధికారులు చెప్పుచున్నార. లాలూదా రెడ్డింగ్ పేటలో 12 ఆగస్టున పనిచేసినట్లు. మనమృత్యునెక్కించు కొనుబండ్లు సరిగానే నడుచుచున్నవిగాని సరకులను తీసికొను బట్టు సరిగా పోవుటలేదు. ఎక్కడి సామాను అక్కడ నిలిచి పోయినది.

21 తారీఖు ఉదయము పనులలో చేరినవారు, బర్తన్న చేయబడుచురని ఏజెంటు ప్రకటనచేసినాడు. సమ్మెవారియెడల సానుభూతి జూపుచు శ్రీయుత భాజీ కృష్ణారావుగారు ప్రకటన గావించివారు. సికంద్రాబాద్ పాదాలు సమ్మెదారులకు తగిన సాయము చేయవలసినదని వారు ప్రార్థించుచున్నారు.

సమ్మె ప్రబలుచుండుట-పనివారి నిశ్చలత్వము

హైదరాబాదు, ఆగస్టు 20:—నిన్న రైల్వే పనివారి సమ్మె హైదరాబాద్ కు దగ్గరనున్న స్థలములకు వ్యాపించెను. మిటర్ గేజ్ లో రైల్వే పరిశీలకులును, కూలీలు, చెక్కులు వంచు వారు సీతాపలముండి, బొలంబ్, బాలక్ నాయాలను స్టేషనులలో పనులుచేసిరి. ఏజెంటు 'బాక్సులైమ్' పదవినీ తీసికేసి, సోమవారము పనులలో చేరవారికి జీతములిప్పించెదనని ప్రకటించినను లాభములేకపోయెను. ఎక్కడిపని అక్కడ ఆగిపోయినది. ఈ లోలో యింజనీరింగు పనివారుకూడా పనులలో నుండి ఆగిపోయిరి. జీతములు చెప్పుచేసెదమన్నను 2/3 వంతులు పనివారు పనులకు పోవనిరాకరించిరి. కట్టలమీద పనివారు సమ్మెలో చేరిరి. పూర్వా భాజీపేట, నిజామాబాద్ మొదలగు స్థలములకూడ సమ్మె వ్యాపించినదని తెలియుచున్నది. బెల్లగూడలో అంగ్లో హైందవులు యింజనీరులలో బొగ్గుకేసి రైల్వే నడుపుటకు బ్రహ్మ ప్రయత్నములు చేయుచున్నార. గార్లు, స్టేషన్ ఉద్యోగియులు చెక్కులు వంచుట గేట్లుతీయుట మొదలగు పనులు చేయుచున్నారు. రైల్వే నడచుచున్నప్పుడు గాని ఆలస్యము జరుగుచున్నది.

నిన్న జరిగిన సభలో నాయకులు పనివారిని కనులలో చేర్చుటచేసినది కోరిరి. ఏజెంటు తమకష్టములను నివారించునన్ను చెరకుండుట తమ ఉద్యమమునకు భంగకరమని చెప్పిరి. కాని సమ్మెదారు తీవ్రవాదులను పెడచెవినిబెట్టిరి. తమకష్టములు నివారించబడుచుచున్న సమ్మెచేయుటకు వారు మనస్సు నిరాకరించేసికొనినారు. తమకు పనివారిసంఘము సాయముచేయకపోయినయెడల పనివారు స్వయంసహాయము చేసికొందురని వారు తెలియజేసిరి. (ఆ. ప్రెస్.)

నేటిపరిస్థితులు-అక్కడక్కడ పనివారు పనులలో చేరుచుండుట

చీఫ్ కలెక్టరుకు జే ఇనన్వెక్టరు జాకాబ్ కార్తిక ప్రోత్సాహములన నిన్న ఉదయము పనులుచేసినది సికంద్రాబాదు గాంగ్ పనివారు కనులలో చేరిరి. భోనగిరిలో స్వల్పజీతగాండ్లు పనులలో చేరిరిని వర్తమానము వచ్చినది. భాజీపేటలో పనివారు కూడ చేరుతుంటు. ద్వైత్యరహితమైన పిక్కెటింగు సాగుచున్నది. నిన్న ఏజెంటు దెదరించుచు చేసిన ప్రకటనవలన కూలీలలో సంవలనముగలిగి సాయంత్రము మొదలుబండి వచ్చువరకు వారు స్టేషనువద్ద చేరిరి. స్టేషను లో పెద్ద ఉద్యోగియులు స్వయంగావచ్చి పనులుచేయుచుండిరి. బాలభిటులు ప్రయాణీకులకు కష్టములేకుండా సహాయముచేయుచుండిరి. పరిస్థితులు

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము, ఏలూరు

22 వ తేదీ బుధవారము నాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు

చెన్నపురి ఆంధ్ర నాటక సభవారి ఆదరణక్రింద

రామదాసు నాటకము.

రామదాసు:—సువర్ణముంటా కంకణభూషిత శ్రీయుత దేవులపల్లి లక్ష్మీనరసింహ

రావుగారు.

కబీరు:—శ్రీయుత ఘంటసాల రాధాకృష్ణయ్యగారు.

తానీషా:—శ్రీయుత కొచ్చెర్ల కోటరంగారావుగారు.

ధర్మకర్త:—శ్రీయుత ముంజులూరి కృష్ణారావుగారు.

అమర్తా మున్నగుపాత్రలు—శ్రీయుత కానూరి హేమాంబరదాసుగారు

రాయలు ధియేటరులో ప్రదర్శింపబడును.

విమమనగానేయున్నది. ఈ ఉదయము ఏజెంటు క్రిందిప్రకటన గావించివారు:—

"18 వ తారీఖున ఏజెంటు చెప్పినవరకులను కూలీలు నిరాకరించివారు. సోమవారమునాడు ఉదయము వారు పనులలో చేరకపోయినయెడల బర్తన్నచేయుటయేగాక రైల్వే గృహములనుండి వెళ్లగొట్టబడుదురు. తీసికేయబడిన పనివారు మరల పనులలో చేరదలచినచో మాకు పనివారు ఆవసరమైనయెడల క్రొత్తగాచేరువారిని తీసికొనబడుదురు. ఇదివరకు మాపనిలో నున్నందుకు దాక్షిణ్యమేయుట మావజదు. పనిలోనికి రావలెకాదు జీతమువ్వబడును." లోలో యింజనీరింగు కర్మాగారములలో 68 గురు పనిలోనికి వచ్చిరి. ఇంజనీరింగ్ కర్మాగారములలో 25 న, 25 మంది ఆగ్ వాలాలును మానె జేయువాడును పనులలోనికి రాలేడు. బండ్లు ఆగిపోకుండా అంగ్లో హైందవీయ్యగులు చాల సహాయము చేయుచున్నార. లాలోగూడాలో పనులకు పోవువారిని సమ్మెదారులు అడ్డపెట్టుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. సమ్మెదారులు చాలకాంతముగానే యున్నారు. రైల్వే సరిగానే నడచుచున్నది. (ఆ. ప్రెస్.)

జమీన్దార్ పురం సమ్మె

కలకత్తా, ఆగస్టు 21:—పోయిన వారములో తాతా కంపెనీ అధికారులు పనివారు పనులలో చేరకపోయిన తీసికేయబడుచురని చేసిన ప్రకటన కారణముగా పనివారు సమ్మె చేసినందున, బహు స్వల్పసంఖ్యాకులుమాత్రమే పనులకువచ్చి రియు తెలియుచున్నది. అ. ప్రె.

సుభాష్ బోసు లేబర్ సంఘాధ్యక్షుల సంగీకరించుట

సుభాష్ బోసుగారు జమీన్దార్ పురము కార్మిక సంఘాధ్యక్షులసంగీకరించివారు. ఈసంఘములో హామీగారి అధ్యక్షులు సాపేక్షపడిన సమ్మెవారి సంఘముకూడా చేరినది. మొదటికి కంపెనీవారిచే నోవ్యకొనబడినది. రెండవది వివ్యకొనబడి లేదు. సమ్మెదారుల సంఘము యీరెండింటిని కలిపి మొదటి దాని పక్షమున ముగ్గురెండవదాని పక్షమున ముగ్గురు అధికారులతో రాయబారముచేయవలెనని కోరెను. అసలుసంఘము వేరుగానుండవలెనని కోరెను. ఈ రెండు సంఘములును కలియుటచేత యేర్పడిన క్రొత్త సంఘము సుభాష్ బోసుగారి అధ్యక్షులకు తమ పదవులను నిర్ణయించినది.

లేబర్ సంఘ తీర్మానము

జమీన్దార్ పురం, ఆగస్టు 20:—ప్రాతీకార్మికసంఘ కార్యనిర్వాహకులు యీ క్రిందితీర్మానములు గావించివారు.

"రైల్వే రులు 17 తారీఖున జారీచేయించిన ప్రకటనకు జవాబుగా జమీన్దార్ పుర కార్మికులు పనులను మానివేయుట సంజయమే. తగాదా తృప్తికరముగా పరిష్కారమునవరకు పనివారు కనులలో చేరరాదని యీ సంఘము యొక్క ఉద్దేశము.

(సుభాష్ చంద్రబోసు అగ్రాసభాధిపతి సంతక మున్నది.)

సుభాష్ బోసుగారు యిచ్చుట చేయుచున్న ప్రచారము వలన చాలమంది పనివారు పనులు మానివేసినారు. సభలో బోసుగారు పనివారి దైర్ఘ్యమునకును నిశ్చలత్వమునకును వారిని చాల కొనియాడెను. జయము సమకూరువరకు వికసుర్ము గలిగియుండవలసినదని వారిని కోరెను. (ప్రె. ప్రెస్.)

గౌ. మంత్రి రాఘవేంద్ర

రావుగారి రాజీనామా

కలకత్తా, ఆగస్టు 21:—నేడు మధ్యరాత్రి ముంబై నుండి సనపథ్ గౌ. సర్ చిట్టాబెనుగారి అధ్యక్షులకు సమావేశమున వచ్చు సభలో గౌ. ఉద్యమ ప్రబలియందెను. గౌ. ఉద్యమ సానములన్నియు నిండియుండెను.

గౌ. విద్యామంత్రి రాఘవేంద్రరావుగారు తమ సానమున లేక జేరొక సానమున కూర్చొనియుండిరి. రావుగారు మంత్రిపదవికి రాజీనామా నిచ్చి రినియు, గవర్నరుగారి ఆమోదింపి రినియు అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. రావుగారియెడల విశ్వాస రాహిత్యమును బెల్లించును, సభాచర్యను నిలుపుజేయవలెనని కోరు అడ్డుమెంటు తీర్మానములు మొత్తము నుమారు పతి అధ్యక్షులకు అందజేయబడియుండెను. రావుగారు రాజీనామానిచ్చి యున్న అని చర్చింప నవకాశములేకుండెను.

దేశముగారు తాము రాజీనామానిచ్చుటకు సానులు బెల్లించు ప్రకటనగావించిరి. (ప్రె. ప్రెస్.)

బోలార్ రైలు ప్రమాదము

మైత్రాగారిపై నేరము మోపించుటకు

10,000 బహుమానము

కలకత్తా, ఆగస్టు 22:—బోలార్ రైలు ప్రమాదమున అరెస్టుచేయబడిన ముగ్గురు ముద్దాయిలపక్షమున డిక్టేటర్ మేజిస్ట్రేటు యెదుట స్టేడరు ఆర్డీ పెట్టెను. బోలార్ పోలీసులు యీమాదగుని యెదురుదుటికో తీసికొని పోయిరి. కే. సి. మైత్రా (యూనియన్ కార్యదర్శి) గానై మొదలయెడల యీ 10,000 బహుమానము యింకా కొట్టక కర్మములు యిచ్చెదమని చెప్పిరినియు తెలుపబడెను. మేజిస్ట్రేటు ఆర్డీ దాఖలు చేసికొని పెట్టెబరు మూడవతేదీవరకు పోలీసులలో నుండుటకు అనుజ్ఞాచ్చెను. (ప్రె. ప్రెస్.)

అనందమోహనుని స్మారకదినము

కలకత్తా, ఆగస్టు 20:—కాంచుడును, పనిత్రుడును, గుడు ను న గు అనంద మోహనుని 22 వ తారీఖు సమావేశము యీ సాయంత్రము అల్బర్ట్ హాల్ లో జరిగె. చాలమంది ప్రముఖులు సభ నలంకరించిరి. హరేంద్రనాథ్ దత్త వారు అనందమోహనునానుగారు బ్రహ్మచే సృష్టింపబడిన బోలార్ బహు ఉత్తముడని నుడిచెను. విశిష్టవందనానాధ్యాయమూర్తి మన్మథ్ నాథముఖర్జీ, సర్ దేవ్ నాథుల రాహునంద ఘట్టగారు మాట్లాడిరి. రాహునందుడు అనందమోహనునకు వంగదేశీయులలో విశిష్ట యుత్తుడును, పరిత్రుడును, సరకుడును నగు ముఖ్య పురుషుడని, (ప్రె. ప్రెస్.)

గవర్నరు మెంటు ప్రకటన

టిన్నెపల్లి, ఆగస్టు 19:—విద్యాలయములలో విద్యార్థుల చేయుచున్న ప్రభుత్వద్రవ్యము నిష్కరాదని నివారణ ప్రకటించిరి. (ప్రె. ప్రెస్.)

ఆమోదము

పీదప సభ ముగింపుబడినది.

సర్వపక్షసభవారి రాజ్యాంగవిధానము

శిశుసంఘము ప్రకటన

ఇంతకంటే మంచి సూచనలుండబోవు

లాహోరు, ఆగస్టు 20. — సెహ్రూ సంఘమువారి నిజే దికయందు ప్రత్యేక సంఘములకు శాసనసభలలో స్థానముల ప్రత్యేకించుటగూర్చిన శిశుసంఘము వారి రాజ్యాంగవిధానమును జరిగిన నవ్వవ. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చిత్తూరు శాసనసభలకు సర్వార్థ శాస్త్రాలనింగు కవిమరు, అమర్సింగు జబ్బులు, బాబా గురజాడకుంగుగార్లు మ రి 21 రు గలసి ఒక ప్రకటన గావించిరి. అందు యిట్లు గలదు. సెహ్రూ సంఘ నిజేదికను మేము శ్రద్ధగ చదివితిమి. ఇంతకాలము నకై కొన్ని అల్పసంఖ్యావర్తములకు స్థానముల ప్రత్యేకించు ఆ చారము తొలగిపోయిన బాగుండెడిది. కాని ప్రస్తుతసమయ మున సెహ్రూ సంఘమువారు మావించిన విధానముకంటే యీ సాంఘికసమస్యను పరిష్కరించుటకు వేరు విధానము యుపయోగమైనది యుండవలసి దలంచుచున్నాము. మన దేశముయొక్క రాజ్యాంగస్వత్వమును గూర్చి తదితరవిషయ ములగుల్చి నిజేదికయందు గావించిన కొన్ని మానవతతో ఆ చట్టపుట మేమేకీభవించక పోయినను కమిటీవారియత్నములను మనస్ఫూర్తిగ ప్రశంసించుచున్నాము. శ్రమజడి తయారజేసిన యీనిజేదికకై కృతజ్ఞత తెల్పుచున్నాము. సర్వార్థ మంగళ శంకుగారు కమిటీయందు శిశుసంఘము తరపున బాగవనిజేసి రి వారియత్నముల ఫలితముగనే శంఖాబులో అధికసంఖ్యా వర్త ములకు స్థానముల ప్రత్యేకించుట నిరాకరించబడెను. వారి అభిప్రాయములను మేము బలపరచుచున్నాము. వారికి శిశుసంఘము వారంతయు కృతజ్ఞులు. (ఫ్రీప్రెస్.)

నివేదిక అమలుజరుపుటకు ప్రచారముచేయువలెను

బొంబాయి, ఆగస్టు 20. — కె. ఎం. మాంషిగారు సెహ్రూకమిటీ నిజేదికను ప్రశంసించుచు యీ నివేదికయందు మావించబడిన రాజ్యాంగవిధానమునే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి కంగీకరించునట్లు జేయు ఇందియాలోను ఇంగ్లాండులోనుగూడ ప్రచారముజేయుటకై కమిటీవారికి అధికారవకాళముల నొ పంగవలెననిరి. బ్రిటిషు ప్రతిఘటన కాంటువంటి యెవరెవరి వద్దనో సాత్వముగ గొని నైమను కమిషనువారు అదావిడి జేయవచ్చు యీ సమయమునందే దేశీయదర్శకులను రూఢిగ బెల్లుచు ప్రచారముజేయుటత్యవసరము. అయ్యది వివిధపక్ష ప్రాతినిధ్యముగల స్వల్పసంఖ్యగల ఉపసంఘమే జరుపగలదు. వానికి విశేష ధనసహాయముండవలెను అని జెప్పిరి.

శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యులవారు

లాహోరు, ఆగస్టు 20. — సెహ్రూసంఘము నిజేదికను గూర్చి ఫ్రీప్రెస్పత్రిని పంపింపగా శ్రీజగద్గురు శంకరాచార్య స్వామి, భారతి కృష్ణతీర్థగారిట్లు చెప్పిరి. “ఇదివరకనే ఉపసంఘవేదికలనుండి మనమేజరిపాలనా పద్ధతులను ఖండించు చుంటిమె అనియే యీ నిజేదికయందు గూడనుంటియే మాయ సంకల్పకై కారణము. ఉద్యోగనియామకములందు, తీర్మానముల నిరాకరించుటయందు గవర్నరులకు వైస్రాయిలకు అధికార ముండరాదు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము యేరూపమునగూడ నుండరాదు.”

జమియతు ఇస్లాము సంఘము అసంతృప్తి

బొంబాయి, ఆగస్టు 20. — జమియతు ఇస్లామియా కార్యనిర్వాహకవర్తమువారు 18 వ తేదీనను సమావేశమయి, అమీరాల్లిగారి మరణమునకై 2 చారము చెల్లించు బాజ్మోరీయ తుల నభినందించుచు నైమను కమిషను సహకారమును గోరుచు తీర్మానించిన బొంబాయి శాసనసభ చర్యను నిరసించుచు తీర్మానించిరి.

సెహ్రూకమిటీవారు భారతదేశముయొక్క అదర్శము అధికారక స్వత్వముగ నిర్ణయించినందులకు తమ అయిష్టతచెల్లుచు తీర్మానించిరి. ముఅమ్మకూర్మాషిగారు మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకస్థానముల నుంచుటకై పట్టుదల జూపినందుకు ప్రశంసించిరి. జూలయి 7-న తేదీన జరిగిన బిడంబడికను కమిటీవారి రూపరేఖనందుకు విచారము చెలిసి.

ఈ జిప్టప్రజలయెడ సానుభూతి చెల్లుచు తీర్మానించిరి. (ఫ్రీప్రెస్.)

కెనల్ పాషా ఆఫ్ నా రాజు సోదరుని వరించుట

పెనాబర్, ఆగస్టు 18. — కెనల్ పాషాగారు ఆఫ్ గని స్థానమునకు రావని అనుమల్లగారికిడి గొట్టు చెల్లెలను నుబ్ర బాన్ రాజువారిని సానుభూతిగోరు సంగతిని అమలుల్లకు తెలియబరచిరిని స్వీయముగా తెలియ పచ్చినది. ఈ విషయము కాలూరులో చర్చించబడునపుడు దయచేయవలసినది అనుమల్లగారు కేంద్ర గవర్నర్ వాసివారకుడ తెలియుచున్నది. (ఫ్రీప్రెస్.)

వాతావరణస్థితి

1928 నం ఆగస్టునెల 21-న తేది మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	నీటి అత్యధికత	నీటి అత్యల్పత	వర్షము	నీటి తేది నుండి వర్షము	సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాల్ పూర్	87	77	0.5	18.8	- 4.8
విశాఖపట్టణం	88	80	0.1	14.7	+ 2.1
కాకినాడ	90	77	♦	8.4	- 5.5
మచిలీపట్టణము	89	77	0.1	7.8	- 8.7
కర్నూలు	88	74	0.2	12.0	+ 0.6
బళ్లారి	87	74	...	6.9	+ 1.6
అనంతపురం	1.0	8.2	+ 0.2
కడప	90	72	1.9	10.4	- 0.8
నెల్లూరు	88	75	0.8	6.2	+ 0.2
మద్రాసు	85	75	♦	7.8	- 1.0
కడపూరు	88	78	2.6	14.9	+ 7.2
సీలము	86	71	2.1	12.8	+ 1.2
కోయంబూర్	84	71	...	1.9	- 2.0
తిరుచనాపల్లి	92	78	...	8.8	- 1.1
నాగపట్టణము	95	78	0.8	7.8	+ 2.1
మధుర	91	78	...	4.9	- 1.1
పాంబన్	87	81	...	2.0	+ 1.1
పాలక్కోట	0	- 1.1
తిరువేండ్రము	82	75	♦	19.5	- 4.0
కొచ్చిన్	81	78	0.6	46.8	- 14.2
కాలికట్టు	85	78	♦	60.1	- 16.0
మంగళూరు	81	72	0.8	89.5	0
తెలంగాణ	76	65	0.7	15.8	+ 4.7
మెర్కార	86	61	0.8	68.7	- 17.1
బొడెకనాత్	61	58	...	8.2	- 5.4
కూనూర్	68	59	♦	6.0	-

సర్పాటరులు: — గోపాల్ పూర్ 0.5" మచిలీపట్టు ములో, విశాఖపట్టుములో 0.1" వర్షించెను. కాకినాడలో చినుకులుపడెను.

డక్కిణ్: — కడపలో 1.9" అనంతపురంలో 1.0" కర్నూలులో 0.2 వర్షించెను. మబ్బు దట్టముగ నున్నది. పగటి తేదీమి 8 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ. కడపలో రాత్రితేదీమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము: — కడపూరులో 2.6" నెల్లూరులో 0.8" వర్షించెను. మద్రాసులో చినుకులుపడెను. మబ్బు విస్తారముగ నున్నది. పగటితేదీమి 6 మొదలు 12 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రి తేదీమి 8 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు,

సహాయ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

ఇస్లాగోష్టి

“ఇస్లాగోష్టి” సాంతముగా చదివిరిని. దీనికైలి విక్రీలి మాధుర్యముగా నున్నది. గృహస్థాశ్రమములోని శాఖ్యములు, ఇక్కట్లులు, బాగుగా వర్ణింపబడినవి. ఈ గ్రంథము పాఠశాలలో చదువుకొనే బాలరకు గాక గృహస్థాశ్రమములో ప్రవేశింప బోవునట్టియు, ప్రవేశించినట్టియు, యువలియువకులకు కొంత లోకానుభవము కలుగజేయును.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

కావలెను

బుదగలోని శ్రీ ఆంధ్రవాణియ కళాశాలకు నెల 1 కి రు 85/- ల తరతునమీద ప్రధానగణితులు. హెడ్ అక్కాం పెంటు) కావలెను. అక్కాంటు కరస్పాండెన్సునందు అనుభవముగలిగిన మూలం నైనలుపరీక్ష ప్యాసు అయినవారు మాత్రమే ఈ క్రింద సంతకము చేసినవారికి 81-8-28 తేదీ లోపుగ దరఖాస్తులు పంపవలెను.

ఆంధ్రవాణియ
కళాశాల,
బుదగ.

కృత్తివెంటి గంగరాజు,
కార్యదర్శి, పాలకసంఘము,
అంధు కత్తిస్థిలు.

వికమత్యమే బలము

కార్మికులకు సుభాష్ బోసుగారి హితబోధ

జమ్మత్ పురం, ఆగస్టు 20. — శనివారమునాడు సాయంత్రము పనివారి సభ జరిగెను. సుభాష్ బోసుగారు మాట్లాడుదు రని తెలిసి చాలమంది పనివారు వచ్చియుండిరి. సభా భవనము కిటకిటలాడుచుండెను. హోమీగారు అగ్రాసభాధి పత్యము వహించియుండెను. భారత సారీక్రామికులు భారత కార్మికులను పెట్టు యిబ్బందులను గురించి సంఘటికగాగు తీవ్రముగా మాట్లాడిరి.

బోసుగారు ఉపన్యసించుచు పనివారిని వికమత్యముగా నుండి జయము పొందుడని కోరెను. సమ్మెలో చేరనివారిని చేర మనెను. ఒక్కని నాయకత్వమున నడువవలసినదని కోరెను. (ఫ్రీప్రెస్.)

మంత్రి ముత్తయ్య మొదలిగారి పర్యటనము

కుంభకోణము ఆగస్టు 20. — మద్రాసు ప్రభుత్వములో రెండవ మంత్రిగారగు ముత్తయ్య మొదలిగారు యాక్కడికి దయ చేసి విగ్రహ అనకట్టును దర్శించిరి. తిరువునదాలో వాస్తవ్యులగు మురుగేశ్వరేశ్వరగారు మంత్రిగారికి తేనీ రిచ్చి పచ్చించిరి. విరాసిద రులందరు మంత్రికి ఆహ్వానపత్రము సమర్పించుచు మున్సియార్ (ప్రాజెక్టులను తమకుగలగునట్లుమును తెప్పిరి. వారి కష్టములను విచారించదనని నడిచి మంత్రిగారు వారి పత్రము నకు కృతజ్ఞత తెలియజేసిరి. (ఫ్రీప్రెస్.)

తంజావూరులో ఆనుపత్రిని తెరచుట

తంజావూరు, ఆగస్టు 18. — ఆంగ్లేయశాఖా మంత్రియగు ముత్తయ్య మొదలిగారిచ్చటికి ఉదయము పూచేసి. వైష్ణవ వర్త మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షుడు, ఉద్యోగీయులు, ఆనుపత్రి లో డాక్టరు వగైరాలు వారి నాహ్వానించిరి.

ఉదయము 8 గంటలకు మంత్రిగారు శ్రద్ధచికిత్సశాలను ప్రవేశమునకువచ్చువారికి చికిత్సచేయుభవనమును ఎత్తుకొఖను బహిరంగపరచిరి. తరువాత కేత్ర, కర్మనాసికాసంబంధములైన లోగములకు చికిత్సచేయు ఆనుపత్రిని తెరచిరి. జిల్లాకలెక్టరును అనేక పెద్దలును సభ నలకరించిరి.

జిల్లా డాక్టరు సరోజిగారు మంత్రి నాహ్వానించిరి. మంత్రి ఆనుపత్రిలో జరుగుచున్న మంచి పనిని ప్రశంసించుచు, యితడబ్బు ఖర్చుచేసిన ప్రభుత్వమువారు ఇంకా కొంత ఖర్చుపెట్టి ఆనుపత్రిని మంచిస్థితికి తెచ్చుటకు కనుపి యారాదని జెప్పెను.

సాయంత్రము మంత్రి మునిసిపల్ ఆయుర్వేద వైద్య శాలను తెరచిరి. (అ.ప్రె.)

పార్వద్ధ పత్రికవై కేసు

సెప్టెంబరు 11 వ తేదీకి నాయుదావేయబడుట

బెలూరు రైలుప్రమాదసంఘటనలో కలకత్తా పార్వద్ధ పత్రికవారు ప్రకటించిన ఉత్తరమునకుగాను 158 ఏ. కేసు క్రింద ప్రభుత్వమువారు పార్వద్ధపత్రికా సంపాదకులపై తెచ్చిన కేసు హైకోర్టు ఇంజక్షను ఉత్తరవునల సెప్టెంబరు 11 వ తేదీకి నాయుదావేయబడినది. (ఫ్రీప్రెస్.)

చిత్తూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

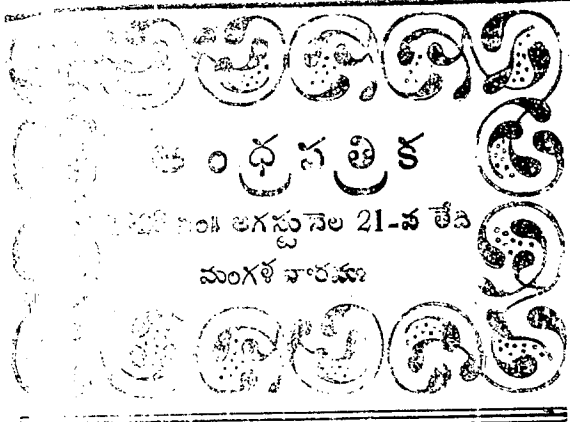
శ్రీయుతులు మునుస్వామి నాయుడుగారి

చిత్రపటము

ఆగస్టు, 20. — గతవారమున నారాయణవరముందు జరిగిన జిల్లాబోర్డు పథలో ఇప్పటికి నునూరు అరుసవత్సర ములగ జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగనుండు శ్రీయుతులు రావుబా దూరు బి. మునుస్వామి నాయుడుగారి చిత్రపటమును జిల్లా బోర్డు హాలులో నుంచుటకు తీర్మానించి. సుమునకు నునూరు రూ 600 కావలయునని యంచనా జేయబడినది. అప్పుడే రూ 650 వసూలైనవి.

కలరా

కలరావ్యాధి మండలమునకును తీవ్రముగ విజృంభించి యున్నది. తిరుపతి, తిరుతిని, చిత్తూరు, పలమనేరు తాలూకాలో నీవ్యాధి విక్రీలి తీవ్రముగ నుండునట్లు తెలియుచున్నది. అధికారు లీవిషయమై తగుశ్రద్ధ వైజ్ఞానవలెను.

కలనల్ వెడ్డివుడు:

నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు

శ్రీమంతులు

తేబరుపక్ష ప్రముఖులగు కలనల్ వెడ్డివుడుగారు నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టుగూర్చి తెలిపిన యభిప్రాయములు చాలముఖ్యమయినవి. హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము నిచ్చుతలంపు ప్రభుత్వమువారికి లేనపుడు స్వరాజ్యవిధానములను తయారుజేసిన ప్రయోజనము లేదని కలనల్ వెడ్డివుడుగారు చెప్పారు. ప్రభుత్వవిధానములలో వీరికి హృదయపరివర్తనము గలదిలేదు. నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు బుద్ధిసూక్ష్మత, సహజమును రాజకీయముగ దీని కెట్టివిలువ లేదని వెడ్డివుడుగారు భావించుచున్నారు. కాని హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మియ్యకుండుటకు మాత్రమే ప్రభుత్వములలో ముఖ్యమయినది కాదు. దేశములోని అభివృద్ధి, బ్రటిష్ దయాధర్మము ప్రభుత్వములలో వెడ్డివుడుగారి యభిప్రాయము ననుసరించుట. కాని భారతీయులు స్వశక్తి సహకారమును విశ్వసించుటచే బ్రటిష్ వారి అనుగ్రహము నంతగా ఆధారపరచుకొనుట లేదు. గాంధీమహాత్ముడు సూచించుటల వివిధపక్షములవారును ఏ కాభిప్రాయమునకు వచ్చునెడల వీరి కోర్కెల నెవరును సంతకముగ నిరాకరింపజాలరు. వీరిల దృఢసంకల్పము విజయమునకు మూలసాధన మగును. వెడ్డివుడుగారి మందలింపువలన ఒక్క మేలు గలుగ గలదు. మేమిదివరకు సూచించినటుల స్వరాజ్య విధానమును తయారు జేసినంతమాత్రమున భారతీయులకర్హము ముగిసిన దని భావింపజనదు. స్వరాజ్యసంపాదనకై దీక్షతో కృషిసలుప వలసిన సమయము ముప్పటినుండియే ప్రారంభమగును.

భారతదేశము స్వరాజ్యవిధానమును తయారు జేసినదిగాని, అనవసరవ్యయము గావించి తెల్లకలనల్ నంతదూరమునుండి పంప నవసరము లేదు. భారతీయప్రముఖులు పలుసార్లు తెలిపినట్లు, కాని బ్రటిష్ వారి తీవ్రగతిని పెడచెవిని పెట్టిన వీరి అభిప్రాయము నిరాధారమని తేలెను. వెడ్డివుడుగారు తెలిపినవిషయముల గాంచి ను స్వరాజ్యము నొనగకుండ తప్పించుకొనుటకు బ్రటిష్ ప్రభుత్వము లేదయో యొకసాకు జెప్పిరిగాని, వారు స్వరాజ్యవిధానముపట్ల నిజమగు పట్టుదల సూపుట లేదని గ్రహించవచ్చును. స్వరాజ్యవిధాన మిప్పుడు తయారుచేయబడెనుగాన, వీరికమిషన్ క్రొత్తసాకు బుద్ధివచ్చును. అందుచే, సర్వపక్షములవారు గోరు స్వరాజ్యవిధానము సఫలమగుటకై భారతీయులు యావచ్చుక్రింది భారతీయుల యవసరమగుచున్నది. భారతీయులకు స్వరాజ్య మన నేమియో తెలియదు. నలుకుటకుమాత్రము బ్రటిష్ వారి కికమిషన్

వీలుండదు. సైమనుగారి కీ రిపోర్టు మిగుల సంకటముగ నుండునని, వెడ్డివుడుగారు తలచుచున్నారు. తమను భారతీయులు బహిష్కరించుటచే తమకు హరి ఇచ్చి ఏదియో తెలియలేదని చెప్పటకు వీలుండదు. తేబరుపక్షమువారికముండు దేమి చేసెదరను ప్రశ్నవిషయమై వెడ్డివుడుగారు చెప్పిన జోన్యము వింతను పురికొల్పదు. ఏలన, తేబరుపక్షమువారు తమ అనమర్యత నిదివరకే చాటియుండిరి.

తేబరు పక్షమువారు చేసిన తీర్మానమును నిజమని నమ్మి, భారతీయులు స్వరాజ్య విధానమును తయారుజేసినందు, ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారును నెహ్రూకమిటీ రిపోర్టును చట్టముగ గావించబోరనియు, వెడ్డివుడుగారు ముందుగనే తెలుపుచున్నారు. తేబరుపక్షమువారి ప్రవర్తనము, వీరి అభిప్రాయమును మరింత బలపరచుచున్నది. రిపోర్టునందలి విశాల సూత్రములను తా మంగీకరించుచున్నను, వివరములతో తా మేకీభవింపజాలమని, తేబరుపక్షమువారు చెప్పెదరట. వివిధసమస్యలగూర్చి ధర్మసంబంధములను వెలిబుచ్చెదరట. తుట్టుతుడకు భారతీయులు మరింతకాలమువరకు నేచియుండవలె నని నలహా చెప్పెదరట. తేబరు పక్షమువారు హోతుముగ జెప్పసంగతులను ఇతర పక్షములవారు ప్రత్యక్షముగనే చెలిపెదరు. భారతీయశాసనములు, ఆచరణసాధ్యములు గా వని ప్రకటించెదరు. హార్డుకాక్సు అనువారు "నాజ్ టైము" పత్రికలో వ్రాయుచు, నెహ్రూకమిటీ సూచనలు అభూతకల్పనలనియు, ప్రజాపరిపాలనము హిందూదేశమునకు బనికిరాదనియు, బ్రటిష్ మయిండియాలో చాలభాగములను సంస్థానాధీశుల పరముజేయుట మేలనియు, సూచించిరి. వీరి బోలు వారే గాక, జాన్ స్టెనుగారిని బోలు తేబరు ముఖ్యులుగూడ రాజకీయ స్వరాజ్యము పనికిరాదని చాటుట, వింతగ నుండక మానదు. హిందూదేశ దుస్థితికి, స్వరాజ్యము ప్రక్రియయనుట వట్టిభ్రమయని, ఏ రొకప్రక్రియకావలసిందికి జెప్పరట. అందుచే, తేబరుపక్షమువారు హిందూదేశము నుద్ధరించెదరను భ్రమ యిదివరకే వదలిపోయినది. ఇంకను ఏమయిన మిగిలియున్నయెడల, కలనల్ వెడ్డివుడుగారి యభిప్రాయములు దీనిని పూర్తిగా తొలగింపగలవు. స్వరాజ్యసిద్ధి భారతీయుల దృఢసంకల్పముపైనే ఆధారపడియుండునను సత్యము పరిస్పృశమయినది. దీని నికముందు మరువకుండుట యావశ్యకము.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము: దేశభాషామూలకవిద్య

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించిన ముఖ్యద్దేశ్యములలో ఆంధ్రభాషాద్వారా విద్య గలపుట యొకటి. ఇంతవర కీయద్దేశ్యము నెరవేరకుండుట శోచనీయము. మాతృభాషాద్వారా విద్య గలపుటకు ప్రారంభము గావించవలయునని, ఉపసంఘమువారు సూచించుచు రిపోర్టును బంపిరి. దీనిని విచారించుట కింతవరకు రెండుసభలు జరిగెను. ఒకసభలో చర్చ జరుగలేదు. గతశనివారమునాడు జరిగిన అకడమిక్ కౌన్సిలు సభలో, కొంతదూరము చర్చజరిగి, మరియొకసభవర కిది నిలిపివేయబడెను. సభలోజరిగినచర్చ జూచిన, కొందరుసభ్యులు విశ్వవిద్యాలయద్దేశ్యములను

మరచి, రెడ్డొచ్చె మొదలైనవారు వైఖరి నవలంబించుట శోచనీయము. నారాయణస్వామి అయ్యరుగారికి దేశమునందు పదిసంవత్సరముల ప్రైకాలమునుండియు ఎట్టి భావపరివర్తనము జరుగుచున్నదో తెలిసినటుల దోచదు. చిన్నపాత శాలయగు గురుకులమునందు సాగుచున్న విద్యా విధానమును అనుసరింపగూడదని వీరు తెలిపిరి. కాని, బెజవాడకు చేరువనే ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము గల దనియు, దీనియందు దేశభాషలో విద్య గలపుచున్నారనియు, పతనీయగ్రంథము లీభాషలోనే వ్రాయబడెననియు, వీరు గ్రహించుట మేలు. కార్వే పండితుని మహిళావిశ్వవిద్యాలయమునందు, ఉన్నతవిద్య దేశభాషలో గలపబడు చున్నది. సాక్షులు కమిషనురిపోర్టు దేశభాషామూలక విద్యను అభిమానించెను. తమిళ విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు, తమిళములో ఉన్నతవిద్యను నేర్పవలయునని గోరిరి. దేశభాషలో విద్య నేర్పినగాని, దేశభాషలో పరిపాలనము జరుగనేరదు. దేశభాషలో పరిపాలనము జరిగినగాని, జాతీయస్వపరిపాలనము సిద్ధింపదు. తగుప్రొత్సాహ మున్నచో, దేశభాషలో పతనీయగ్రంథములను తయారుజేయు వీలుగలదని, ఇదివరకే రుజువయ్యెను. దేశభాషలద్వారా విద్య గలపుచో, హిందూదేశపు ఐకమత్యమునకు భంగము కలుగునను పురాతన నిరర్థకవాదమును నారాయణస్వామి అయ్యరుగారు మరల పైకి లేవనెత్తుట జూడ, వీరి నింకను ఆంగ్లభాషావ్యామోహము వదలలేదని తోచును. ఆంధ్రసభ్యులు కొందరు, దేశభాషామూలకవిద్య నాదర్శముగ నంగీకరించుచున్నను, ఇప్పుడప్పుడే దీనిని ప్రవేశపెట్టుట ప్రమాదమని వాదించిరి. ఇంకను ఎంతకాలమీ ఆదర్శము ఆకసమున వ్రేలాడుచుండవలయునో తెలియదు. దేశభాషలో విద్య నేర్పుచో విద్యార్థులు ఇబ్బందిపడుదురని జాలిపడుట ఎంత నిరాధారమో యూహింపవచ్చును. అందుకుమారుగ మూడువంతులు బరువు తొలగినందులకు విద్యార్థులు సంతసించగలరు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మికనయినను దేశభాషలో విద్య గలపబూననియెడల దీని ప్రయోజన మంతరించును. దీని ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వ ముడుగంటును. ఇంతకుపూర్వము దేశభాషా మూలక విద్య పట్ల అభిమానము గనుపరచిన రివరెండు ఎ. బి. జాన్ స్టెనుగారు గతసభలో వేరువిధముగ ముచ్చటించుట విచిత్రము. అయినను వీరి ననబనిలేదు. ఆంధ్రసభ్యులే మాతృభాష యనిన భయకంపితులై ఆంగ్లభాషలో విద్య గలపకున్న ఆకసము విరిగి భూమిపై వ్రాలునని భీతి జెందుచున్నపుడు బ్రటిష్ సభ్యులొకరు వ్యతిరేకాభిప్రాయము జూపుట వింతగాదు. బ్రటిష్ బాలురు జర్మనుభాషలో విద్యను నేర్పవలసి వచ్చునెడల జాన్ స్టెనుగా రేమని జెప్పెదరో యూహింపవచ్చును. ఏ సంస్కరణ మయినను కొంత సాహసమును ధైర్యమును జూపనిది ముందుకు బోజాలదు. లేనిపోని యిబ్బందుల గూర్చి చింతించుకొలదియు అవి యెన్నడును ప్రతిబంధకములుగ దోచుచునే యుండును. కాలము జరిగినకొలదియు దేశభాషామూలకవిద్య అనలే సాధ్యపడదని తోచవచ్చును. తుడకు నేటి సానుభూతి గూడ అదృశ్యముగాగలదు. విదేశీయులెవ్వరయినను దూర మూలో చించునెడల ఏ దేశమునందయినను, మాతృభాషలో

విద్యను గలపుటయే సమాజమనియు, లాభకర మనియు, తదితరవద్దటి అస్వాభావిక మనియు, అసర్వపాతు వనియు నంగీకరింపకమానరు. ఆంగ్ల భాషలో విద్యను సేర్పించువారింతవరకు, జేయగలిగిన ఘన కార్యము లెవ్వియు గనుపించవు. దేశభాషలలో పత్రికలు వెలువడుచున్నవి. దేశభాషలలో సభలును సమావేశములును నిరాఘాటముగ జరుగుచున్నవి. దేశభాషలలో అద్భుతముగ నుపన్యసింపుచువారు బయలుదేరిరి. శాస్త్రగ్రంథములును, చరిత్రగ్రంథములును దేశభాషలలో వెలువడుచున్నవి. ఇట్టి అనుకూల పరిస్థితులలో సయితము దేశభాష ద్వారా విద్యను గలపుటకు వెనుదీయుచో, ఇక ముందెప్పుడు గలపుటకు పీలుండునో తెలియదు. ఆంగ్ల విద్యాధికులకును, సామాన్యపు జనులకును మధ్యగల యంతరమును తొలగించుటకు, మన ప్రముఖులకింకను బుద్ధిపుట్టుకున్నది. రాజోపు అకడమిక్ కౌన్సిలుసభయందయినను, ప్రొఫెసరు వెంకటరంగయ్యగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము నామోదించి, తమశౌరవమును ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయశౌరవమును కాపాడగోరెదము.

మద్రాసు కార్పరేషను ఎన్నికలు
మద్రాసు కార్పరేషను ఎన్నికలలో, నీమారు పక్షవద్దటి ననుసరించి ప్రచారము జరుగలేదు. వ్యక్తులబలమే ప్రధానాధార మయ్యెను. ఇంతకు పూర్వము కాంగ్రెసు పక్షాభ్యర్థులు, నిలిచి పోటీ జేసిన, గద్దె రంగయ్య నాయుడు, కె. శ్రీరాములు నాయుడుగార్లు యీమారుగూడ ఎట్టిపోటీలేకయే విజయము గాంచుటబట్టి, ఏడుబావులు, కొత్తాలుబావులు డివిజను వోటరులు వీరు సలిపిన కృషిని గుర్తించి గౌరవించిరని విదితమగును. వీరలకు మాయభింద నములను తెలుపుచున్నారము. కార్పరేషను ఎన్నికలకూర్చి నిన్నటి జప్తినుపత్రిక శివమెత్తిన వానిచందమున వ్రాసిన వ్రాతలు సందర్భశూన్యముగ గనుపట్టును. పై యిరువురు సభ్యులును ఈమారు గూడ కాంగ్రెసుపక్షమునకు జెందినటులే ప్రకటించిరి. వీరికిని శ్రీనివాసయ్యంగారికిని అభిప్రాయభేద ముండుటచే వీరి విజయమును కాంగ్రెసువిజయముగ భావించ వీలులేదని జప్తినుపత్రిక యుక్తివాదము సలుపుచున్నది. జప్తినుపత్రికకుగలిగిన సంతృప్తికి భంగముకలిగింప నక్కరలేదు. తెలివిన బేసిన డివిజనులో గలుగు పొందిన ఆర్. మదనగోపాల నాయుడుగారి విజయమును ప్రశంసించుచు, తేబరు పత్తాభ్యర్థి యోడి పోయినందులకును, స్వపత్తాభ్యర్థి గెలిచినందులకు ను, జప్తినుపత్రిక ఉప్పొంగుచున్నది. కాని గలుగు పొందిన సభ్యుడు క్రొత్తగ బయలుదేరిన కాన్స్టిట్యూషనుపక్షములో జేరి యున్నంత మాత్రాన, వీరి విజయమును జప్తినుపక్ష విజయముగ పరిగణింప గూడదని చెప్పనగునా? జప్తినుపత్రిక జేసిన వాడము బట్టి ఇట్టి యూహయే నరయగుచున్నది. ఎన్నూరు డివిజనుకు కె. వెంకట స్వామినాయుడుగారును ముత్యాలపేట డివిజనుకు యస్. యస్. రామస్వామి అయ్యగారును సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. వీరందరును తమ తమ ధర్మములను జయప్రదముగ నిర్వహించెదరు గాక యని కోరెదము. కార్పరేషను సభ్యులు పక్షభేదములచే ప్రేరితులై పౌరుల షేమమును మరచినటుల ప్రభు

త్వమువారు విమర్శించినపుడు, అట్టిభేదములు లేవనియు పౌరసేవనే సభ్యులెల్లరును ప్రధానముగ భావించి కృషిసలుపుచున్నారనియు కార్పరేషనువారు జవాబుచెప్పిరి. ఈమారు పక్షభేదముల ననుసరించి ఎన్నికలు జరుగనపుడు, ప్రాతసంగతులను త్రవ్వి స్వరాజ్యపక్షమువారిని ఇచ్చవచ్చినరీతిని నూపించుట జప్తినుపత్రికకు పాడిగానేరదు.

డి. బి. కృష్ణకౌన్సిలరుగారు: మలయాళభాష
ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు అకెడమిక్ కౌన్సిలు సభలో సభ్యులు కొందరు దేశభాషామూలకవిద్య గాంచి భయపడుచుండ, మద్రాసు ప్రభుత్వపు లామెంబరుగ డి. బి. కృష్ణకౌన్సిలరుగారు ప్రెసిడెంట్ కాలేజీ మళయాళ సంఘమువారి యెకట మళయాళభాషాప్రాశస్త్యమును దెలుపుట యుక్తముగనున్నది. మాతృభాషలో వలె అన్యభాషలో ప్రవీణతను సంపాదించుటకు సాధ్యపడదని కృష్ణకౌన్సిలరుగారు భావించుచున్నారు. ప్రజల కుపయోగకరముగ నుండవలయుననుచో, మాతృభాషలోనే వ్రాయవలయునని, నాయరుగారి యుద్దేశ్యము. గిబ్బను అను ఆంగ్ల చరిత్రకారుడు రోమను సామ్రాజ్యముగూర్చి అన్యభాషలో వ్రాయ నుద్దేశించి విఫలమనోరథులై, మాతృభాషలో అద్భుతగ్రంథమునువ్రాసి, ఇంగ్లండుకు మహాపకార మొనర్చెను. కేరళప్రజలు తమ భాషను మెంపొందింపవలయునని, నాయరు గారు వేడుచున్నారు. అవసరమగుచో, అన్యభాషాపదములను ఎరువు దెచ్చుకొనుట తప్పగాదని, నాయరుగారి తలంపు. దేశభాషలలో గ్రంథములను వ్రాయుట దుర్లభ మను నూహ నిరాధారమని చెప్పవచ్చును. ఆంగ్లభాష ఎన్ని అన్యభాషాపదములను ఎరువు దెచ్చుకొనలేదు? వేదములను, ఉపనిషత్తులను, భగవద్గీతను, బౌద్ధమతగ్రంథములను, ఆంగ్లభాషలో భాషాంతరీకరించి యుండ, వీనిని భారతీయులు శ్రద్ధతో పఠించుచున్నారు. సంస్కృతభాషకు సరిపోవు పదములు ఆంగ్లభాషలో లభించినపుడు, ఆంగ్లభాషలో వాడు పదములకు తెలుగుభాషలో తగిన పదములు దొరకవనుట, వ్యర్థవాదము. ప్రాచీనగ్రంథములందు, వెదకిన, దాదాపుగ నన్ని పదములును దొరకును. సంస్కృతభాషా పరిచయ మేమాత్ర మున్నను క్రొత్తపదములను కల్పింపవచ్చును. బొత్తుగ లభింపనియెడల, ఆంగ్లభాషా పదములనే వాడవచ్చును. సంకల్పబల మున్నచో, కార్యసిద్ధి యసంభవము గానేరదు.

చీనా: ఇతర దేశములు
చీనా స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించి, క్రొత్త ఒడంబడికల నేర్పరచుకొనుటకు, అమెరికామున్మందుగ నంగీకరించెను. జర్మనీ, క్యూబా ప్రభుత్వములు గూడ ఇందు కంగీకరించినటుల వార్తలుదెలుపుచున్నవి. బ్రిటీషువారు గూడ పూర్వవిముఖతను విడనాడిరి. నాకాకింగు సంఘటనల విషయమున సమాధానము గుదురుటచే ఇంగ్లండుగూడ క్రొత్త ఒడంబడిక జేసికొనునని నమ్మవచ్చును. ఇతర దేశములు గూడ చీనా హక్కులను గుర్తించుట ప్రపంచ కళ్యాణమునకు

లాభకరము. జపాను అభిప్రాయ వింకను స్పష్టముగుటలేదు. క్రొత్త ఒడంబడికల నేర్పరచుకొను విషయములో జపాను ఇంతవరకు సుముఖత జూపకున్నది. జపానుకు ముందుగా చీనాతో గలియుట ఇష్టములేదని విదితమగుచున్నది. ఇక నయినను జపాను తనవైఖరిని మార్చుకొననిచో నగు బొట్లపాలు గాగలదు. చీనాస్వేచ్ఛను గుర్తించువరకు జపానునరుకులను బహిష్కరింపవలయునని చీనాప్రముఖు లొకరు ప్రకటించిరి. చీనాలో జాతీయ ప్రబోధము కలిగినవిమ్మట జపాను కేవల బౌద్ధమోక్షము మూలమున తనపంతమును సాగించుకొనదలచుటకన్న అవివేకము వేరండదు. భవిష్యత్తు మెటులుండునో చూడవలయు.

కాంగ్రెస్ సభ్యత్వ
కేరళ రాష్ట్ర సంఘము మోతీలాలు నెన్నుకొనుట కాలిఫర్, ఆగస్టు 20:—విన్నపిగిన కేరళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభ సభలో పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు కాంగ్రెస్ సభ కన్యకుడుగా జుండలెనని తీర్మానించబడినది.

డిల్లీ కాంగ్రెసు సంఘము
వల్లభాయి పటేలుగారిని కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిగ నూచించెను

డిల్లీ, ఆగస్టు 20:—డిల్లీ రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము వారు యీక్కున తీర్మానముల గావించిరి:—“శ్రీ శ్రీ వల్లభాయి పటేలుగారిని కలకత్తాలో జరుగు కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిగా నిర్ణయింపవచ్చును.
డిల్లీ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ముంబై కాంగ్రెసులో ఆహ్వానింపబడిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమునకు అనులయించియు నెహ్రూ కమిటీవారు విశేషశ్రమతో వెంటనే అనుసరింపదగ్గ రాజ్యాంగవిధానము నూచించి దేశాభిమానము కల్గించినందులకు వారి నభినందించుచున్నాము.
“డిల్లీ రాష్ట్రీయమునకు గూడ యితర రాష్ట్రీయల కుండు ప్రత్యేకభుత్వవిధానమే యుండునలెక. పర్యవత్స సభకు బోయేడి ప్రతినిధులు రిపోర్టునందు మార్పులను జేయవలెనని గోరుచున్నాము.” (శ్రీ ప్రెసు)

కేరళ రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని కలకత్తా కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిగ నూచించిరి.

సర్వపక్ష సమావేశము

అక్టోలో యేర్పాటులు

రాజోపు ప్రతినిధులు
అక్టో, ఆగస్టు:—ఎక్కువమంది సభ్యులు సరిపోవుటకై పర్యవత్స సమావేశము గంగప్రసాదు హాలునందు కాక కై జరి భాగనందు జరుప నిశ్చయించిరి. కై జరిభాగం దొరుకుధ్యును స్త్రీ వికాలముగ పల్లము. పత్రికాప్రతినిధులు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి మోహనలాలు నెగ్గవగారికి వ్రాసి సభ టిక్కెట్లను బడయవచ్చును.

పర్యవత్స సభకు శేషనలు హోమయూజీను తరఫున డా॥ ఆనిటిసెంటు, ఎ. రంగశాఖ మొదలవారు, డె. ఎల్. ఆర్. సెహాల్, (కరాచి) పండిత ఇక్కులు నారాయణగారు, బి. శివరావుగారు ప్రతినిధులుగ వెడలెదరు. (శ్రీ ప్రెసు.)

కీ॥ శే॥ ఆకెళ్ల సీతారామమూర్తిగారు
కాకినాడనండి సి. ఎల్. కాన్స్ట్రెయిన్ యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఆకెళ్ల సీతారామమూర్తిగారు కాకినాడలోను మదరాసులోను దిగుమతిపర్యవంతుల జేయుచున్న ఎ. ఎల్. ఆర్. మూర్తి లందు సభ్యుల కంపెనీలోని భాగస్వాములు ఆ ఖాతరం 19-వ రేడి ఉచయం రిగంటుకు జగత్పాతకత్రాటనందు స్యగృహమున పరలోక ప్రాప్తి చెందినది తెలుపుట కంతయు విచారమగుచున్నది. వీరికొరకై విచారించు ముగ్గురు కుమార్తెలు మనుమలు అనేక బంధుమిత్రవర్గమునకు శాసాధూరి దెలుపుచున్నాను.

విదేశవార్తలు

భారత రాజ్యాంగవిధానమును

తయారుజేసి ఏమి లాభము?

—

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చుటకు ఇష్టపడనట్లు?

కర్నూలు వెడ్జిడ్ గారి యభిప్రాయము

(వీమునర్విసు)

లండన్, ఆగష్టు 20:— కర్నూలు వెడ్జిడ్ గారి యభిప్రాయము ప్రకారము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చుటకు ఇష్టపడనట్లు భారత రాజ్యాంగవిధానమును తయారుజేసిన ఏమి ప్రయోజనము? నేను కవిమనవియమై కర్నూలు వెడ్జిడ్ గారి యభిప్రాయమును తీవ్రముగ యిట్లుగ అందరకును చెప్పినవిషయమే. లజపతిరాయగారికి ఆయన వ్రాసిన లేఖ ఎన్నటికిని మరవరానిది. నిష్కలమట్యముతో గూడుకొన్నది. ప్రతిజ్ఞలు జేసిన నిందలతోగాని చరిత్రగాని ఆతడు జేసెడు. అసలు విషయమునే ఆతడెఱుకొనెను. ఈ నివేదికములను కలుగు మంచి ఏమిటని అతడు అడుగుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారి హృదయములో చూపులేనపుడు ఇట్టి నివేదికములను ఏమియు లాభముండదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అతడు నిష్కలమట్యముగ చెప్పెను. నివేదికమును ఎంచుకొని చాల సమంజసముగానే యున్నది కాని క్రమరూపంగా రాజకీయవిలాస ఏమియు కాన్పించుచున్నది. ఒక్కలాభముమాత్రమున్నది. ఇండియాను బాధ్యతాయుతముగ ప్రభుత్వమునీయ వలెదను వాడుకను ఇక నెంతమాత్రము వలెండదు. బ్రిటిషు పక్షములకు ఏదో సాకుబట్టి ఇచ్చుటకు వీలు లేదనుటకు అవకాశముండదు.

అట్లని కర్నూలు వెడ్జిడ్ గారు నెహ్రూకమిటీ నివేదికము నెంతమాత్రము చూచినదేని తృణీకరించుటలేదు. తంతులముగ బంబు సంగ్రహ నివేదికమునుబట్టి ఏమియు నిర్ణయించుటకు వీలు లేదనియు ఇచ్చు ప్రజలకు ఆతంతులబట్టి నెహ్రూసంఘమువారు సాక్షిజరికనియోజనాధి కారమును గోరుచున్నారనియు, ప్రత్యేక ప్రాంతీయముల అక్కరలేదనియు భాసిని యుజ్జ్వలత ననుచున్నట్లును అర్థమగుచున్నది. అంతవరకు బాగానేయున్నదని వెడ్జిడ్ గారు చూచుచున్నారు. బాధ్యతవేరిన భారతీయులు తమకు కావలసిన దానిని స్వప్రయత్నమున తేలికజేయగలిగిరి. కాని ఇది బాధ్యత వేరిన భారతీయుల దయార్థిహృదయమును సూచించదు. అన్ని పక్షముల ఆంక్షయులకును పరిస్థితులను కష్టముగ నేర్పరిచిరి. ఇంతవరకును భారతీయులు తమి గోరెనలో తమకు చెల్లుచున్నదియు అన్నిటికంటె ఎక్కువగా భారతీయులలో ఏకాభిప్రాయముండదనియు అనుచుండెడివారు. ఈ మాటలన్నిటిని ఆరి నిడదొకిలింపి, “నాకుట్టుకు నేను ఇట్లు జేసితిని వెడ్జిడ్ గారు రినిరి. కాని ఈ నివేదికమును తయారుజేసి దాని నవలంబించుటచే నెహ్రూ కమిటీవారు సర్ బాజా నెహ్రూగారి కెలా వీలులేకుండ జేయగలిగిరి. ఇంతవరకును మేమేమిచేయగలము. భారతీయులు ముమ్మలను బహిష్కరించిరి. మాతో వారికేమి గావలసినది చెప్పరు. అంతయు వారిదే తప్పగాని మా లోపములేదని సర్ బాజా నెహ్రూకమిషనువా రందరు అనగలిగిరి. భారతీయులు తమి గోరెనది మనకు చెల్లవలెను తమ తప్పుదయ లేదనెడివారు. కాని నెహ్రూ నివేదికమును ప్రకటించుచే ఈ సాకులను బట్టి ఎంతమాత్రము వీలులేదు. ఈ నివేదికము వారికి కంటకుముగనున్నది.

తమవార కార్మికమును మొట్టి యిచ్చుచి, వీరి భావము అను భారతీయులు పూర్తిగ గ్రహించలేక పోయిరి. కార్మిక పక్షమువారి తీర్మానము ఏమో నిజమైనదనియు ఆ ప్రకారము చేరితరచు కడకొని భారతీయుల నివేదికమును తయారుజేసిరి. ఆ క్రికెటు అనుటకాదు. దానివలన అసంతోషముగ అనమంజసము అదభ్యంతర సమాధానము బహుజనేకము.

నెహ్రూకమిటీ నివేదికమును శాసనముగ ఏ బ్రిటిషుపక్షమువారును ప్రవేశపెట్టి చట్టమును తయారుచేయదు.

ఇది తప్పు. దాని నెవరును కావలసిన ఆమోదించరు. అదియుగాక ఆ నివేదికమును విశాలభావముతో గూడుకొన్న విషయములను పరిగ్రహించుచు ప్రజల ఆలంబించెదరు. అసలు పరమార్థము వచ్చునట్టి దేవుడు, అంతయు బాగానేయున్నది. వినివేదికమును విశాలముగ విధానముల సంగీతంబిరిగి, అసలువివరములను దెలుపుచు యిచ్చెదరు. ఎన్నిరాష్ట్రములు గానలేనో దెలుపుచునెదరు. భారతసంఘానము నేమి

జేయనునదని యిచ్చెదరు. ఎంతవరకు అధికారవిభజనము గావలెనని ప్రశ్నించెదరు. నెహ్రూనివేదిక గ్రంథకర్తలు బ్రిటిషు పార్లమెంటుసభలను తమ కాదర్శముగ గొనిరాతేక సిలోను నివేదికనుండి విషయములను గ్రహించితిరాయని పుచ్చుకేసెదరు. స్థానిక స్వచ్ఛరిపాలనమునుగూర్చి ప్రస్తావించిరా యనెదరు. భారతీయుల యుద్దేశ్యములతో పాల్గొనువారు భారతీయులు జీవియుండవలె ననెదరు. బ్రిటిషుపక్షమువారిలో భారతీయుల కోర్కెలతో అంగీకరించనివారు భారతీయులు విగ్రహారాధకులు దైవసంఘాతులగు ఆంక్షయులపాలనము లేకున్న విలంబు పులకు కాల్చెడివారనియు దలంచుచు ఒక నిమిషమై ఆలోచించుచుండ భారతీయులు కోరునది సాధ్యముగానిది, ఆ ప్రస్తుతమైనదని జెప్పెదని వెడ్జిడ్ గారు రినిరి.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నాకాదళ నిర్ణయపు టాడంబడిక

అమెరికా కలవరము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఆగష్టు 21:— కెల్లాగు ఒడంబడిక సంతకము జేయుటకు ఆంగ్లో ఫ్రెంచి మధ్యనేహాయని భయపడుచున్నాడు. ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నాకాదళ నిర్ణయపు టాడంబడిక 1922 వా డింగ్ల ఒడంబడికకు విరుద్ధముగనున్నదని కూలిడిగారు కోపమును వెల్లెబ్బిరి చెలియుచున్నది. అందుచే ఒడంబడికనలన బయలుదేరిన పరిస్థితులనుగూర్చి ఆలోచించుటకు ప్రయత్నించరాదని ఆత డాహ్మించెనట. యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వాధికారులెట్టివరలను దీసికొనరాదట. కెల్లాగు ఒడంబడికను సంతకముజేయుటకు అవకాశ వాతావరణము కలుగజేయుటకు కూలిడిగారు రిట్లుజేసిరనుకొనుచున్నాడు. న్యూయార్కునుండి కెల్లాగుగారు యూరపున కేసునపుడు చాంబర్లెనుగారు కెల్లాగుగారు ఆకీర్వాదముల నందుకొనిరి.

జర్మను పత్రికలు

జర్మనుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నాకాదళ నిర్ణయపు టాడంబడిక 1922 ఒడంబడికకు భిన్నము గ నున్నదనుటలో అమెరికా తప్పు గ జెప్పెదరు. కెల్లాగు ఒడంబడిక భావమునకు భిన్నముగ చాంబర్లెనుగారు ఒడంబడికను జేసికొని అమెరికాకంటె బ్రిటనుకంటె ఎక్కువ నాకాదళాధికారము గలుగజేసిరి. పక్షాధికారమును బ్రిటనుకంటె సీరముగ ఏర్పడినది. అయితే క్రొత్తరావమును గలుగజేసిరి.

గ్రీను ఎన్నికలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

వెనుజూలిన పక్షమువారే 250 మందికి ఎన్నికలలో 200 మంది గెలిచెదరునున్నారు. కమ్యూనిస్టుల నెవరిని ఎన్నుకొననేలేదు. రాజాపక్షము నవలంబించు నాయకులందరూ ఒక ఇద్దరినుగారు తప్ప, ఓడిపోయిరి. ఎక్కడను అల్లరులు లేవు.

ఇరాకు ఆర్థిక సైనిక ఒడంబడిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఆగష్టు 21:— ఆంగ్లో ఇరాకు ఒడంబడికకు సంబంధించిన సైనిక ఆర్థిక ఒడంబడికనుగూర్చి ఇరాకు ప్రధానాధ్యక్షుడు పార్లమెంటులో ప్రకటించెను. ఇంగ్లాండులో బ్రిటిషు సేనలన్న ఎంతభక్తు అగునో ఇరాకులో ఉన్నపు డెంత భక్తు అగునో ఆరెంటికియున్న వారను ఇరాకు ప్రభుత్వము భరించవలెనని బ్రిటను ఇరాకుతో ఒడంబడికను జేసికొనెను. దానిని వికను ధృవపరచలేదు. ఈ ప్రదేశమునందు బ్రిటనుకు రావకీయ ఆర్థిక అవసరము తన్నియాయుండుటచే ఆభక్తులంతను బ్రిటను పూర్తిగా భరించవలెనని ఇరాకు ప్రధానాధ్యక్షుడు చెప్పెను. అందుచే ఇరాకులో బ్రిటిషు సేనల కను భక్తులంతను బ్రిటనే దెబ్బకొనవలెనని ఇరాకు ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయ మునది. ప్రస్తుతము భక్తు 20,000 పానులకు మించునను. ముందు ఇరాకు ఎక్కువ సైన్యమును ఇరాకుకు బ్రిటను వంతులనియుండును. అపుడు ఎక్కువగా ఇరాకు క్షేత్రముంచి భక్తును ఇవ్వవలసి వచ్చుననిరి. అందుచే ఇరాకులో బ్రిటిషువారి కను భక్తును, ఇంగ్లాండులోయున్నవో యగుభక్తునకు గలవారను ఇరాకు ప్రభుత్వము ఇచ్చుట కెన్నడును అంగీకరించదనిరి.

హయాత్రిలో ఘోరమగు తుపాను

వందలకొలది హతులగుట

గ్రామములు కొట్టుకుపోయెను వంటలు నాశనమైనవి పోర్టు అవెన్ను ఆగష్టు 19:— హయాత్రిలో ఘోరమగు తుపాను వీచి వందలకొలది చనిపోయిరి. గ్రామము తన్నియో కొట్టుకుపోయినవి వంటలన్నియు నాశనమైనవి. 1000,000 చాలరుల వంట నష్టమైనదట. 42 సంవత్సరములలోపుగ ఇంత ఘోరమగు తుపాను వీచలేదనుచున్నారు.

ఇనుపపెట్టెలో బ్యాంకులలో ఎపుడు పట్టిన అపుడు డబ్బును దాచుకొనుటకు క్రొత్తపద్ధతిని కనుగొనిరట. బ్యాంకు వనిచేయు గంట లై నవీదపగూడ డబ్బును బ్యాంకులో వేయవచ్చునట.

బ్రిటిషు ప్రతినిధులు కనడా కేగిరి.

చీనా పరిస్థితులు

చీనా జపానుకిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము

టోక్యో, ఆగష్టు 19:— జపాను లేఖకు చీనా ప్రత్యుత్తరము నంపెను. ఆ జపాను చాల సంక్లిష్టముగ నున్నదనుచున్నారు.

కూబా-చీనా స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించుట

హైదరాబాద్, ఆగష్టు 18:— చీనాలో కూబాలో అవసరముగయున్న పంచాదారను విక్రయించుటకు సీలగునటుల కూబా ప్రభుత్వము చీనా స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించెను. చీనాతో వర్తకపు టాడంబడికనుగూడ జేసికొనెదరట.

చీనా సుంకముల యధికారమును

జర్మనీ అంగీకరించుట

బెర్లిన్, ఆగష్టు 18:— అమెరికావలెనే జర్మనీగూడ చీనా సుంకముల యధికారమును గుర్తించి అందరకును సమానముగ సుంకములను విధించుటకు అంగీకరించెను. స్వాంగీకరణ ఒడంబడికను సంతకముజేసెను. వర్తకపు టాడంబడికను త్వరితగతినే జేసెదరు.

జపాను-చీనా బహిష్కరణము

న్యూయార్క్, ఆగష్టు 21:— మంచూరియాలో చీనా యధికారమును జపాను గుర్తించువరకును చీనా జపాను వరకులను బహిష్కరించునని చీనాలో పూర్వము జాతీయపక్షమున మంత్రిగ నున్న కామాపూగారు చెప్పిరి.

19 గంటల 16 నిమిషములలో ఇంగ్లీషు భాషలలో కేపు గ్రీన్విచ్ నుండి సెంటు మార్గరెటు ఖాతమువరకు ఆంగ్లకన్య విచిత్రము అనునామె ఈదెను. ఈ మెయకు 15 సంవత్సరములు.

కెల్లాగు ఒడంబడికకు సంతకముజేయుటకు వివిధప్రేక్షకులు (వెసి డెంటు కాన్ఫ్రెన్సు) గారుగూడ బయలుదేరిరి.

అల్లీరు సముద్రపురేవులో ఉప్పెన

10 మంది హతులైరి. 150 మందికి దెబ్బలుతగిలెను.

అల్లీరు, ఆగష్టు 17:— అల్లీరు సముద్రపురేవులో భయంకరమగు తుపాను వీచెను. 10 మంది చనిపోయిరి. 150 కి దెబ్బలు తగిలెను. 30 మైళ్లవరకు ప్రదేశము నాశనమైనది. ఉప్పెనకుతోడు భూకంపము తోడాయెను. కాల్యములుండు బాధితులు, ఆస్పత్రి, నీనీమా, ఫుహరపుటంగుడు, గిడ్డంగి నాశనమైనవి. 9/10 వంతులు ఇండ్లకప్పు తగిరిపోయినవి. కొని పెద్దపాకలే ఎగిరిపోయినవి. చేలన్నియు పడిపోయెను. 9 గు, పడవ మునుగుటచే మునిగిపోయిరి. రక్షణనిమిత్తము 1000 ప్రైవేటుల సంపిరి.

కెమూలు పాపాగాలి ద్వితీయవివాహము అబద్ధము

కాన్స్టాంటినోపిల్, ఆగష్టు 20:— అప్పక అమీ సోదరిని కెమూలుపాపాగారు పెండ్లియాడెన రన్యమాట ఉత్త అబద్ధమని తురుష్కాధికారులు ప్రకటించిరి.

లండన్ లో కటిక వాని దుకాణము ఆంటుకొని లోపల నున్న ఆంధ్రుడు చిక్కుచుండెను. బయటకు దుమ్మునుండి పట్టుదపీచునందు ఆకు వికసించిరి.

భారతదేశము

ప్రజాస్వామ్యమునకు పనికిరాదు

కొన్ని రాష్ట్రములను సంస్థానాధీశ్వరుల
కిచ్చివేయుదు

కాశ్యపగారి విమర్శన

లండన్, ఆగస్టు 19.—పక్షాదే తైమ్స్ పత్రికలో కా
శ్యపగారి ప్రకటన ప్రకటించబడినది. సామాన్య సంఘమువారు భాగ
గ యీ సాంఘిక నిజాతము తయారుచేయుచున్నది. యూరప్ లను పట్టి
తలవ్యాపారముచే అట్టి సలహా చేయుచున్నది. నుద్యోగముతో
నివేదికను తయారుచేసిరి.

వారి నివేదికను వివరించుచున్నది. ఇండియా అంతయు ఏకజాతి
యని ఆంగ్లా రాజకీయవేత్తలు తలచుచున్నది ఇట్టి వివరించుచు
నివేదికకు కారణమైనది. ఇండియాలో వివిధజాతులగు ప్రజలు
బహుళము. వారు ప్రజాస్వామ్యమునకు అర్హులు గారు. (బ్రిటిషు
ఇండియాలో అధమము కొన్ని రాష్ట్రములైన పంజాబాధీశ్వ
రుల కిచ్చివేయవలెను. సామాన్యసంఘమువారు నిజపరిస్థితులను
ముగిసినపరిచి వాటిని ఆంగ్లా ద్వారాని అభ్యర్థనపత్రిక వారాను
చున్నది.

వింటర్ ప్రభుని ప్రకటనము

“ఇండియాను సివిలుసర్విసులో

బ్రిటిషుసంఖ్యను తగ్గించు”

“ఇండియాను సైన్యము ఎన్నడును తీసివేయదు”

లండన్, జూలై 27:—ఇండియాను సివిలుసర్విసు
లో బ్రిటిషుసంఖ్యను తగ్గించవలెను, ఇండియా సైన్యమును తీ
సివేయవలెను వింటర్ ప్రభువు బెల్గామ్ లో క్యాంబెలు క
రాళాలయందు నడిచెను. ప్రభుత్వప్రచారకునిగ మాట్లాడుచు
న్నందులకు సేను ప్రమాదము జేసినది. ఇండియాలో లా,
ఆర్మీ, న్యాయపరిపాలనము ఇంకను చాలవరకు ఇండియాను
సివిలుసర్విసు మీదనే ఆధారపడియున్నదట. ఇండియాలో సై
న్యములో అసకాశము లేదనబడుచున్నది. ప్రభుత్వవిధానము మరంత
ఎక్కువ నిరంతరముగ నున్నపుడు పరిపాలకుడుగ నున్న వ్యక్తి
పూర్వములే సేనా మునుము ఆకర్షించగలడు. వ్యక్తిత్వ
మును నిలబెట్టుకొనును ఇండియాలో పరిస్థితులకు మంచి జీతముల
నిచ్చుచున్నాడు. జీతములనుగూర్చి ఆలోచించునపుడు ఇం
డియానుసివిలుసర్విసు యధికారుల కొడుకులనుగూడ తమవలె
తయారుచేయుటకు వీలగునటుల ఆలోచించి చేసెదరు.

ఇండియాలో ఆయుధవిస్త్రసమును ప్రత్యేకపెట్టదలచినను అది
ఎన్నిసంవత్సరములకోగాని రాదు. సదా అంత పెద్దదేశమును
ఇండియాలో అల్లరులు లేకుండజేయుటకు సాయుధ సైన్యము
గుండుట తప్పదనిరి. ఇండియాపరిపాలనలో నున్న అల్లరిని
7 లక్షలవరకు ప్రజలు దండెత్తుకుండజేయుటకు సైన్యము నుంచి
తీరవలసినదే యిది. ఇండియా సైన్యములో పనిచేయుటచే
వీలయు నష్టములేదు.

క్రొయిటనుల అలజడి

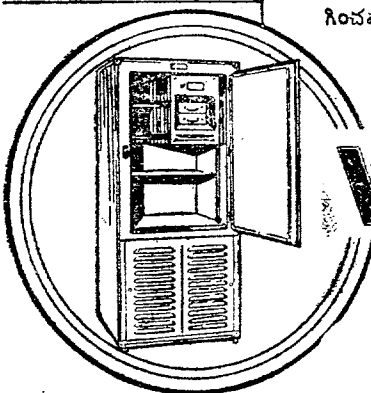
లండన్, ఆగస్టు 19.—ఇటలీ కార్మికులను జాగ్రత్తగా
యోగ కంపుటకు బంధించినది జేసికొనుటచే తమరిని తొలగించె
దను భయముతో ఇటలీ యజమానుల పార్టీలలో పనిచేయు
చున్న క్రొయిటనుల పనివాండు తిరిగిబడిరి. 70 మందిని ఆగస్టు
1 నుంచి బెల్గ్రేడు ప్రభుత్వము ఇటలీలో గూడి క్రొయిటనుల
చేరిక విషయములగు నష్టమునుబట్టి బెట్టుచున్నది.

కెల్లాను బహుబడికను ప్రాంత విదేశాంగకార్యాలయము
ముగిసినది తెలిపెను. తదనంత, ము ప్రతినిధులకు డౌమర్సా
గాను బంధుజేసెదరు.

ప్రతికూల ఇంపీరియలిజం సంఘమువారు, అమెరికా
కాళి, సాశాశ్రయముగర్త పతాకముల సెగురజేసిరి. ప్రకటన
ముల ప్రకటించి అబద్ధమును కెల్లానుబహుబడికను మంటగల్పుడు.
సికరగాలో జోక్యము కలగజేసికొనక స్వాతంత్ర్యము
గీయుదని ఆందోళనము జేసిరి.

సామ్రాజ్య సంధి ప్రచారములో ఎవరు పాల్గొనరా
దనియు అట్టి ప్రచారమును ఖండించవలెననియు ప్రేజ్ యూ
నియను కాంగ్రెసును స్వాస్థీ ఇతరపనిసంఘమువారు గోరు
చును నిశ్చయించిరి. ప్రేజ్ యూనియను కాంగ్రెసు ఉద్య
మమునే విలపరచవలె ననిరి.

చిరకాలము
నుపయోగ
పడగలం
దులకు మీరు
ఒకేమారు
కొను
చున్నారు.

ఫ్రిజిడేర్ చిరకాలము నున్ననట్టా
నర్పబడెను. ఇండియాలో ఫ్రిజిడేర్
పరిస్థితులంద ధర్మముగా నుండినను
భోజ్యమును, కుచిగాను, కుభ్రముగా
నుంచుటలో దీనిని సాటియైనదేదీయు
లేదు.

కనీపెట్టుకోవలసిన యవసరము
లేదు, మంచుగడ్డ కొన నక్కరలేదు.
ఫ్రిజిడేర్ మీ కొఱకు మంచుగడ్డ
టూబులను తయారుచేయును.

FRIGIDAIRE
ELECTRIC REFRIGERATION

పట్టణ పల్లెటూరును కూడ ఎలె
క్ట్రిక్ ఫ్రెజిడేర్లు, లేనిచోట్ల
డెల్టా లెట్ సెట్ వలన నుపయో
గించవచ్చును.

వంపకదార్లు:—

VOLKART
ENGINEERS

బొంబాయి, మద్రాసు, లాహోరు, కరాచి,
రెక్ బెనట్ అండు కో లిమిటెడ్.
మద్రాసు, బెంగళూరు, సికింద్రాబాదు.
టి. డబ్ల్యూ. డియర్, బెంగళూరు, వాల్ కార్ట్ బ్రదర్స్, ఏజెన్సీలు.

భారతీయులు

ల్యూనుబరీగారు

లండన్, జూలై 17:—(మెయిలు) ఇండియాలో భార
తీయులు మన స్నేహితులు, ఎందరో భాధపడుచున్నార, చ
నిపోవుచున్నార. మనము అధికారములో నున్నపుడు కత్తి
వంచనలేక వీటిని మాన్పవలెను. భారతీయులు మనలను ఇండి
యానుండి వెడలి పొమ్మన్నగాని, భారతీయుల స్నేహితులగ
సహచరులగ అన్ని విషయముల సహకారము పట్టుచు పూ
ర్వము జరిగిన చెడుగును తొలగించుచు న్యవసాయము పరిశ్రమ
లు అభివృద్ధియగునటుల కలసి సహకారమును పట్టుచుందుము.
ఒకజాతి ఒకజాతిని రక్షించగలదని అలక్షనరాదు కాని సహ
కారము నేరిగిన మనము ఇతిర దేశము లో ప్రజలు
ఈ లాభమును తామే పొందునటుల
తోడ్పడగలము. తోడ్పడెదము. వారి దారిలోయున్న అడ్డంకు
లన్నిటిని తీసివేసెదము.

కార్మికక్షేమము అధికారమును స్వీకరించినపు
భారతప్రతినిధులతోను, వారినంపుములతోను సంప్ర
తించి వారు చెప్పనంగతులను సావధానముగ ఆల
కించి వారికి సౌఖ్యమును గలుగజేయుటకు ప్రయ
త్నించెదమని అభయము నిచ్చుచున్నారమనిరి.

కీ॥ కీ॥ హల్లే ప్రభుని అపార మను ప్రతిరణము
యు, నూత్తరమును వివ్యాసము, శ్రాత్త విషయములను
నేర్చుకొనవలెనని దీక్షయు, ఆతని రాజకీయ విజ్ఞానపరిధి
యు ఆతని దేశీయుల పొగడ్తను, మన్ననను బడయుటకు సంధి
యనులేదని డె.ఎల్ హెర్బర్టు ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

డివాను చమనులూ, గోస్వామిగార్లు కనడాకు గత
శనివారము వయనమైరి.

బల్గేరియాలో కమ్యూనిస్టు విప్లవమును కలగజేయుటకు
కమ్యూనిస్టు వాద్యమును ఆరట్రంకులలో బట్టుకపోవుచుండ
పోలేనువారు బల్గేరియా వ్యక్తిగర్త జబ్బుకొనిరి.

గ్రీసు ఎన్నికలో పనగలాన్ సేనాని ఓడిపోయెను.

చాలమంది స్త్రీలు మంచిసంఘమునకు చెందినవారు
మరితరులు 200 మంది వైద్యునిక పయనమును నేర్చుకొను
చున్నారు.

మిల్లుయజమానుల సంఘసభ

బొంబాయి, ఆగస్టు 20:—ఈశోజ బొంబాయి మిల్లు
యజమానులసంఘము పమ్మి పరిస్థితులను చర్చించి, కుక్రవార
మునాడు సామాన్యసమావేశమును సమకూర్చుటకు నిశ్చయించిరి.

కావలెను

గుంటూరుజిల్లాయందు ఆర్డెనెజింగుఇన్స్ పెక్టర్లు
కావలెను. జీతం రు. 75.5-100 మొత్తంఅలపెన్స్
రు. 40 యివ్వబడును.

వివరములకు:—

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు,

మైసూరు లగకల్వరల్

డైరీ ఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్

బసవగూడి, బెంగళూరు.

భావట్ల సచారినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 12/1928

పెటీషనరులు:—1 రోగీంపూడి. యల్ల మందకుమా
ర్లు పెదరాఘవులు వయస్సు 80 ఏండ్లు 2 డిల్ యల్ల మంద
కుమార్లు చిన రాఘవులు. వయస్సు 22 ఏండ్లు, ఆదిమాంధ్రులు
కులవృత్తి. నిడమలూర్.

కౌంటర్ పీటీషనరు:—చిట్టకేస నుల్లారెడ్డి మఠి
కొండక.

1920 సం॥ ఆక్టు 5 లోని 80 సెక్షను సమసించి సైన్
సుసహింపబడిన పీటీషనర్లు ఈ కోర్టువారిచే 8-8-1928 లేదా
న యాన్ సాల్యెంట్లుగా తీర్మానించబడిరి. ఋణవాదీలు తమ
తమ హక్కులను గుంటూరుజిల్లా అఫీషియల్ రిజిస్ట్రార్ గారి ఎదు
ట తెలియపర్చుకో గలందులకు యాద్యురముగా తెలియజే
యడమైనది. చితుడలకాలము 8-8-28 లేదా మొదలు. 1 సం॥
వరకు.

సబ్ కోర్టు, కావట్ల.
16-8-28

సి. వరదరాజులు,
అడివనల్ సచారినేట్ జడ్జి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జదులు
ప్రాయటకు రు 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు
0-4-0 ప్రశ్న ప్రాయకాలమును తెలుపవలెను.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుల్లెనే.

కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

క్రొత్త ఋణములగురించి చర్చ

ఆర్థికవిభాగమునుగురించి తీవ్రవిమర్శనము

చెన్నపురి కార్పొరేషను కీలకము క్రొత్తగా దీని కొనసాగిన ఋణములగురించి నిన్నటిసాయంత్రము జరిగిన కార్పొరేషను సభాప్రత్యేకసమావేశమునందు చర్చకవచ్చినపుడు సాంవత్సరికాదాయమునుండి గావించబడవలసిన వ్యయములను గూడ ఋణముల మొత్తమునుండి వెచ్చించువదలుల తీవ్రముగ గర్హించబడెను. పదకు వ్యయముల కీలకము సాధారణాదాయము చాలకపోయెననియు, ఆర్థికసంఘమువారు పన్నుల హెచ్చించవలెనని నూచించుటకు భయపడి, పదకు వ్యయములను మూలధనవ్యయములక్రింద చేర్చిరినియు చాలమంది సభ్యులారాక్షేపించిరి.

ఋణములు

అధ్యక్షుడు ప్రభుమును సమావేశమై యున్న వివరించుచు, వారిప్రభు మూడు ఋణముల గురించి చర్చించవలసియన్న దని నడిపిరి. ఈ వ్యయము లన్నియును, సభా రివివరకు ఆయవ్యయపట్టికయందు దగిరించినవే. ఇందు మొదటిఋణము మొత్తము శాల్వలక్షరూపములు. ఈ మొత్తము ప్రభుత్వమువారివద్దనుండి పుచ్చుకొనుట కుద్దేశించబడెను. నగరమున నీటి సౌకర్యమును మరుగుపాడుట సౌకర్యమును అభివృద్ధిచేయుట కిది వినియోగించబడెను. రెండవ ఋణము మొత్తము లక్షరూపములు. నగరమున నిరుపేదలు నిజనియప్రాంతములను, మాలపాడిగల నిజనియ ప్రాంతములను బాగుచేయుట కీ మొత్తము వెచ్చించుట కుద్దేశించబడెను. ఈ మొత్తముగూడ ప్రభుత్వమువారివద్దనుండియే ఋణములేదంటు కుద్దేశించబడెను. మూడవఋణము రు. 5,00,500 లకు ఈ మొత్తము నగరమున ఇతర అభివృద్ధిలక్ష్య కుద్దేశించబడెను. ఈ మొత్తమును, బహుభూతి ప్రజలనుండి అప్పుదీనికొనుట కుద్దేశించబడెను.

ఆర్థికసంఘమునకు ప్రిప్పించుట

సభ్యులగుట ఈ క్రిందివిధముగ ప్రతిపాదించిరి. “మొదటి ఋణమును గావించుట కనుమతి నొసగవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరుట కీసభవారంగీకరించుచున్నాడు. రెండుమూడు ఋణముల గురించి ఇంకను పూర్తియగు వివరములను దెలుపవలసినదని గోరుచు వానిని ఆర్థికసంఘము సాయసంఘముకు తిరిగి పంపవలసినదని గోరుచున్నాడు. ఈతొకా, కార్పొరేషనుయొక్క ప్రస్తుత ఆర్థికవర్తితలను స్పష్టముగ వివరించుచు నొక నివేదికపంపవలసినదనిగూడ సభవారు కనుపనరును గోరుచున్నాడు.” సభ్యులగుట ప్రతిపాదనను గావించుచు, మొదటి ఋణము విషయమున శాలస్యమున కవకాశములేదని తామభిప్రాయ పడుచుంటిమని నడిపిరి. ఇక మిగిలిన ఋణములగురించి ఇటుల నడిపిరి. నగరమున సహకారమును ప్రాంతములను బాగుచేయుకార్య భారమును, కార్పొరేషను సభవారు తమపై వేసుకొని న విషయము నిజమే. కాని ఈ విషయమున నొక చిహ్నుగలదు. ఇట్టి ప్రాంతములలో కొన్ని ప్రభుత్వమువారివి, మరికొన్ని కార్పొరేషనువారివి, ఇంకొక కొన్ని ప్రత్యేకవ్యక్తులవి. పదకు ప్రత్యేకములను బాగుచేయవలసినదని, ప్రభుత్వమువారిని ప్రత్యేకవ్యక్తులను బలవంతపెట్టుటకు ప్రయత్నించి జూడకయే సదరు మరమ్మతుల వ్యయభారము నంతయు, ప్రజలందరైనను వేయుట న్యాయము. ప్రజలు తమ ధనముతో సదరు ప్రాంతముల మరమ్మతు చేసినయెడల దాని వలన గలుగు లాభముల నన్నిటిని మాత్రము ప్రభుత్వము వారును, ప్రత్యేక వ్యక్తులను పొందుటయో? ఇట్టి భూస్వాములు తమ భూముల బాగుచేయుటయొ విధ్వంసించుటకు కార్పొరేషను వారి కధికార మొసగవలసినదని సామి వేంకటాచలం కెట్టిగారు మూడు వత్సరముల నాడు కాసనసభలో నొక చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. కానివాని గతి ఏమయ్యెనో ఇంకను తెలియలేదు. ఈవిషయము పరిష్కారమున పరకు మరమ్మతులను తాము గావించినయెడల దానివలన గలుగు లాభములు తమకే వచ్చునని నిశ్చయముగవరకు కార్పొరేషను వారు తొందరపడరాదు. ఇది మొదటియాక్షేపణ. ఇంకొక యాక్షేపణగలదు. అదేదనగా ఇట్టి ప్రాంతములను బాగుచేయుటకు కార్పొరేషనువారిక కార్యక్రమముగాని విభానముగాని ఇంకవరకును ఏర్పరుచుకొనలేదు. అట్టి కార్యక్రమముగాని పూర్తి నివరణముగాని చేసికొనవలసిన సభవారి ఋణమునకు అనుమతి నొసగరాదు. అంతయునక ఇట్టి ఋణమును గోరునపుడు సంపూర్ణముగ కార్యక్రమమును నివరణములను దెలుపవలసినయున్నదని ప్రభుత్వమువారు తమ నిబంధనలతో చెప్పిరి. అట్టి నివరణము దెలుపనియెడల ప్రభుత్వమువారి ఋణమున కనుమతి నొసగదు. తొందరపడి

అనుమతించి వారిచే తేవనవినియోగములకంటె పూర్తి నివరణముల నన్నిటిని నిర్ణయించుకొని తరువాత అనుగుట మంచిది. సభవారు గావించు వ్యవహారము చక్కగను, స్పష్టముగను సంపాదనను భావముతోడనే తా నీమాచనను గావించుచుండెనుగాని, ఎటులైన దీని కడ్డందగువలెనను భావముచే గాదు.

మూడవ ఋణమునుగురించి సభ్యులగుట మూడు లాడును ఇటుల నడిపిరి. ఈ ఋణము మొత్తమును వెచ్చించుటకు దెలుపవలసిన పనులలో చాల భాగము, ఋణముల నుండి వెచ్చించవలసిన పనులుగావు. అని సాంవత్సరికాదాయము నుండి వెచ్చించవలసిన పనులుమును. అట్టివానికి ఋణము చేయుట కాస్త్రీయముగాదు.

కార్పొరేషను ఆర్థికనితిగురించి సభ్యులగుట మూడు లాడును గత మూడు వత్సరములలోను కార్పొరేషను ఆదాయము ఖచ్చితము సరిపోవకుండుటచే తోటుగన్నదయన్నదనియు ఇట్టినితితో పన్నులను హెచ్చించుటకు క్రొత్త ఋణముల తీర్పుట కేర్పాటులు గావించుటకు సాధ్యపడునని ప్రశ్నించిరి.

వల్లెగారు :—పై ప్రతిపాదనను బలపరచుచు శాల్వలము సత్వరములవరకుమాత్రమే ఫలితముల నొసగు పనుల వ్యయములనుగూడ నీ ఋణములందు చేర్చిరినియు ఇది అక్రమమనియు ఆక్షేపించిరి.

వి చక్కలై చెట్టిగారు :—ఋణములను గావించుటకు వెంటనే అనుమతి నొసగవలె ననియు, రెండవ ఋణమును గురించి, పూర్తినివరణములను వెచ్చించు నొకకార్యక్రమమును నిర్ణయించవలెనని గోరి ఆర్థికసంఘమువారికి రిప్రీపంపవలసినయు ప్రతిపాదించుచు మూడవఋణ ముద్దేశించబడిన పనులు, ఋణమునుండి వెచ్చించగూడనివే యైనను, కార్పొరేషనువారివివరకు వాని నామోదించి గనుక ఇప్పుడు వెనుకకు విరగరాదని చెప్పిరి.

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

దాకొగారు :—సభ్యులగుట ప్రతిపాదనలను ఎక్కువ ఆలస్యము గలుగదని తోచియెడల దాని నంగీకరించుటకు సభవారి కెట్టి ఆక్షేపణయు నుండగూడదనిరి. నగరమున చాల మాదిగ పల్లెలను బాగుచేసి అభివృద్ధిచేయుట చాల అవసరము. పదకు ప్రత్యేకముల నన్నిటిని ఒకటిచేచి ఎక్కడెక్కడ నెట్టి మరమ్మతులను అభివృద్ధిలక్ష్య గావించుట అవసరమో నిర్ణయించుటకేర్పరుపవలసినసంఘమువారు చాలమరుకుగ పనిచేయుచున్నారని నుమారుమూడుశాల్వలల సంపూర్ణముగ కార్యక్రమమును తయారుచేయగలరు. ప్రభుత్వమువారు-తమ భూములయందున్న మాలవల్లెలను బాగుచేయుటకు నిధ్యముగ నున్నాడు. అందుకొక కార్యక్రమమునుగూడ తయారుచేయుచున్నాడు. ప్రస్తుతము, మునిసిపలు భూములయందున్న పల్లెలనితియే అన్నిటికంటెను అధ్యున్నముగ నున్నది. వానిని త్వరలో బాగుచేయవలెను.

అధ్యక్షుడు :—ప్రస్తుతనితితో-మీరు పన్నులను హెచ్చించునది, ఈ ఋణములకు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపదు. ఆ విషయము మాత్రము తీర్ధము.

జమీన్ అహమ్మదు సయ్యదుగారు సభ్యులగుట ప్రతిపాదనను బలపరచిరి. పి. రంగనాథము చెట్టిగారు తోబు గారుగూడ మాట్లాడిరి.

వోటింగు

పిమ్మట సామివేంకటాచలంకెట్టిగారు మొదటిఋణమును అంగీకరింపవలసినదని ప్రతిపాదించగా సభవారి రంగీకరించిరి.

పిమ్మట వేంకటాచలంకెట్టిగారి రెండవ ఋణము విషయమును, “నెర్లు” కమిటీవారికి రిప్రీపంపవలసినయొ, టాకా ప్లానింగు కమిటీవారితోడను, మాలవల్లెల అభివృద్ధి సంఘముతోడను, ఆలోచించి, స్పష్టముగ సంపూర్ణ కార్యక్రమమును నిర్ణయించి, తమకేఫార్ములతోపాటు అందచేయవలసినదనియు, ఈవిషయమును రెగిరి నవంబరు సమావేశమున చర్చకు చేరినదనియు ప్రతిపాదించగా సభవారిచే నంగీకరింపబడెను.

మూడవ ఋణము

మూడవ ఋణమును విషయమున కమిషనరుగారు తిరిగి ఆలోచించి శిఫార్సుచేయువలసినదనియు అంతవరకును చర్చను నిలిపి యుండువలసినదనియు సామి వేంకటాచలం కెట్టిగారు ప్రతిపాదించిరి.

రెండవ ప్రతిపాదనపై మూడులాడుచు ఇందలి వ్యయములను చాలవరకు సాంవత్సరికాదాయములనుండి గావించవలసిన పనియు, అటులచేసినచో ఆయవ్యయపట్టికయందు తోటుగన్నదయన్న భయముచే దానిని కచ్చితముచేయుటచేగా నిధ్యయును అను ఋణములను పట్టికలో చేర్చుటకు గన్నదయన్నదని

నుడిపిరి. ఆయవ్యయపట్టికను మనీయూని మారేడుపండును చేయుటకుగాను గావించబడిన ఈ చర్యలను రేడుగారు తీవ్రముగ గర్హించిరి. పన్నులను హెచ్చించుచునగాని కార్పొరేషను పరిపాలన సాగనేరదు. ఆవిషయ పరివరకును చెలియను. కాని సభవారి రాదురైనమును సాధ్యమైనంత దూరముగా నొనరచ్చుట కెత్తించుచున్నాడు. ఇది చాల విచారకరము. ఎప్పుడో ఒకప్పు డాదురిన ఫలితముల ననుసరింపక తీరదు గాన, వానిని వాయిదావేయుటకు మారు వెంటనే యనభదించుటచుంచిది. సభ్యులందుకు భయపడగూడదు.

ఆక్షేపణ కమిషనరు :—కార్పొరేషను కార్యనిర్వాహక శాఖవారు స్వయంముగాగారు, ఈ పనులను, ఋణములవలన వచ్చు శాఖాయమునుండి వచ్చు పట్టికలో చేర్చినది. కార్పొరేషను సభవారు ఆయవ్యయపట్టికయందు గావించిన నూచన ప్రకారము కార్యనిర్వాహక శాఖవారు వీనిని, నీపట్టికలో చేర్చిరి. ఆర్థికసామిసంఘమువారుగూడ దీని నామోదించిరి.

ఈ సమయమున, సభలో కనిష్ఠసంఖ్యాక సభ్యులు హాజరైకపోవుటచే చర్చ నిలిపివంచబడెను.

మళయాళిభాషను పోషించుట

డి. బి. కృష్ణన్ నాయర్ గారి యుపన్యాసము

నిన్న సాయంత్రము రాజధాని కళాశాలయందు రాజధానికళాశాల మళయాళి సంఘమువారి యెదుట గాల్ దివాన్ బహదూర్ ఎం. కృష్ణన్ నాయర్ లామెంబరుగారు “మళయాళిభాషను పోషించుడు” అను విషయమున ప్రారంభోపన్యాసమును మళయాళిభాషలో నొసగిరి. డా|| హెచ్. పి. వారకొ గారు రవ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షులు ఉపన్యాసముని యెరుకపరచుచు మాట్లాడినపిమ్మట లామెంబరుగారి కిందివిధముగా నువన్దసించిరి.

ప్రస్తుతకాలమున ఆనేడులు ఆంగ్ల భాషాభివృద్ధిలక్ష్య ప్రోత్సహించుచున్నారు. ఇప్పు డీభాష వ్యాప్తిచెందుచున్నది. ఆంగ్లభాషాభ్యాసము నేడు లాభకారిగనున్నది. అదియు నుగాక యీభాషయందు విశేషగ్రంథములయొకటి గలదు. ఇప్పు డీభాష ప్రపంచమున నానాభాషలవారికి సామాన్యమైన భాషయైంది. వాతీయకార్యములను నెరవేర్చుకొనుట కొరకెప్పు డీ భాష మనదేశమున నుపయోగకరముగనున్నది. అదియు బుండుకొందు. వ్యభాషలో పొందికయును సంవాదించుకొని ఇతరభాషలో సంవాదించుట బహుశక్తుము. శేరుప్రత్యేకములను సంవాదించవలెనన్నచో నొకదేశసవ్యభాషలోనే గ్రంథములను వ్రాయవలెను. “కోమున సామ్రాజ్యవిధ్వంసము” అనుగ్రంథము గిబ్బును అనుగ్రంథకర్త వివాదీయభాషలో వ్రాయుటకు ప్రారంభించెను. అందుమొదటియధ్యాయము నాతనిన్నే హితవోడుచుచు “నీ మాతృభాషయను ఆంగ్లమున వ్రాయుము” అని సలహానిచ్చెను. ఆ సలహాప్రకారము గిబ్బును అగ్రంథమును వ్యభాషలోనే వ్రాసి ప్రాజికారమున నొక యువప్రంథము శాంగ్ల భాషయోషామణి కొనగెను.

పిమ్మట సాంగ్ల భాషాభివృద్ధిని గురించి యుపన్యాసము చేయుచు చెప్పిరి. ఈభాషయొక్క మృదుత్వమే దీనియభివృద్ధికారకము. కేరళాక్షరీయులీ విషయమును గమనించి తమవ్యభాషాభివృద్ధిలక్ష్య పాటుబడవలెను.

మళయాళిభాషలో శబ్దవారిద్ర్యము కలదనియు, అందుచేత మళయాళిప్రజలు ఆంగ్లశబ్దములను తరచుగ వాడుకచేయువరనియు కొందరి యభిప్రాయము. మాతృభాషను నిరసించుటకంటె అవసరము శబ్దములను ఇతరభాషనుండి తెచ్చుకొనుట మంచిది అని యుపన్యాసమును నడిపిరి. అట్లుచేయుటకు కొన్ని నూచనలు గావించిరి. ప్రజాసమూహమునకు పర్యవ్యాప్తియలకంటె గద్యకావ్యములే విక్రీలి యుపయోగకరమైనవిగ నుండుననియు, సందుచే గ్రంథకర్తలు గద్యకావ్యములనే వ్రాయుప్రయత్నించవలెననియు చెప్పిరి. మాతృభాషను పోషించవలసినదని యుపసలను హెచ్చరించుచు కృష్ణన్ నాయర్ గారుపన్యాసమును ముగించిరి.

పంచవలతో సభ ముగిసెను.

కాలక్షేపం [మొదటి భాగం]

ఇందు జీవితములోని ప్రతిదిన వ్యవహారములను చెప్పిన కొన్ని నందల సంభాషణలు గలవు. జల. య. 0-3-0. గ్రంథకర్త! భవిష్యత్తు కాలక్షేపరావు. నలయవారు :— భవిష్యత్తు కాలక్షేపరావు, రాజమండ్రి

తరువాత ఒవ్వేటి విశ్వనాథరావు బి. ఎ. డి. ఎల్. గారు బ్రహ్మశ్రీ కాశీకృష్ణదాదగల్గిరివారు చాలా శుభ్రనీధులనియు, వారినిగురించి అంద్రదేశమునందేమి కర్ణాటక దేశమునందేమి మొలుగనివారే లేరనియు, అందువలన వారినిగురించి యొక్కవలగా వివరించుట అసంశ్యమనియు, కాన డెంటీ అగ్రాసనాధిపత్యము వహించి సభను జరిగించవలయుననియు కోరిరి. అంత సభాధ్యక్షులు ప్రస్తుతాలంకృతులై, కరతాళములు చెలరేగి అధ్యక్షునీత ములంకరించిరి.

నేను చారిత్రక చెప్పేలోకంలో చివరకు ముడిగాడు, నేను, దీరమునిగిలేవారను. మొదటజనం బాగానే పచ్చేవాళ్లు. అట్లే తెనాలిలో మొట్టొండు జరిగినప్పుడు నేను వెళ్లి నాను. ఎదుటన్నవాడు పెళ్లికొడుకని నన్ను కూర్చోబెట్టినారు. (అసలే పెళ్లికొడుకును చూట్టాడలేదండీ:— అని ఒకధ్వని) అప్పుడు జనము కొద్దిగా పచ్చినారు. అయ్యరికి వెంటటరమునాయ్య, వారిపెట్టి హనుమయ్య, వెంకట్రామయ్య, గంధం కృష్ణారావు—వీళ్లే కనబడినారు. కృష్ణారావుసంగతి పచ్చినదిగనుక చెప్పమన్నాను. అతనికి Enlargement of Spleen వుండేది. చలిజ్వరముతో బాధపడి కాలేతికిపనికిరాక చూడకొనినాడు. తరువాతనే యీ చికిత్సతో దింపినాను. తెలివిగలవాడు గనుక 3 సంవత్సరములలో కోగముపోగొట్టుకొని F. A. ప్యాసై B. A. ప్యాసై, తరువాత జర్మనీ ఆమెరికా మొదలగు దేశములు వెళ్లి ఆ దేశములలోని చికిత్సలయములను చూచి వచ్చినాడు. అక్కడ అనుకొన్నత గొప్పకాలేదుకాని

మానే చెప్పివట్టు స్నానకాలమున కత్తుమొక్క ప్రచారము స్వప్నముగా కన్నెను చుండుననియు చెప్పివచ్చి న దేనుంటే యిటువంటి సభ జరుగుచుండగా యెన్ని వేల మంది సభికులు రావచ్చును. ఇక్కడమాదా తెనాలిలోవలె అపుతం దనుకన్నా ముగాని యిక్కడ యెక్కువ వుత్సాహంగానే వున్నది.

ప్రతి జాతిని ఒక సామాన్యధర్మముంటుంది. ఆవుల జన్మించి ఒకటి సామాన్యధర్మముంటుంది. హిందూదేశములోని కాళిదాసుకు ఇంగ్లండులో కాలాంధరమందున్న షేక్స్పియర్ ఒకే సామాన్యధర్మము గలవారై యున్నారు. వారి కవిత్వము పరిశీలించినచోకి యీ సామాన్యధర్మము గోచరించును. అది అభివృద్ధి దృక్పథముతో 248 వేలలో నాకును, నావద్ద నేర్చుకొనినవారికి గాక యెప్పుడెప్పుడే యేర్పాటునములు చేయి వలెనో తెలియదని ప్రాచీయున్నారు. కవిత్వం ప్రాయులులో కర్మ కర్మలేమందా ప్రాచీనములుండి ఆ సామాన్యధర్మములేని వైద్యులు. కనుక ఆ సామాన్యధర్మము గలవారికేకప్ప అమానే వ్యాధియగు తెలియదు.

నా కుమార్తెను తుయ గలిగినది. చాల వివరభాగము జూపితి కచ్చేమను నాకు తెలియదు. తరువాత 100 దినములు చికిత్స చేయించినారు. 102-103 డిగ్రీల మధ్యనున్న జ్వరము తగ్గినది. చివరకు మరణించినది. కనుక నిట్టి వ్యాధులందు త్వరలో వాగ్ర తవడవలెను.

నా భార్యకు 101-102 డిగ్రీల జ్వరము. ప్రభవనామ సలీ భావ్రవత కులి 10 వాడు ప్రారంభించినాడు. మాస్యములవారు పిల్ల పుట్టియుంటిని. పూర్వము ఆమె తూకము 122 పానులు. తరువాత 10 మాసాలకి జ్వరము నయమైనది. తూకము యిప్పుడు 60 పానులకి తగ్గినది. దాక్షిణ్యగారికి చూపించినాడు. ఆయన ప్రతియం సాయంత్రముచూచి జ్వరము తగ్గించి ఇప్పుకొన్నాడు. కాని ఇప్పుడు యింటిలోనివారందరు ఆ మెయొక్క వస్తువేలే. ఆమెలోపాలు నిద్రలేకంద నున్నారు. ఆదర్శము యేమిచేయవలెనో తెలియలేదు. తరువాత నొక తూక జ్వరమువచ్చి 11 రోజులు బాధించినది. ఇంకా కత్తూరి 7 రోజులుండి పోయినది. ఇంకా కత్తూరి 2 దినములు మాత్రముండి పోయినది. తరువాత తెలిసికాదు. చైవికముగా కళ్ళు మూర్చబడినది. ఇప్పుడు జ్వరము రోజుకు 2 టెరలు పెచ్చునున్నది. బొమ్మ 1 తూకము నచ్చినది. ఇప్పుడు Skeleton అయి పోయింది. అయినను 2 సెల్లు నడిచే కత్తిగలదు. ముఖములో కళ్ళగల్గెను. దాక్షిణ్య గారికి చూపించగా యేదెమైన రోగములు లేవనియు అయిన ను యింకను కొంతకాలము ప్రకృతిచికిత్స చేయించవలసినదని చెప్పివచ్చి. ఇప్పటికి యిట్లున్నది. మందెట్లుందనో యిప్పుడు చెప్పజాలము.

నాకునుగలది చిల్ల వేదవ్యాధిమూర్తికి జబ్బుచేసినది. దీనివలననే నీ స్నానములుగొలి 20 వలె పరిమితమగు స్నానములు చేసినాడు. స్వస్థత కడలేదు. జీవావశ్యము యెక్కువగా. దానికి అతిము తోబడియే యిండులు దీనికి కారము గా నున్నది. దాని కుకొత్త కమానప్రజ్వ లేకపోయిన మనము చికిత్సగాని కావలసి నివాసముగాని నిండియు భావ్య ముగానున్నది. కేళిమలలోపుష్ప చాలవంటికిని ఆరోగ్యము పాగు గా కావలయున్నది. కొంత గలదుగాని యిప్పుడు ప్రపంచము యొక్క tendency అందరూ మేనున్నదిని తిశాలి. మాకు యేకాగ్రము రావించా దేవతలవలె వుండవలయును అతి యున్నది. మానికంటే యిప్పుటికి ప్రకృతిచికిత్సనే ఉన్నాము. యిప్పుడు ఆరోగ్యము అభివృద్ధియందునే యున్నది. కాని మాకు కంఠస్థములనుండియు చేయిమంటచేత కొంతముటికియైనగా కీలగునన్నాడు. అది వైద్యమునందు గల మా అసంపూర్ణజ్ఞానము కాని వైద్యవోషముకాదనీయే నానమ్మకము.

భగవంతుని సంకల్పము మానవుడు పశువులకన్న తెలివి గలిగింపాడుగా నుండవలయునని. కాని నేడు మానవునితెలివి పశువుల తెలివికన్న అధ్వాన్నముగా నున్నది. మానవునిమండల వలసిన దైర్ఘ్య కౌశల్య గాంధీభాగ్యదుల నశించి పోయినది. ప్రాప్తిభావయందుకు వచ్చినదికి మానవులకు ఒక కల్పియైనది. మనోవైర్యమును క్రమముగా నశించిపోవుచున్నది.

జిల్లా సెంటిచిక్స్-గోమతి యొక్క మళ్ళీరతత్వంతో పోక్-ప్రెస్కో స్పృశ్కో జిల్లు స్పృశ్కో గచ్చకో స్వరకో శ్వరకో ప్రలకో విస్వకో గుల్లా స్పృశ్కో నున్నది.

జంతువులన్నియు చేయవని యీ కర్మలే. అని కింబడప్రకారము చేయవలెనో వ్యక్తప్రధర్మములు, కర్మకాండయును. చీకటితో స్నానము చేయుట అందరికీ యిష్టమే. కాని అది కర్మకాండమేమో చేయుట యనిన చాలామంది కయ్యముగా నుండును. అది సక్రమముగా జరిగించినచో indolent స్నానాలతో నిమిత్తము లేదు. కనుక తామెల్ల యు ఆట్టి క్రమోపశోకధర్మలకు సక్రమముగా చేసి ముఖితుకు గాకయని యాశించుచున్నాను.

తరువాత వైద్యమూర్తిమంతులుగా, డి. రామకృష్ణారావుగారు, కుదానందభారతీగారు, అచంట లక్ష్మీపతిగారు ప్రాచీనపాపశేఖలు చదువబడినవి.

పురుషేంద్రుని వచ్చిన కే. యల్. శర్మగారు పాండ భౌతికచికిత్సనుగొని యుపన్యసించిరి. వారి యుపన్యాసము కాలవ్యవధి లేదు మధ్య నాపివేయబడినది.

రెండవదినము 19-8-28 వుదయం గ్రూపుఫోటో తీసు కొన్న తరువాత 9 గంటలకు సభ తిరిగి ప్రారంభమైనది. కే. యల్. శర్మ తమ దిగుబాటువడిన యుపన్యాసమును ముగించిరి. తరువాత బొల్లాప్రగడ నుండగోపాలరావుగారు పవన్య సించిరి. ఆయుపన్యాససారాంశ విడిది:-

“ప్రతివ్యాధికి ములబడక మే కారణము. ప్రతిరోజు ముల విసర్జనముచున్న నూ అగ్నిహోత్ర పుర్యావారమును తీసుకొను చున్నంతవరకును కొంతకాలము నిలవవుండును.” దీనికిజలధాతి, ఉద్యానం, ధౌతి కమలమువలనవి. సర్వాంగానందమత్స్య సమం, శీర్షాసనం అగ్రాసనాధిపతి, పుచ్చా వెంకట్రామయ్య గారుగూడ కనుపలించిరి. పద్మాసనం, బుద్ధపాసనం, మయూరాసనము, పశ్చిమతాతాసనం, సుబ్రహ్మణ్యములు, బోదకాల్లు అచితకాలములో, కస్తూరికిచ్చి అక్కరలేకుండా మందులు తీసుకొనవలసినగానే అపరేషన్ చేసి రోగి తరుగులాడుకాలము లోపుగానే ఆరోగ్యమందు కాగలదని వారు పవన్యసించిరి.

మధ్యాహ్నం 4 గంటలకు సభ ప్రారంభింపబడినది. పిల్లలకాస్త్రీ కొండ వెంకటప్పయ్యగారు దయచేసిరి. పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు ముఖ్యవైఖరి గురించి యుపన్యసించిరి. కొందరు రోగులను దీక్షితులు గోపాలరావుగారితో కలిసి పరిశీలించిరి. అందుమీద యాక్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి.

తీర్మానములు

1. ఆంధ్రదేశమునకు ప్రకృతిసంరక్షణను ప్రకటించుచు ఆరోగ్యమార్గమును వ్యాపింకచేయుచు మహాపకారముచేయు చున్న ప్రకృతిసత్వము 1927-28 సంవత్సరములకు రు 200 ల గ్రాంటునొసంగి పోషించుచున్న వైజవాడి పురపాలకసంఘము వారి సభింకించుచు, నిక్కు యితర పురపాలకసంఘములు; తాలూకాజిల్లాబోర్డులవారు గ్రాంటుల నొసంగుచు, ప్రకృతిని పోషింపవలయు ననియు, ప్రకృతిచికిత్సలను మేలొందిన ప్రతి వాడును, ప్రకృతి చండాదాలయ, సహాయులై, పోషకులై, పుభాకుభౌత్యములపట్ల విరాళముల నొసంగుచు ప్రతి నుదరిం పవలయుననియు యాపదవారు కోరుచున్నారు.

ఉపపాదకులు. వారితెట్టి హనుమయ్యగారు.

అమోదకులు. పత్తేటి విశ్వభాధరావుగారు.

2. నెల్లూరుజిల్లాలో ప్రకృతి ఉద్యమము గ్రామగ్రామ ములో వ్యాపింకచేయుటగాను ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ప్రకృతి ధర్మప్రచారకసంఘమున కనుబంధముగ నెల్లూరు మండల సంఘమును వెంటనే యేర్పాటుచేయుటకును దానికి యాక్రింది వారు ప్రధమసభ్యులుగా నుండుటకు; తీర్మానించడమైనది.

ఉపపాదకులు. డి. ఎన్. గోపాలరావుగారు.

అమోదకులు. సి. వి. కృష్ణగారు.

3. సాక్షిరావారము, ప్రకృతి జీవనము మానవులకు చాలా అవసరమని నమ్ముచు, కాంగ్రెసు భోజనశాలలో సాక్షికి అదేక ఆశాము తినుచుండి ప్రత్యేకసభకులు గల గతే యిందుగని యీ పథివారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు. బొల్లాప్రగడ నుండగోపాలరావుగారు.

అమోదకులు. పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు.

4. దేశమునందంతటను ప్రకృతి చికిత్సాలయములను స్థాపించియు, చికిత్సను బోధించు; ప్రకృతి రక్షాద్యమను నకు కేంద్రియముల నుపయోగింపవలె ననియు, వెంటనే నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక చికిత్సాలయమును స్థాపింపవలెననినీ, యీ పథి వారు ప్రజలను గోరుచున్నారు.

ఉపపాదకులు. పొన్నలూరు లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు.

అమోదకులు. అమందర్ల హనుమంతరావుగారు.

సి. వి. కృష్ణగారు దీనిని బలపరచిరి.

5. దేశీయులను పిల్చి పిచ్చిచేయుచున్న సారాయి, కల్లు, గంజాయి, నల్లమందు కాఫీ, టీ, కోకో, పొగాకు మొదలగువా నిని మానివేయగలందులకు యీ పథివారు ప్రజలను ప్రార్థించు చున్నారు.

ఉప: రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారు.

అమో: పత్తేటి విశ్వభాధరావుగారు.

6. దేశమునందు నానాటికి ప్రబలిపోవుచున్న నాడి వ్యాధులకు ప్రభుత్వవారు వేయించుచున్న టీకాలు మందు వైద్యమును కారణమని నమ్ముచూ అట్టి టీకాలను వేయించుట సాధ్యమైనంతవరకు మానుటను వెంటనే ప్రకృతిచికిత్స ననుభవించువారిని యీ టీకాల కాపనము నిర్బంధింపవలెనునట్లుగా కాపనమును మాన్పింపగలందులకు యీ పథివారు కోరు చున్నారు.

ఉప: ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు.

అమో: పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు.

తరువాత క్షయగుసరించి కే. యల్. శర్మగారు పవన్య సించిరి. ఆయుపన్యాసము ప్రాచీనపంపబడును.

తరువాత బ్రహ్మశ్రీ కాశీ కృష్ణాచార్యులుగారు తమవి మర్మకోశన్యాసమును చేసిరి. ‘ఆచారాచార్య’ అనివారు కనుక ఆచారమును, న్యాభావిక జీవనము నడలబించినచో పరిపూర్ణారోగ్యమును, దీర్ఘాయుస్సుకలుగును. జలవైద్యమును చేయవలసినదని మేము నిర్బంధింప సవనములేదు. అయినను అత్యంత ఆరోగ్యప్రదముగు పిశాకినీరమున ఒక ఆశ్రమమును స్థాపించుట అవసరము. యోగవిద్య యును గురువులేకపోయినచో చాలా అవకాశముగనుక సాహసించి స్వతంత్రించి చేయవలదు. “గురువులేనివిద్య తొలగాదెనికైన అజానికైన నవనియబ్బకైన తాళముచేవి లేక తయవేసిదురా నిశ్చయదాభిరామ వినురవే ము” కనుక యథావిధి గురువునాకేయించి అట్టియాముల ఆరోగ్యభాగ్యముల నందగలరని నమ్ముచు యీపథిను ముగించుచున్నాను.

అధ్యక్షులకు కాశీకి అధిపతులకు ఆహ్వానసంఘము వారికి నమస్కృతు లానరించుటతో సభ ముగింపబడినది.

(నవత్యేకవిలేఖరి)

భారతశాసనసభ

అధికారసభ్యుల తీర్మానములు

సిమ్లా, ఆగస్టు 15:—నెల్లూరు నెలలో సమావేశము కానున్న భారత శాసనసభయందు చర్చింప నోటీసు ఇవ్వబడిన తీర్మానములను లెజిస్లేటివు డిపార్టుమెంటువారు సభ్యులకు పర్మి లేటు చేయుచున్నారు.

ప్రతి రాష్ట్రమునందు పెద్దలసభ యుండవలయుననియు, అందు అధికసంఖ్యాకులు ధనస్వాములుగను ధనికులగు వర్తకులుగను యుండవలయునని రారాధననుండన ప్రసాదసింగు గారిక తీర్మాన ముపపాదించ నోటీసు ఇచ్చియున్నారు.

జేసవికాలమున ప్రభుత్వ కార్యాలయమును సిమ్లాకు మార్చువాడనియు, ఢిల్లీయందే సెక్రటేరియటు కార్యాలయము యుండవలయుననియు అమరునాథ దత్తుగారిక తీర్మాన ముప పాదించెదరు.

ఢిల్లీయందలి ఆంగ్ల ఆరబిక్ టిప్పియాకళాశాలకు ఎక్కువ గ్రాంటు ఇవ్వవలయుననియు వారిజానీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకును అతిథులు మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమునకును సాలునకు రి లక్షలు గ్రాంటు ఇవ్వవలయునని తీర్మాన ముల నుపపాదించ నోటీసు ఇవ్వబడినది.

భారత బాలికలకు మొదటితరగతి కళాశాలను ఢిల్లీలో స్థాపింపవలయునని లబ్ధపతిరాయిగారిక తీర్మాన ముపపాదించెదరు. స్త్రీలఉపాధ్యాయల ప్రెయినింగు కళాశాల నేర్పరుజు వలయునని హరివిలాస పర్రాగారు కోరెదము.

ఎక్కిక్యూటివు జాడిషియలు శాఖలను విడదీయవలయునని గమాప్రసాదసింగుగారిక తీర్మాన ముపపాదించెదరు. భరణ దండనను రద్దుచేయవలయునని వారే మరీయొక తీర్మాన ముప పాదించెదరు.

మౌములను అంతమొందించుటకు ఒక సంవత్సరానము అమరునాథ దత్తుగారు తీర్మానరూపముగ నూచించుచున్నారు. రైల్వేబోర్డును తీసివేసి దాని స్థానమున కాలకనివారై బోర్డు నేర్పరుపవలయుననియు, రైల్వేలకు ఖర్చుల నన్నిటిని అపి, రైల్వేలపట్ల వచ్చుఅదాయమును, రైల్వే గ్రాంటులను కాలకనివారణసిధికి చేర్చి నీటిపారుదల సౌకర్యముల సభివృద్ధిపరచి కాలకములను అంతమొందింపవలయునని అమరునాథ దత్తుగారు నూచించుచున్నారు.

స్త్రీలహక్కులను నిర్ణయించుచు హరివిలాస పర్రాగారిక తీర్మాన ముపపాదించ నోటీసు ఇచ్చియున్నారు. కుమార్తెలకుకూడ తండ్రి ఆస్తియందు భాగముండుట, 40 సంవత్సరముల వయస్సుకెంచిన పురుషుడు నిర్ణీతవయస్సుకు లోబడిన స్త్రీని పెండ్లాడకూడదనుట, భర్తచే విడవాడబడిన భార్యకు పరిహారమొసగుట, భార్య జీవించియుండగ మరీయొకతెను వివాహమాడు భర్త మొదటిభార్య కొనగవలసిన పరిహారములు మున్నగు విషయములు హరివిలాస పర్రాగారి తీర్మానమునందలి ప్రధానాంశములుగ నున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

నేటుకొన్నిలుసభ

సిమ్లా, ఆగస్టు 17:—నేటుకొన్నిలుసభయందు ఈసమావేశమున చర్చకువచ్చు తీర్మానములు ప్రకటించబడినవి. కర్ణాటకరాష్ట్ర నిర్మాణవిషయమై నూచనలను గావించుట ఒక విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయునని దాక్షిణ్య యు. రామ రావుగారుపపాదించెదరు. భారతదేశమున బర్మాతో కలపురు రైలుమార్గమును నిర్మింపవలయుననియు, బియ్యముపై ఎగుమతి గుంకమును రద్దుచేయవలయుననియు, రైల్వేబోర్డును రద్దుచేసి ప్రభుత్వపురైల్వే వాణిజ్యశాఖలయందు కొన్ని సంస్కరణములను అమలుపండుంపవలయు ననియు కోరుచు గొల్ల భారి గారు తీర్మానముల నుపపాదించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

సికిందరాబాదు

నైజాం గారంటీడు స్టేటురైల్వే పనివారలనమ్మే సికిందరాబాదు 16-8-28:- ఈ రైల్వే పనివారలో సికిందరాబాదు లాలగుడ, (వర్కుషాపు) కర్మాగారము పనివారలు సుమారు 5000 మంది నేటికినను (16 వ తేదీన) సమ్మెకట్టిరి. ఈ సమ్మెకు కారణము, యూరపియన్ అధికారుల యొద్ది దిని దొర్లనము మాత్రమే కారణముగాక, యితర రైల్వే పనివారలకు గల పనానాకులను పొందవలెనను యుద్దేశ్యముగా గన్నట్లుచూస్తుంది. ఒక్కసారిగా నోకే డిసమున ఐదువేలమంది ఒక్క కర్మాగారములోని పనివారలు అందరను, ఏకముగా యొక్కరైనను మిగిలిపోకుండా సమ్మెయందు జేరుటచే వారి యుత్సాహమును, సాంఘికబలమును, తమ మానవగౌరవములను గాఢాడుకొనుట యందుగల యుద్ధోద్యమము మైడియునుచున్నది.

14-8-28 తేదీన ఉదయము పనివారలు కర్మాగారము నప్రవేశించునట్టి సమయములో నలుపురు పనివారలు, తమ నంబరుగల టికెట్లు అధికారుల నియమించిన పెట్టెలో వేయుటకై జనయొత్తిడికి కొంత నేపటివరకును ఆనగా, కొంచె వాల సమయముగా పనిలోనికి వచ్చుటచే కర్మాగారాధిపతి (హోం ఫోయమేను)గారు వారికి మిగుల అనిమానకరముగా చూట్లాడి ఆ పనివారలను మెడబట్టి కర్మాగారమునుండి గెంటి వారిని తన్ని కొట్టి నండు చే, వారు కర్మాగారము ను వెడలివచ్చిరి. వారిలోటి పనివారలను సుమారు యింకలమంది, పనివిడిచి కర్మాగారము విడిచివచ్చిరి. అయితే, ఆపనివారిని, కర్మాగారాధిపతి, అనిమానకరముగా, గెంటి, కొట్టుటచే, పనివారలను, ఆతనిపై రాష్ట్రపవ్వి, గాయపరచినటుల తెలియుచున్నది. అయితే, అసిస్టెంటు లోకొనూపరం టెండెంటు గారు వచ్చి వారినిదరిని నోదార్చి, వారి యధికారదొర్లనమును గూర్చియు, వారు తమ టికెట్లున్నప్పుడు పద్దతినిగూర్చియు, మరియే యితరకష్టములున్నాయని తీర్చి, వారిని తృప్తిపరచెదనని నోదార్చగా కుట్ర ఎరుగని పనివారలు అందరను తిరిగి పనిలో వెంటనే అభ్యుదయము ప్రవేశించిరి.

గాని, తిరిగి నేటియందుమున వారిపై యధికారులు తమ కాఖాధికారి దొర్లనముగూర్చి ఏవిధమైన జోక్యము కలగజేసికొనకపోవుటచేతను, పనివారలు తమకష్టములు, స్వయముగా, ఏజంటుగారితో చెప్పవలయుననియు, తమకష్టముల విచారించి తగినపనుతుల ఏర్పాటుచేయువరకును, తామువారి ప్రవేశింపజాలమని తమయధికారులతో నుడువగా వారి కాఖాధికారి, పనిచేయుటకు యిష్టములేనివారలు కర్మాగారమునుండి విడిచిపోవచ్చునని చెప్పిన తరువాత, కర్మాగారములో యొక్క మనుష్యుడైనను, చిన్నపిల్లవాడునైతియు పనిలోనుండక అందరను, సమ్మెకట్టి, బయటికి వెడలివచ్చిరి. వారు అందరను సరాసరి ఏజంటు ఆఫీసునకు వెళ్లిరి. ఏజంటు (రసంతాక్)గారు మద్రాసు వెల్లియండుటచేత మరిమరియు వారు సాయంత్రం 8-30 వ్యాకంజగలదని యితర అధికారులు చెప్పటచే, తిరిగి ఆజనసమాహమంతయు యిండ్లకుజని తృప్తిగా కుడిచి, తిరిగి 8 ఘంటలకు హాజరై, ఏజంటుగారు తిన్నగా ఆఫీసుకువచ్చి, ఒక్కొక్కకాఖవారిలో యిరువుర దిప్పనవీలిచి, వారి కష్టముల విచారించిరి. సమ్మెకారల తరపున వారు వెళ్లి, వారివారి వీళ్లను నివేదించి, ఏజంటుగారు వారి పలుకుట నాలకించి, వారికి అనుకూలముగా జవాబొసంగగలనని తెలిపిరి.

సమ్మెదారులు కోరిన విషయములు

1. జీతములు, హోటరాపాయలుగాక, బ్రిటిషుగవర్నమెంటు సొమ్మును కోరుట.
2. సంవత్సరమునకు, ప్రివిలేజి, కాజాయల్ కలపులను కోరిరి.
3. యితర రైల్వేలవారిది యితరరైల్వేలో ప్రయాణముచేయుటకు 8 ప్యాసులను కోరిరి.
4. సమ్మెకాల మంతయు జీతములను యివ్వవలెననిరి. మొదలగు విషయములను కోరిరి.

సమ్మె ముగియులేదు

కర్మాగారము పనివారిలో రన్నింగు మెడ్డు పనివారలు, యింజనీరింగుపనివారలకూడా జేరుటకు ప్రయత్నించుచున్నార. రన్నింగు పనివారలచేతనో, రైలు అగిపోవలసివచ్చునని అధికారులు భయపడుచున్నారు.

సమ్మెదారులను నడుపుటకు నాయకులెవ్వరును లేకున్నను, దొర్లనము మాత్రమును జరుగుటలేదు. దొర్లనములే

మురళీకృష్ణ.

ద్యావరంబున శ్రీకృష్ణభగవానుడు మనుష్యరూపంబున యవతరించి, తన్ను నేరించు భక్తాగ్రణ్యులకు, పూజించు పుణ్యాత్ములకు, యాదరించుచు, తన కృపారసంబున తనకృతవగులు గోరుకోర్కెల నీడేల్పయండేసి వాడని భాగవతాది పురాణముయందు విని యున్నారము. ఈ కలియుగమున మన మెల్లరముల్లు నేలించి ముక్తిని బొందు సాధనముగ “శ్రీ మురళీకృష్ణమని” రూపము, చిత్రకళ క్రదర్పణములయందును, మహాగాజాలలనను, జమిందారులవలనను, బంగారుపత్రకులను, గొప్పబహుమతులను బొంది ప్రఖ్యాతివడసిన చిత్రకారులగు, యక్. గోపాలరావుగారిచే చిత్రంపబడి, జర్జనీయం డచ్చొత్తింపబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా యున్నది. (ప్రతి 1-కి రు.)

మురళీకృష్ణ (18 రంగులలో) 28x20" 1- 8-0

వీరిచే చిత్రంపబడి జర్జనీలో అచ్చొత్తింపబడిన యితర పటములు } శ్రీమన్నారాయణ (నైజు) 28x20" 2- 0-0
 , 20x14" 0-12-0
 , 20x4" 0-12-0

రాధా మనోహర , 20x4" 0-12-0
 వలయువారు యీ దిగువ యడ్రస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును
 యన్. గోపాలరావు, } కృష్ణపిక్చర్స్ ప్రైవేటు,
 ప్రొఫ్రయిటరు. } 5060 జగన్నాథపురం, కాకినాడ

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలలో కెల్ల అభివృద్ధిలోనున్నది

ది జనరల్ ఆస్యూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్. (అజ్మిరు)
 THE GENERAL ASSURANCE SOCIETY LTD. AJMER.
 ఇండియన్ భీమా కంపెనీలలో కెల్ల యింతవరకు యెక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగిన దిదియే.

1926 సంవత్సరములో	పాలసీల మొత్తం	రూ 1,80,00,000	(క్రింటి సంవత్సరముకంటె
పెయ్యింటికి రూ 22-8-0	సంవత్సర ఆదాయము	7,00,000	రెంటింతలుగా అభివృద్ధి గాబడెను.
	1927 సం॥ వ్యాపారము	88,00,000	

మీరూ భీమాచేయుట కనుకూలమైనదియు, ఉన్నత స్థాన హక్కులయిన దిదియే.
 ఇండియా, బర్మా లిలోనునం దంతటను ఏజెన్సీలు ప్రాంచీసు స్థాపించితిమి.
 వినియోగములకు (వాయుడు: V Rama Rao, B. Com, Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni 2477

కుండుట ఆన్ని రైల్వేపనివారలకన్న మిక్కిలి వ్లాహా పాత్రులయినటుల నిస్సంచేహము.

రైల్వేపనివారల యూనియను సంఘము యీ సంఘమును స్థాపించి 9 మాసములు అయినది. కర్మాగారమును స్థాపించి 15 దినములు మాత్రమే అయినది. పనిగల యూనియనువారే (హోత్సాహముగాని, ఏవిధమైన పరోయముగాని లేకున్నను, సమ్మె బహు బాగ్రత్తగాను కాంతయుగాను జనులయందుట చాలా గొప్పవిశేషము.

సమ్మెదారులకు ఉదారభావుల పరోయమును కావలసియున్నది. సికిందరాబాదు కోటిల్వేరుల, దానశీలము యీ విషయమున తెలుగుకొనుట ముఖ్యాంశము.

మంగళగిరి వీరరాఘవయ్య.

ట్రేడ్ డిస్ట్రబ్యూట్స్ బిల్లుపని
 కిరాదు మజ్దూర్ నభ అనమ్మతి
 కాన్పూర్, ఆగస్టు 20:- కాన్పూర్ మజ్దూర్ సభ యీ జనాభాస్వయం జరిగినపనివారిసభలో (ట్రేడ్ డిస్ట్రబ్యూట్స్ బిల్లు కార్మికోద్యమమునకు ప్రతిబంధకము గనుక దానిని ఉపసంహరించుకొనవలసివనియు అట్లు కానినో భావనపర్చు తీర్మానము వ్యతిరేకముగా పోరుటకు కొరబడుదురనియు తీర్మానము చేయుబడెను. (ఆ ప్రెసు.)

1. పగుణోపాసన, నిర్దుణోపాసన రు. 0-8-0
 2. జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి రు. 0-4-0
 3. రైవలము (భక్తిప్రధానమగుచిన్న పద్యకావ్యము) రు. 0-6-0
- (ఈ ప్రస్తావనలుకావలసినవారు ఈ కిందిదిదిన వామాకు వ్రాయవలె అవ్వారి సుబహ్మణ్యశాస్త్రి కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదారిజిల్లా

1204 2 అభ్యుదయము మెరు 1-4 రు 5-0-0
 శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున 800 పుటములు వేయబడినది. బహుమాత్రము, వేడి, దగ్గు, త్రయ, పట్టును బోగొట్టును. కళనును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును. అనేకులు వాడి మెచ్చినారు. కేటలాగు ఉచితము.
 2126 ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

WANTED.
 Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to: Imperial Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 3108

వ్యభిచారవ్యాపారమును నిరోధించుట
 లాహోర్, ఆగస్టు 20:- ఇద్దరు తెల్లస్త్రీలు వ్యభిచార వ్యాపారమును సాగించిరనుకేరయన పంజాబు మునిసి పలుచట్టము ప్రకారము మేజిస్ట్రేటు నోటీసు చేసెను. (ప్రీ ప్రె.)

కాల్పులు, బొబ్బలు
 కాల్పులవల గాని, వేడినీళ్లవల గాని చర్మము కాలి బొబ్బలెక్కిన వెంటనే తగుత్రద్య విహింపవలెను. సాధ్యమైనంత త్వరగా జాంబక్ నుపయోగించుట, మంచిది. అవి నూతన చర్మమును చేకూర్చును.
 (ప్రపంచముందు గాయములను మాన్చి నూతన చర్మమును చేకూర్చుటలో జాంబక్ గొప్ప ఖ్యాతిగాంచియున్నది. బాధను తొలగించి చర్మముకల్లి వాసనవేయకుండు నట్లునగును. చర్మములోనికి బాగుగా యిండును. విమక్తిములను వాళె నమునగ్గును. దుప్పదార్థముల తొలగించును. వాపును తగ్గించును పూర్తిగా మాన్పును.

జాంబక్
 జాంబక్ బాధనుపశమించి నూతన చర్మమును చేకూర్చు జంతుక్రొవ్వ జాంబక్ నందు చేర్చబడ లేదని గ్యారంటీ పొందియున్నది
 వెల 1 కి రు 1, పెద్దది రు 2-4-0 లు.
 మందులంగళ్ళపిటియందును దొరకును.

1928-వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెలలో చెన్న పురి వ్యవసాయ శాఖ వా రొనర్చిన పనుల వివరం

కోయంబత్తూరు ప్రతియత్నిత్యేయ స్థానములో రెండు కేరముల జొన్న పయిరు మాత్రము విత్తనములకు విడువబడినది. మేతకుగాను వేసిన జొన్న పయిరునుండి ఎకర వకటికి 1,180 రతుల గింజలు 4,800 రతుల చొప్పయూ వచ్చెను. గింజలకుగాను వేసిన పయిరునుండి 1,810 వతుల గింజలును 2,800 రతుల చొప్పయూ రావడెను. ఈ రెండు ఎకరములనుండి వచ్చిన మహనూలు మాడగా గింజల రాలకమందు వ్యవస్థాపము చాల స్వల్పముగానున్నను చొప్పయందు మాత్రము అధికముగానున్నది. తక్కిన పట్ట భూములలో వేసిన జొన్న పయిరును పచ్చిగా నుండునప్పుడే కోసి పశువులకు వేయబడినది. లేదా పాతర (నైలేజి) లో వేయబడినది. 49 ఎకరములనుండి 2,500 రతుల యెండిన మేత రావడెను. ఇది చాల తక్కువగా నున్నది. వానలు సరియైన కాలములలో రాకపోవుటచేత గింజలు ఆలస్యముగా విత్తనమిచ్చెను. ఈ కారణమువల్ల 14 ఎకరముల రేచి భూమియందు సరియైన ఋతువులో విత్తనములు విత్తుటకు వీలులేకపోయింది. పశువుల మేతకుగాను కొంత స్థలములో సాజు ఆలవడక కలిపేయబడినది. ఈ పయిరు అయిదుమారులు కటామణిచేయబడినది. ఎకరము వకటికి వదిలె రతుల పచ్చిమేత కావడెను. ఈ స్థానములో ప్రతి పయిరు బాగుగా నెక్కిరాలేదు. వర్షాధారమువల్ల వేయబడిన పయిరులో కంబోడియా నె 440 రు ప్రతి బాగుగావచ్చినది. ఎకరము ఒకటికి యప్పటికే 400 రతుల ప్రతి తీయబడినది. బావులక్రింది వేయబడిన యెండి కంబోడియా ప్రతి ఎకరము ఒకటికి 600 రతుల వరకు అయినది. బావులక్రింది నెవ్వరు 1-వ తేది 2 కొంత అల్పము 1-వ తేది కొంత విత్తనమిచ్చెను. రెండు పాలములలో నుండు పయిరులకు చాల వ్యవస్థాపముండెను. మొదట వేసిన భూములనుండి వచ్చిన మహనూలు రెండోసారి వేసిన భూముల మహనూలుకంటే చాలా తక్కువగా వచ్చినట్లు అంచనా వేయబడినది.

ప్రదర్శనములు

లక్ష్మీదేవి పట్టణములో వస్తు ప్రదర్శనము జయప్రదముగా జరిగెను. అన్ని వస్తువులకన్న హిందూదేశమునండి చాపలు అల్లులకు కావలసిన వారకు అధికముగా గిరాకీయుండెను. పోయిన సంవత్సరము జరిగిన వస్తు ప్రదర్శనమున యీ వార ఇం గాండులో చూపబడినది. ఈ సంవత్సరములో 15,000 నుండి 20,000 వేల బస్తాలవరకు మెంకాయ పను హిందూ దేశము నుండి యెగుమతి చేయబడినది.

కన్న నూరునందుండు సిహాయా మేతకుగాను యీ సంవత్సరము పయిరును వ్యవసాయ వస్తు ప్రదర్శనము జయపబడినది. ఆ పయిరును వ్యవసాయపు డిపార్టుమెంటు వెలసినది సార్ది మెంటు; కో ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు ఆఫీసరు లుపన్యాసముచేసిరి. ఆ ప్రదర్శనమును చూచుటకుగాను కన్న నూరునందుండు రయితులు విద్యార్థులు మున్నగువారు వచ్చియుండిరి. ఇదికాక పశ్చిమతీరమున అక్కివిక్రమ చిన్న చిన్న ప్రదర్శనములు గావడినవి. మాడు జమాబందీలకు వ్యవసాయపు ఆఫీసరులు నెల్లి నూరిన పదతులపై సలహాచేసిరి. S. P. C. A. వారిచే పశువుల ప్రదర్శనము ఫిబ్రవరి 24-వ తేది జరపబడినది. పోయిన సంవత్సరముకంటే ఈ సంవత్సరము చూసిన పశువుల సీతీకములు బాగుగా నుండెను. ఇది మదరాసునందు సర్కారు వారిచే నుంపబడిన ఆబోతులవల్ల యీ మేలుగలిగినదని అనవచ్చును. సర్కారువారి ఆబోతులవల్ల పుట్టిన మాడలను బాగుగా పెంచినవారలకు రూ. 250 లు వరకు బహుమతులు యివ్వబడినవి. ఈ మాడలను చూచిన వారందరూ చాలా మెచ్చుకొనిరి. జమాబందీకాలమందు రాజ్ కోలు కాకి నాడయందు వస్తు ప్రదర్శనము యేర్పాటుచేయబడినది. రాజ్ కోలు గ్రామమందు కలెక్టరుగారు రయితుల సభకుడా యేర్పాటుచేసియుండిరి. అప్పుడు డైరెక్టరు ఆఫ్ ఆగ్రికల్చరల్ సరిఫాప్రకారం శ్రేష్ఠమయిన వరివిత్తనముల పలదగా నాగుపోసి వితముగా ఒక యర్రములో నాలుగుకు కావలసిన 20 గతుల విత్తులు చిన్న పయిరులో వేసి అమ్ముబడినది. ఇటువంటివి 23 పయిరులు అమ్మిరి. వీరరయితులకు సహాయముచేయుటకు గాను యీ యేర్పాటుచేయబడినది. బొబ్బిలిరాజుగారి శట్టాభిషేక సమయమందు బొబ్బిలి గ్రామములోను భల్లి ఘటం అను గ్రామములోను వస్తు ప్రదర్శనములు యేర్పాటుచేయబడినవి. బొబ్బిలి వస్తు ప్రదర్శనమునకు అనేక జనులు వచ్చియుండిరి. ఈ రెండు స్థలములలోను అచ్చపు వరిగింజలు, కలపలముగల వరిగింజలు, యినుప నాగళ్లు; కపిలే బొక్కెనలు వ్యవసాయ సరిశోధన స్థానములో పయిరు పెట్టిన చెరుకు గడలు, చెరుకు

గానుగలు నులభముగా తిరుగు గిలకలు వగైరాలు చూపబడినవి. కోయంబత్తూరు జమాబందీ జరుగు సమయమున, మహానందిలో మహాశివరాత్రి పుత్తనముజరుగు సమయమందును వ్యవసాయ వస్తువులు ప్రదర్శింపబడినవి. ఇదియుగాక యినుప నాగళ్లతో దున్నటయు చూపబడినది. ప్రొద్దుటూరు వ్యవసాయపు ఆఫీసువారు తాలూకాబోర్డు మీటింగుకు నెల్లి వారు మెంబరులకు వ్యవసాయము అభివృద్ధిచేయు సలహాల నిచ్చిరి.

కావేరుపాక గ్రామములో పుత్తరాక్కాడు జిల్లా కో ఆపరేటివ్ మీటింగు జరుగు సమయమున జరిగిన వస్తువుల ప్రదర్శనమును పూజ్యాలయన రెండో మంత్రిగారిచే బహిరంగపరచబడినది. అప్పుడు దున్నకములయొక్క పందెములు జరిగెను. మూడు బహుమతులకుగాను పండ్లెండునుండి రయితులు వచ్చియుండిరి. తిరువట్టిపురములో పంచాయతీల కాక ఫరెక్కు జరుగు సమయమునూ దక్షిణార్కాడు జిల్లా మలయనూరు గ్రామములో జరిగిన పుత్తినకాలములోనూ, ఒక వస్తు ప్రదర్శనమును చూపబడినది.

గుంటూరు సర్కిల్లో, మహాశివరాత్రి రోజు కోట పృథ్విండ్, చిన్న గింజాం గ్రామములలో వస్తు ప్రదర్శనములు చూపబడినవి.

తిరువత్సలి జిల్లా కలుగుమలైలో జరుగు పశువుల సంతకాలములో వస్తు ప్రదర్శనము చూపబడి మాజీ లాండరు సహాయమున యువన్యాసములు యివ్వబడినవి. కోయంబత్తూరు, శేలం సర్కిల్లలో శేలం జిల్లా కో ఆపరేటివ్ కాక ఫరెక్కు జరుగుసమయములో ఒక ప్రదర్శనము యేర్పాటుచేయబడియుండెను. ఇదియుగాక కోయంబత్తూరు సహకారసంఘములయొక్క మెంబరుల అనుమతిమీదుగాను వారిసభలు జరుగు సమయమున కోయంబత్తూరులో ఒక వస్తు ప్రదర్శనము యేర్పాటు చేయబడినది.

గోదావరి సర్కిల్లో జరిగిన పని

అగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటువారు అమలాపురమునందు ఒక ఆబోతు కోడిను పెట్టియున్నారు.

అయితే రైతులు దీనియందు ఎంత శ్రద్ధ తీసికొనవలయునో అంత శ్రద్ధ తీసికొనవలయును. ఈ మాసములో రెండు చాటులును ప్రేమయిండ్లను.

ఎముకల పొడిని పచ్చియాకు యెరువుతో కలిపివేసిన యెడల కలుగు లాభములను జిల్లా ఆఫీసరులు భోదించిరి. అనేక కో ఆపరేటివ్ నెట్లకు, జమాబందీలకు ఆఫీసరులు నెల్లి యినుప న్యాసముచేసిరి. ఇదియుగాక వ్యవసాయబోధకులు తెల్లము పాలుకాను పొయ్యిలు కట్టుటయందును రెండు రోజులందు గానుగలకు మూడవ రోజు వేయబడుతుండు చాలా శ్రద్ధ తీసుకొని ప్రదర్శనము గావించిరి. ఈ ప్రదేశములో అమ్మ గానుగలకు చెరుకుగడలను చీల్చి రోల్స్ లు లేపు. ఇట్లు లేని దానివల్ల చెరుకునుండి పాలు తక్కువరావడమేకాక పశువులకు యీ రోల్స్ లు బరువుగాయుండును.

భోడొకిమిడి జమిందారి, మైసరను పోషింపు గవర్నమెంటు శాఖవారి అధికారముక్రిందయున్నది. ఇచ్చట వరి, రాగి మొదలగుపయిరు నూతన పదతుల ప్రకారము పయిరు పెట్టి ప్రదర్శింపబడుచున్నది. ఈ సంవత్సరారంభమున అధికన్నము కురుయుటవల్ల పచ్చిగానుగయొక్క ప్రైవేటు పెట్టుటకు వీలులేక పోయినది. అందువల్ల నూగాణిభూములకు ఆకు యెరువు చాలా కొద్దిగావేయుట తలపించెను. జి. ఇ. డి. 24 నెంబరు వరి ఒక ఎకరము, పుశాన ఆక్కుళ్లు నెరి రు ఒక ఎకరము పయిరు పెట్టుటచే ప్రదర్శింపబడినది. మొదటిది ఆ ప్రదేశములో వేయబడు వరిపాతులకన్న 100 కి ముప్పుపాళ్లు అధికముగను రెండవది నూటికి 28 పాళ్లు అధికముగను గింజలు రాలినవి.

జిర్లాకిమిడి జమిందారికి క్రొత్త ఒక అగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటువారిని యేర్పాటుచేసిరి. అనకాపల్లి వ్యవసాయసాధన స్థానమందు చెరుకుపైరు కటామణిఅయి తెల్లము చేయబడుచున్నది. ఎకరము ఒకటికి 18108 రతుల తెల్లము వచ్చెను. ఇది చాలా తృప్తికరము. రాం నారాయణ్ పెనెట్టి అను చెరుకుగానుగను కిరులోన్ కర్ గానుగను పరిశీలనగా కిరులోన్ కర్ గానినెలనుండి నూటికి 71. 5 పాలును తక్కిన గాని నెవ్వారా నూటికి 68. 8 పాలును తీయబడినది. ఈస్థానములో తెగుపెట్టిన వరి ఎకరము ఒకటికి 2, 891 రతుల గింజలు రాలెను. నవకోట అనునటువంటి వరి ఎకరము వకటికి 3, 052 రతుల గింజలును జి. ఇ. డి. నెంబరు 24 గింజలు ఎకరమునకు 3, 088 రతులు రాలెను. వానలు లేక యుండినను ఉలవ పైరు ఎకరము వకటికి 608 రతుల గింజలు రాలెను.

3 వ సర్కిల్లో జరిగిన పని

ఈ సర్కిల్లోయందు యేర్పాటులేని అధిక వర్షము యీ మాసములో కురిసెను. రెండవకారు వరికిన్ని చెరుకుకున్న తత్వ యితరపయిరుల కన్నీటికి హానికలుగచేసెను. ఈ వాన నల్ల బొన్నతోతకు యిబ్బండి కలిగెను. మరియు పాలములలో

యేర్పర్యకయుండు వేరుశనకాయలన్నియు మొలకలేతైను. ప్రతి పయిరునుండి పూలు, కాయలు రాలిపోయెను.

కర్నూలు, నందికోట్లూరు యీ పూళ్ల మట్టుప్రక్కల హగిరి నె 25 రు ప్రతియు, నంద్యాల నె 14 రు ప్రతియు బాగుగా ప్రబలింపినవి. హగిరి నె 25 రు ప్రతి, యీ ప్రదేశములందు వేయుకంటా ప్రతికన్న శ్రేష్ఠముగా నున్నది. నందికోట్లూరు గ్రామంచట్టా నంద్యాల 14 వ నెంబరు ప్రతి చాలా వ్యాపించినది. ఈ పయిరు బాగుగా పెరుగుట వల్లను ఆంధ్రుల లాభముపొందుటవల్లను యీ మట్టు ప్రక్కల కంబోడియా ప్రతి సాగుచేయుట చాల తక్కువగానున్నది. అయితే యీ ప్రతి వేయుటవల్ల రైతులకు రావలసినంత లాభము రావడంలేదు. ఎందుకనగా జవ్వారీ ప్రతికన్న యీ మాడికిచ్చు అధికపు ధర చాల తక్కువగానున్నది. ఇట్లు అధికపు ధర తక్కువ వచ్చుటకు దూరది—గింజలు అనా మత్తుగా అమ్ముటకు సవాకార సంఘములు లేకయుండుటయే కారణము. సహకార సంఘములు యేర్పాటు చేయుటకు కావలసినన్ని అనుమతులకొరకు నిరీక్షించుచున్నారు. బళ్లారి జిల్లా తూర్పు తాలూకాల పరిసీతులను గమనించుచు హెచ్-25 నెంబరు ప్రతి సరిపోయినదని తోచుచున్నది. ఈ గింజలకు చాల గిరాకీయున్నది. ఈ గింజలను సముత్తము సహకార సంఘములద్వారా రైతులకు అమ్ముటకు యేర్పాటుచేయుటకు గాను అనుమతులున్నవి.

జిల్లా ఆఫీసరు 78 గ్రామములకు నెల్లిరి. వారు సాధారణముగాచేయు బోధనలేకాక హాస్ పేలు, రాయచోటి తాలూకాలయందు తెల్లముచేయు క్రొత్త యంత్రములను నెలకొల్పి తెల్లమును తయారుచేయు విధమును బాగుగా నచ్చటికి పేర్చిరి.

4 వ సర్కిల్లో జరిగిన పని వివరం

ఈ సర్కిల్లోనుండు జిల్లా ఆఫీసరు 177 గ్రామములకు నెల్లిరి. వీరు డిపార్టుమెంటువారు యేర్పాటుచేసిన ప్రదర్శనపు పాలములలో జరుగు కటామణి పనులయందును పచ్చియాకు ఎరువుపైరు గింజలు,వరివిత్తులు కంచి పెట్టుపనియందుండిరి. అనేక స్థలములందు యినుప నాగళ్లతో దున్నుచూపిరి. నులభముగా తిరుగు కపిలే గిలకలను ప్రదర్శించిరి. ఉత్పరామేరూరు గ్రామమందు జరిగిన కో ఆపరేటివ్ యూనియన్ మీటింగుకు వ్యవసాయ ఆఫీసరు నెల్లి ఒక ఉపన్యాసముచేసిరి. ఉత్తరాక్కాడు జిల్లా సహకార సంఘము మెంబరులకు చాల ప్రయోజనకరములగు విషయములు పెట్టుపదతులను గురించి ఒక ఉపన్యాసము డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారిచే నివ్వబడినది.

పాలూరు వ్యవసాయ పరిశోధన స్థానములో జరిగిన పరీక్షలవల్ల కో. 2 నెంబరు వరి, జి. ఇ. డి. 24 నెంబరు వరి, కో. 1 వరికన్న కొన్నిదినములు అధికముగ పెరిగినప్పటికిన్ని యీ ప్రదేశములో పెరుగు అన్నిజాతుల వరికన్న శ్రేష్ఠమయినదిగా నున్నది. మరియు యిట్లు పరీక్షలవల్లనే కాకిజొన్న, పెద బొన్న, యరుగు జొన్నకంటే శ్రేష్ఠమని చెప్పవచ్చును. చిన్న జొన్న, తెల్ల జొన్న; కాకిజొన్నకన్నా తక్కువఅయినప్పటికిన్ని అవి కొద్దికాలములోనే పెరిగి వానలు లేనప్పటికిన్ని పెరుగు మొండికయియున్నది.

తిరుచునాకల్లి సర్కిలులో జరిగిన పనులవివరం

ఈ మాసములో తంజావూరు మండలములో రెండు పనులు ఎర్రముకురిసెను. ఈవానలవల్ల వరికటామణికి ఇబ్బంది కలిగెను. ఈ జిల్లాలలోని ఆఫీసరులు 114 గ్రామములకు నెల్లిరి. వారు ముఖ్యముగా ప్రదర్శనపు పాలములలో నుండుచేరు కటామణి పనియందుండిరి. మాగాణిభూములకు తేలికయినుప నాగళ్లతో దున్నటవల్ల కలిగెడు లాభములను, కలవగా వరినాగుపోసి కొంచెముగా ఎరువువేసి వితముగా వరి మొక్కలు నాలుగువల్ల కలిగెడు లాభములు, రూపాయలు అదాలు వైసాలద్వారా యీక్రింద వివరింపబడియున్నది. ఈ ప్రదర్శనపు పాలములు విష్ణంపేట గ్రామములో శ్రీ. వి. యన్. నుండరమయ్యగారి భూములలోను తింగలూరు జగ ప్రత్త అయ్యగారి భూములలోను యేర్పాటుచేసిరి. కోసరాజపురమందుకూడ ఒక ప్రదర్శన పాలము యేర్పాటు చేసిరిగాని తెగునకు అధికముగా తెగులు దగిలేను. అప్పటికికూడ దీనివల్ల యీ రైతులకు యేలాటి నష్టము కలుగలేదు. డిపార్టుమెంటువారు బోధించు నూతన పదతుల ప్రకారము యీవరియందు పెట్టి యుండుటవల్ల అతనికి నష్టము కలుగలేదు. డిపార్టుమెంటువారు యేర్పాటుచేయు ప్రదర్శనపు పాలమునుండి లాభము వచ్చునని చెప్పటకు వీలులేదు. వీలననగా జయరజయములపై వాదినములు కొన్ని వేళలందు డిపార్టుమెంటువారికి సాధ్యములేకయుండు కారణమువల్ల అనగా కాలవలలో నీళ్లు లేక పోవుటవల్లనూ లేక అకస్మాత్తుగా పయిరుకు తెగులు తిగుట వల్లను కొంచెము నష్టము కలుగవచ్చును. అటువంటి సమయముందుకూడ ప్రదర్శనపు పాలమునుండి వచ్చు మహనూలు మాములుగా పయిరు పెట్టు పాలములయందుండి వచ్చు మహనూలుగా

నూలుకన్న తక్కువగానుండడము లేదు చాలమట్టుకు రైతులకు ఏమి ప్రదర్శింపబడెనో ప్రయత్నముతో ప్రదర్శనములు ఆరంభించెదలెడి అవి జయముగానే జరుగును. దీపార్వమెంటు విరోధులు అట్టి చిన్నతప్పులను పెద్దవిగా చేయుచుందురు. అయినను భగవదనుగ్రహమువలన శక్తి ఎంచినము లేక దీపార్వమెంటువారు కృషి పలుపుచున్నందున వారికి మనశ్శాంతికలదు. ఈ స్వల్ప సంఖ్యాకాలగు శత్రువులను దీపార్వమెంటువారు త్వరలో మరువవచ్చును. ఏలయు వీరలకు తమ యభివృద్ధినిగోరు మిత్రులు ఆసంఖ్యాకాలగా నున్నారు.

మామూలుగా పెరు పెట్టు పదతి— అనగా మూడుమా

రలు కొయ్యమడకతో దున్నుట 36 శేర్ల గింజలు నాడుకు పోయెట గుత్తులుగుత్తులుగా నాటుట.

రెండవ పెరు—తలడే.

భూమిలోనే చె తంతయూ విడుచుట.

నూతన పదతి—కొంక కొంక యినుప మడకతో రెండు పర్యాయములు దున్నుట పండ్లెండుశేర్ల గింజలు నాడుకుపోయెట మితముగా నాటుట.

రెండవ పెరు—తలడే.

చె తంతయూ భూమిలోనే విడుచుట. యకరము ఒకటికి 112 రతులు నూతన పాస్తేటు వేయుట.

	ప్లాటు 1 విస్తం పేట.	ప్లాటు 2 తంగలూరు.	ప్లాటు 3 విస్తం పేట.	ప్లాటు 4 తంగలూరు.
యకరా వసటికి రాలిన	1,800 రతులు.	1,400 రతులు.	2,100 రతులు.	1,710 రతులు.
గింజలు.	యా. అ. పై.	యా. అ. పై.	యా. అ. పై.	యా. అ. పై.
పెరు పెట్టుటకు వట్టిన భుక్తులు.	25 10 0	27 4 6	20 12 0	24 8 0
యెరువుల క్రయం	5 4 0	5 4 0
భుక్తుల మొత్తం	25 10 0	27 4 6	26 0 0	29 7 0
మహా నూలు యొక్క క్రయం	90 0 0	72 0 0	105 0 0	85 8 0
ఎకరా వకటికి లాభం	64 6 0	44 11 6	79 0 0	56 1 0
ప్రదర్శన పాలమునందలి వచ్చిన లాభం ఎకరా వకటికి.	14 10 0	11 5 6

మధుర నర్మిలులో జరిగిన పని వివరం

ఈ మాసారంభమున యీ పర్మిటులో తొలకరింపులు వచ్చినవి. వినెట్ల వరి పయిరు కటానునికి కొంచెం యిబ్బంది, ప్రతివయిరునకు చాల లాభకరముగానుండినది. ఈ తొలకరి వానల పవాయముచే రైతులు పచ్చియాకుఎరువు విత్తములను విత్తిరి. జిల్లా ఆఫీసరులు యినుపనాశతో దున్ను చూపించుచుండిరి. 45 నాగర్లు రయితులకు అమ్మిరి. ప్రతిపెట్టు ప్రదేశమందును ఆఫీసర్లు విత్తము అభివృద్ధిచేయు ఫారములు తనిఖీ చేయుటయందును యీ ఫారములో కలుపులు తీయించుటయందును మొదలగు పనులయందు యుండిరి. అనేక స్థలములందు డెల్టా ము పాలకాయ సిండ్లవాహి పాయిలు కట్టబడెను. కలుగుములు పశువుల పందలో, వట్టెసిదారంలో ఆరోగ్యవారము జరుగు పనులయందును ప్రదర్శనములు యేర్పాటుచేయబడెను. సహకార సంఘముల మెంబరులకు కావలసిన సలహా లివ్వబడెను.

పశ్చిమతీరము 7 వ నర్మిలులో జరిగిన పనివివరం

ఈ మాసములో వలబాదలో నెప్పుడులేని క్షయము కలిగెను. దక్షిణ కన్నడలో తొలకరింపులువచ్చెను. ఈ వర్షమువల్ల మళయాళముందు 'కోలి' అను ప్రదేశములందు (అనగా వల్లముగావుండు భూములు) నీరు అధికము అయిండువల్ల పెరుకు కొంచెము నష్టముకలిగినది. అయితే యిట్లు నీరు అధికముగా నుండటవల్ల వరి పయిరుకు తగులు 'స్పాదాప్తిరా' అను పురుగులను చంపుటకుగాను పెరుకు నీటిలో మంచుటకు నులభముగా నుండినది. పాస్తాని గ్రామం చుట్టుపట్టు యీ చీడబాధ తక్కువ చేయుటకుగాను చాల విరివిగా పనిచేయబడెను. చేడపట్టిన పెరుకు నీటిలో మంచుటయేగాక చీడలను గట్టు నూనెతో కలిపిన నీటియందు మంచుటయు, విషము వాటిమీద చల్లుటయు మొదలగు నివారణోపాయములు చేయబడెను. ఇట్లుచేయుటవల్ల పెరుకును చీడవల్ల చాల నష్టము పడలేదు.

ఉడిసి దివిజకలో కొండగడ్డికండి 'నెలేజి' అను మేతను తయారుచేయు మార్గములు చూపబడుచున్నవి ఈ గడ్డి పండ్లెండు గుంతలు నిండించిరి. మూడు బిడ్డి-రాజుగారి పశువులకు తయారుచేయబడిన 'నెలేజి' గుంత ఒకటి తెనవబడెను. దానియందుండు గడ్డి పాలు యిచ్చు పశువులకు మేపబడెను.

కొల్లెర చెట్టుయొక్క మొక్కలకు దివసమునకు గిరాకి అధికమగుచున్నది. అందువల్ల బాగుగా పరిశ్రమచేసిన చెట్లనుండి మంచి పెంకాయలను తిండి నాటుచున్నారు. జిల్లా వువ్వోగములు ఈ మాసముందు 188 గ్రామములకు వెళ్లిరి. ఇనుపనాగళ్లతో దున్నుటను వీనివల కలుగు లాభములను రైతులకు ప్రదర్శించిరి. ఇట్టి ప్రదర్శనములు 40 జరుపబడెను. పెంకాయ పరిశోధన స్థలములలోనుండు తడి ఎండలకు ఆపోకాయంనునటులు తగిన నేర్పము చేయబడెను. ఈ నేర్పము చేసినందువల్ల యీ సంవత్సరము యెండకాలములో చెట్లు యోటి కష్టములేక వృద్ధిపొందునని తోచుచున్నది.

నేలం, కొయ్యంబత్తురు

జిల్లాలలో జరిగిన పనుల వివరం

ఈ నెల ఆరంభమున యీ పర్మిటునందంతటను తొలకరింపులు వచ్చినవి. తొలకరింపులు కొద్దిగా యుండినప్పటికిన్ని ప్రతివయిరునకు చాల ప్రయోజనముగా యుండినది.

జిల్లా ఆఫీసరులు 145 గ్రామములు తిరిగిరి. ఇనుపనాగళ్లతో దున్ను రయితులకు ప్రదర్శించి 28 మడకలు, 52 సామానులు అమ్మిరి చె-కుపాలను డెల్టా ముగా కాదుటకుగాను ఆరు గ్రామములందు తందొమ్మిది నిలకు - పీ. పాయిలు కట్టిరి. కొల్లెగోల్, ధర్మపురి తాలూకాలందు ఈ సిండువాహి పాయిని అభివృద్ధిచేయబడిన చెరుకు గానుగలు ముఖ్యముగా ప్రదర్శింపబడెను. శేలం, ఆత్మూరు, ధర్మపురి తాలూకాలలో 247 నెంబరు క్రొత్తి రకం చెరుకును నూతనముగా పరిచయము చేయుటకుగాను సిఫారసు చేయబడెను.

ప్రతి విత్తనములు అభివృద్ధిచేయు ఫారములు తనిఖీచేసి ప్రతిని తుదముగా తీయుటవల్ల కలుగు లాభములను రైతులకు దీపార్వమెంటు ఆఫీసరులు వెల్లడించిరి.

ధర్మపురి తాలూకాలో 500 యెకరముల కోవో వరి పెరు పెట్టుబడియుండినది. ఎకరం వకటికి కోవోవరి అక్కడ వేయు వరిబాతులకన్న నూటికి ముప్పయిపాళ్లు అధికముగా పంట యిచ్చునట్లు సమాచారము తెలియుచున్నది. ఉత్పాదన యునులందు మల్లేశ్వరమలె, కాళివట్టి, కలియలె యీ గ్రామములలోను జనుబండి జరుగుకాలమందు శేలంలోను యినుపనాగళ్లతో దున్నుటయు మొదలగునవి ప్రదర్శించి మేజిక్ లాంతరుములముగా ఉపన్యాసములు యివ్వబడెను.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం ఆగస్టు 21-వ తేది మంగళవారము

- ధాన్యములు**

వియ్యముబస్తాలు

వసుమ తేనాలిది ,, క 42 కంపి ర 12 12 0 18 0 0

నెల్లూరిది ,, దీటో ,, 18 8 0 14 0 0

ఫిల్లి ,, దీటో ,, 15 8 0 17 8 0

రాగులు ర. 164 జస్తా 1-8 ,, 11 0 0 12 0 2

శువ్వలు ,, ,, 18 0 0 22 0 6
- ధాన్యమువస్తులు**

కందులు జస్తా 1-8 క 205 ,, 15 0 0 16 0 0

నెనగలు ,, దీటో ,, 12 14 0 13 8 0

పెసలు ,, దీటో ,, 14 0 0 16 8 0

మినుములు ,, దీటో ,, 14 0 0 17 0 0

ఉలలు ,, ర 195 ,, 11 0 0 11 8 0
- నూనెవస్తువులు**

శువ్వలునూనె కా 1-8 ,, 145 0 0 150 0 0

నెయ్య ను 1-8 ,, 14 0 0 21 0 0

మినుక వరునెనగవత్తు కా 1-8 ,, 50 0 0 52 0 0

చిలికోకొట్టిన ,, ,, 48 0 0 46 0 0

వరునెనగనూనెగానగ కా 1-8 ర 117-0 మినుక నూనె 111

అముదము కా 1-8 105 0 0 107 0 0
- చిల్లరవస్తువులు**

చాయవకుపు కా 1-8 112 0 0 115 0 0

మారవకుపు ,, 75 0 0 80 0 0

మిరవకాయలు(గుంటూరు) కా 1-8 77 0 0 84 0 0

దనియాలు ,, కా 1-8 91 0 0 105 0 0

గుంటూరుపాంకట్టు నీలిమందు మురుగు 1-8 ర 40,45

కాళవా సిపాయకట్టు ,, ,, 50,55

డెల్టా మ కా 1-8 ర 28 0 0 49 0 5

అస్కాచక్కర జస్తా 1-8 ,, 26 15 0 27 2 0

చింతకందు కా 1-8 ,, 28 0 0 60 0 0
- ఇనుము**

వట్టారకం కా 1-8 ,, 81 0 0 88 0 0

నడవం ,, 29 0 0 81 0 0

రవుండు ,, 25 0 0 81 0 0
- నూలు**

నం 20 దెన్ని సింహం యాటి ర 8 2 0

నం 6 ,, కట్టారి ,, 5 8 0

నం 24 ,, లాకి ,, 6 0 0

నం 20 1/2 రెట్టెట్టులు ,, 7 8 0

నం 40 కామ్యురు 10 కా ,, 11 12 0

నం 44 సాందో ,, 5 15 0

నం 40 రాడి ,, 10 9 0

నం 4 దెన్ని మసీదు ,, 4 12 0
- దూది**

కోందానెట్టు వాడన 1-8 ర 852 0 0
- లోహములు**

నండి 100 రులు 1-8 ర 62 8 0 68 0 0

బంగారు రులు 1-8 ,, 21 0 0 21 2 0

వవరన 1-8 13 7 6

ఇక్రది కా 1-8 ,, 225 0 0 280 0 0

కాగి కా 1-8 ,, 269 0 0 272 0 0
- రంగులు**

— మేలు స్వీట్లరులందు అలిజరండ్ సింహం

సిపా 1-డిగ్రీలు 200 క ర 58 0 0

,, నీలిరవ 1 కం 1 10 6

,, 14 రకులు 1 10 0

,, 28 రకులు 1 9 0

,, 56 రకులు 1 8 6

,, 1 అందర 1 8 0

దీర్ఘము పాస్తాస్కార్లెట్ అనగా (టర్ని రెడ్డు) 3 4 0

కాగో 3 0 1 0 6

కడ 4 0 1 2 0

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, నర్వేశ్వర, చేవకీనందన, బంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను పెక్కు మాతృకలతో సరిమాచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులమగు పీఠికయునుగలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాళికోలెండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౦ ౦ మాత్రమే.

శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల, తపాలుపెట్టె నం 212 రు, చెన్నపురి.

నిజారాష్ట్రప్రసిద్ధి:—

నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అందు కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

మాత్రకోశవ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అనుభవమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాపీస్లకు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల పావులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు దొరుకును.

ప్రాప్తికై కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. HARI & Co. BROADWAY MADRAS.

471

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 17 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

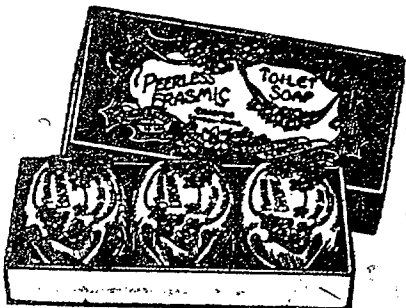
ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౮-౦
- 4 కమలాక్షి. (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటశివుడుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. ౦-౮-౦
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిలకముగా వ్రాయబడి పదపది యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౮-౦
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు శేర్పబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 7 ధన్వంతరము (వచనము): జాడమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. జాడమతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిశాంబి రంగచార్యులుగారు, యమ్. ఎ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నార్సేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నెనను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పోణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్సు) ౧-౦-౦
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిఠిలిముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత చీర సీతియు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిబంధాప్రతినిధి: - నామకర్త గారికింకరవర్తి అండ్ జో., 666, రెసిడెన్సీబజార్, హైదరాబాద్, డక్కన్.

ఇది అమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS ERASMIC
The Dainty SOAP

4661-2

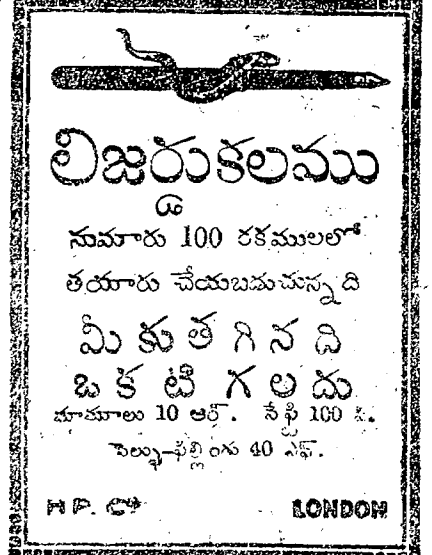

Price Annas 10 only.
BOMBAY & MADRAS.
AMRUTANJAN DEPOT.

3351 మనసారచందిని
శ్రీరామకృష్ణమలకును, శ్రీలక్ష్మీ కునుమహాధ్యక్షులకును శ్రేష్ఠమయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు శ్రగ్గోములను, శ్రీలక్ష్మీసంభవించు కునుమశ్రీరామలను నిర్మూలముగావించును. సీసా రు 1-8-0

దీనికి అనువాదముకై చందిని ఆ తరు నుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని ఆ తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0 చి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
సి. కె. పి. అండుకో. ఆయుర్వేదసమాజం- పెరిడేసి, నెల్లూరుజిల్లా

రాజరాజేశ్వరీ జ్యోతిషాలయం
మితాతకముగాని, శ్రేష్ఠమయముగాని పంపిన శ్రేష్ఠి శాస్త్రకీర్త్యా 20 లక్షములు కట్టి ఆయుర్వేదము, యోగ విషయము, కళాత్రవిషయము, సంతానవిషయము వ్రాయుటకు రు 5-0-0 దళాంతర్లక్షగోడవారు ఈ త్రవముద్వారా తెలిసికొనవలయును. ఆయుర్వేదము యోగవిషయము కళాత్రవిషయము సంతానవిషయము తెలుపుటకు. 2-0-0
4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3434
MADRAS.

దిర్లరోగవైద్యశాల

జేబుసారెం : ఆశించవలసిన ముండివ్యాధులను ప్లాంపు మోద గ్యారంటీయిచ్చి కుదుర్చుచున్నాము. మాశ్రేష్ఠి పరిశుచే యుటకు సవాలువేయుచున్నాము. "ఏ వ్యాధికైనను మందు రు 2-0-0."

ప్రకటన (2046)
రోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాలులద్వారాగాని రోగలక్షణములను తెలుపుచు చేసినచో రోగవ్యభావము పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్ధతి, వగైరాలు నివారముగ పులిటముగ వ్రాసి, పంపబడును. (నెం 2)
డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ